

E-GOVERNMENT

Hasznos lenne, ha a regionalitás kapcsán alkalmaznánk a strukturális politika megvalósításának alapelveit.

CISCO EXPO 2007

Tizedik alkalommal nyílik meg a Cisco hagyományos éves rendezvénye. Ezúttal új helyszínen várja látogatóit.

391
forint

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK • WWW.COMPUTERWORLD.HU
ALAPÍTVÁ 1969 • 2007. NOVEMBER 27. • XXXVIII. ÉVFOLYAM 48. SZÁM

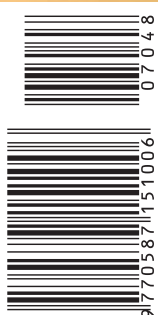

COMPUTERWORLD

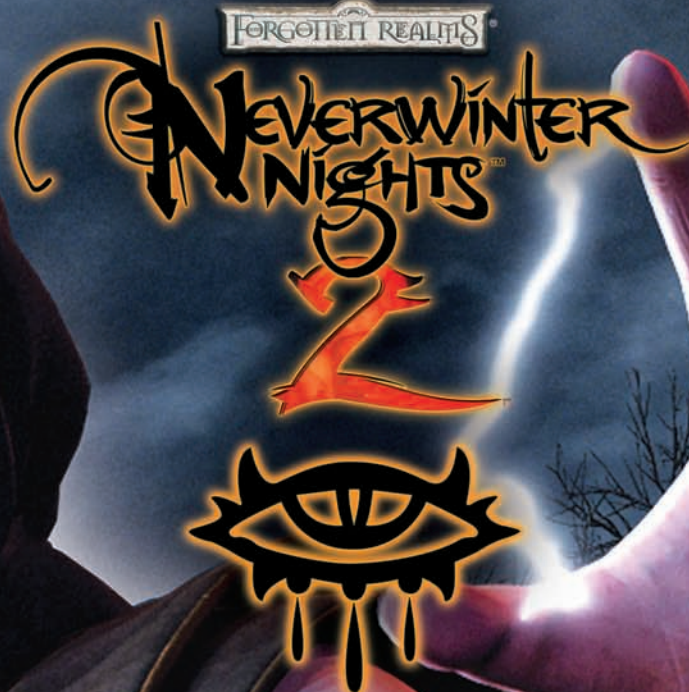
Határ*védelem*

A cégek informatikai rendszerének határait, illetve az azokon lévő kapukat nagy gondossággal kell felügyelni, hogy a károk megelőzhetőek legyenek. A világháló felől érkező fenyegetések ugyanis először ezen a ponton szűrhetők ki. Bemutatjuk, milyen lehetőségek vannak a betolakodók elriasztására. Tűzfalak bitekből és vasakból.

Összeállításunk a 9-12. oldalon

FORGOTTEN REALMS

EXTRÉM JÁTÉK, AKÁR HD-BEN IS!

GIGABYTE ATI HD 2600 GRAFIKUS KÁRTYA CSALÁD
DIRECTX 10 TÁMOGATÁSSAL

GV-RX26T256H

- ATI Radeon HD 2600 XT grafikus vezérlő
- PCI Express csatlófelület, 120 Stream feldolgozó egység
- Microsoft DirectX 10 és OpenGL 2.0 támogatás
- 256MB GDDR3 memória és 128-bites memóriavezérlő
- CrossFire, Avivo HD technológia támogatás
- Kettős Dual Link DVI-I/ D-SUB (adapterrel) / HDTV
- Maximális 2560 x 1600 felbontás
- HDMI és 5.1 audió (opcionális adapterrel)

GV-RX26P512H

- ATI Radeon HD 2600 Pro grafikus vezérlő
- PCI Express csatlófelület, 120 Stream feldolgozó egység
- Microsoft DirectX 10 és OpenGL 2.0 támogatás
- 512MB GDDR2 memória és 128-bites memóriavezérlő
- Avivo HD technológiával
- Kettős Dual Link DVI-I/ D-SUB (adapterrel) / HDTV
- Maximális 2560 x 1600 felbontás
- HDMI és 5.1 audió (opcionális adapterrel)

CHS HUNGARY Kft.
www.chs.hu
Tel.: 361-451-3543
Fax: 361-451-3532

GO-RUN Export-Import Kft.
www.gorun.hu
Tel.: 361-412-2385
Fax: 361-412-2380

Ramiris
www.ramiris.hu
Tel.: 361-888-3200
Fax: 361-888-3201

Expert Computer Kft.
www.expert.hu
Tel.: 361-450-2430
Fax: 361-450-2439

www.gigabyte.com.tw

*The specifications and pictures are subject to change without notice.
*All brand names and products are registered trademarks of their respective companies.

GIGABYTE™

AKTUÁLIS

- 05 ROMÁNIA AZ IT-RE KONCENTRÁL**
- 06 CIVIL SZERVEZET NEM GYAKOROLHAT RENDŐRSÉGI...**
- 06 KOCKÁZATITŐKE-PROGRAM A CISCÓNÁL**
- 06 SPÓROLJUNK VIRTUALIZÁLÁSSAL**
A Symantec nyilvánosságra hozta a környezetbarát adatközpontokról szóló, egész világot átfogó jelentésének megállapításait.

FÓKUSZ

- 09 SZIGORODÓ HATÁRVÉDELEM**
Az internetes fenyegetettség számának rohamos emelkedésével, az újabb és újabb támadási módszerek megjelenésével a biztonsági eszközöknek is lépést kell tartaniuk.
- 10 HARDVERES TŰZFALAK**

ÜZLET

14 TECHNOLOGIÁVAL VÉDETT KÖRNYEZET
A teljesítmény növelése mellett ma már egyre fontosabb szempont az energiatakarékosság. A „zöld IT” megközelítés központi témája volt a VisIT 2007 éves kiállításnak.

14 MI LESZ HÁROM HÓNAP MŰLVA?

15 HAZAI EREDMÉNYEK

16 VIRTUÁLIS SZERVEREK, VALÓS FELÜGYELET
Tudósítás Barcelonából a TechEd Developer IT Forum 2007 konferenciáról.

17 LANGYOS FOGADTATÁS

18 EU-TŰKÖR

TECHNOLÓGIA

20 CHIPTUNING VISTÁHOZ
Az év végi akciós ajánlatok közt elborzadva fedeztük fel, hogy mennyien kínálnak memóriahiányos konfigurációkat Windows Vistával. Aki a jelenlegi jutányos memóriára mellett is ilyen félkarú óriást választott, annak is van utólagos – a gép megbontását nem igénylő – segítsége, a Vista ReadyBoost szolgáltatása.

22 EGY NEM TÚL NAGY ÓRIÁS
Az OKI színes lézernyomtató családjának legújabb tagja, az OKI C8800DN.

25 A SZÁGULDÓ GRILLSÜTŐ

26 BLOGFIGYELŐ

HORIZONT

27 VALÓSÁGOSABB SHOW?
A kommunikáció következő fordulalmát a tömeggyártásra alkalmas háromdimenziós televízió jelentheti. Az évtizedek múlva várt, új típusú megjelenítési technológia azonban nagyobb hatással lehet mindennapi életünkre, mint gondolnánk.

ÁLLANDÓ ROVATAINK

04 VÉLEMÉNY
Makk Attila: Állatorvosi ló
A közösségi hálózatok itt vannak. Lehet kriminalizálni, lehet tusakodni ellenük, de inkább tudomásul kellene venni a létüket.

05 ESEMÉNYEK
Mi várható a héten? Konferenciák, előadások, tapasztalatcserék

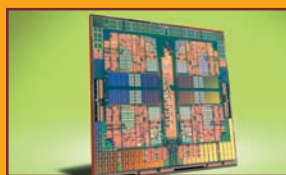
05 HÍRMOZAIK

2007.11.27.

WWW.COMPUTERWORLD.HU

Nagy Testvér, Firefox, vegyes tartalmak
Van, aki a Mozilla böngészőjének kitiltásával oldaná meg a blokkolt hirdetések problémáit. Beszámoló az Online marketing az e-businessben konferenciáról.
computerworld.hu/cikkek/nofox

AMD Phenom: langyos fogadtatás
Az AMD lerántotta a leplet az új Phenom processzorokról. A cég javított kompetitív pozícióján az Intelle szemben, de közel sem annyit, amennyire szüksége lenne.
computerworld.hu/cikkek/amdphenom

Nagyot hibázott az adóhivatal
Az angol adóhivatal biztonsági hibát követett el: 25 millió bizalmas adatnak veszett nyoma. computerworld.hu/cikkek/adohiba

Gőzpókok és 150 éves laptopok
A steampunk dizájn már a számítástechnikai eszközök között is hódít. Bemutatunk néhányat. computerworld.hu/cikkek/gozpok

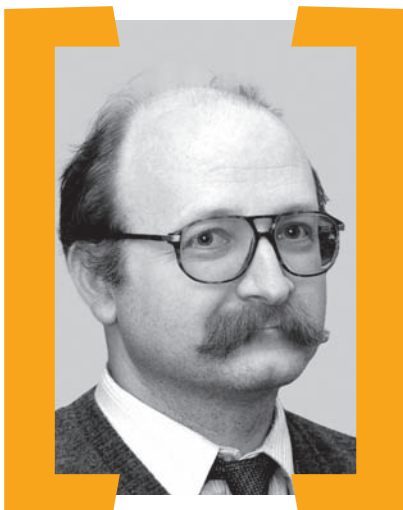
Kiadja	IDG Hungary Kft. 1075 Budapest Madách Imre út 13-14. A ép. HU ISSN 0237-7837 Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578 Internet: www.idg.hu
Felelős kiadó	Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu
Lapigazgató	Szigetvári József – jszigetv@idg.hu
Műszaki vezető	Birkus Imre – ibirkus@idg.hu
Nyomás és kötészet	D-Plus Kft. 1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21. Németh László
Ügyvezető igazgató	Németh László
Szerkesztőség	Csontos Péter – pcsontos@idg.hu
Főszerkesztő	Dervenkár István – idervenkar@idg.hu
Főszerkesztő-helyettes	
Lapszerkesztő	Barabás Balázs – bbarabas@idg.hu
Online-szerkesztő	Tököli Gábor – gtokoli@idg.hu
Olvasószerkesztő	Egyed Zsóka – zsegyed@idg.hu
Munkatársak	Árokszállási Gábor – garokszallas@idg.hu Bata László – lbata@idg.hu Csórián Sándor – scsorian@idg.hu Horváth Ádám – ahorvath@idg.hu Kis Endre – ekis@idg.hu

Szerkesztőségi ügyelet	Makk Attila – amakk@idg.hu Mozsik Tibor – mtibor@idg.hu Samu József – samujozsef@idg.hu Trautmann Balázs – trauidg@idg.hu Vass Enikő – evass@idg.hu Bödör Eszter – ebodor@idg.hu Telefon: 577-4343, fax: 266-4343 Internet: www.computerworld.hu e-mail: levelek@idg.hu
Tipográfia: IDG Grafikai Stúdió	
Stúdióvezető	Palotai Árpád – apalotai@idg.hu Berényi Teréz – tberenyi@idg.hu Berényi István – iberenyi@idg.hu Béres Gábor – gberes@idg.hu Lázárfalvi Tamás – tlazarfalvi@idg.hu Lukács Gergely – glukacs@idg.hu Végh Ágnes – avegh@idg.hu
Korrektúra: IDG Nyelvi Labor	Hajdú Éva – ehajdu@idg.hu Sz. Erdős Judit – jerdos@idg.hu

Hirdetésfelvétel	Radácsy Katalin – kradacsy@idg.hu Telefon: 577-4310, fax: 266-4274
Hirdetési osztályvezető	Rodriguez Nelsonné – iredriguez@idg.hu Telefon: 577-4311
Lapreferens	Bohn Andrea – abohn@idg.hu Telefon: 577-4316, fax: 266-4274 e-mail: keriroda@idg.hu
Kereskedelmi asszisztens	
Terjesztés és ügyfélszolgálat	
Terjesztési igazgató	Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu Telefon: 577-4301, fax: 266-4343 MediaShop: mediashop.idg.hu e-mail cím: terjesztes@idg.hu
Marketing	
PR-munkatárs	Kovács Judit – jkovacs@idg.hu
Konferencia	
Rendezvényszervező	Kovács Orsolya – okovacs@idg.hu Odrovics Szonja – szodrovics@idg.hu

Jogi közlemények	Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését. A COMPUTERWORLD-ben megjelenő valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban), minden megjelent képet, táblázatot stb. szerzői jog védi. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet. A hirdetőket a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, ám azok tartalmáért felelősséget nem vállal.
Terjesztési, előfizetési, ügyfélszolgálati információk	A lapot a Lapker Rt., alternatív terjesztők és egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik. Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, az InterTicketnél (266-0000 9-20 óra között), a postai kézbesítőknél (06/80-444-4444; hirlapelofzetes@posta.hu, fax: 303-3440) Előfizetési díj egy évre 15 624 forint, fél évre 7812 forint, negyed évre 3906 forint. Lapunkat a MATESZ auditálja Olvasóink szokásait a Nemzeti Médiaanalízis méri fel.
Certifikációk	

IMPRESSZUM COMPUTERWORLD-Számítástechnika
ICT-stratégia döntéshozók számára • Balatona 1969 • 2007. november 27. • XXXVIII. évfolyam 48. szám

Makk Attila

újságíró

Állatorvosi ló

A hatóságok látványos akcióval akartak jelezni, hogy védik a szerzői jogokat, de inkább csak kapkodás és kavarodás lett belőle, mintsem igazi rajtaütés. Sok, magasabbnál magasabb labdát adtak fel. Inkább szomorúsággal, semmint élvezettel ütjük le ezeket az alábbiakban.

November elején a BRFK egy nagy akció keretében rengeteg szervert lefoglalt és több szolgáltatónál kihelyezett gépet összeszedett. Ezen az eseményen keresztül a hazai informatika, valamint a bűnüldözés és a jogvédelemnek nevezett valami összes sajátosságát, furcsaságát, ellentmondását meg lehet figyelni. Különösen jellemző a helyzetre, hogy az eredeti problémára – amit valahogy meg kellene oldani – ezek az akciók nem jelentenek megoldást.

Mivel túl nagy nyilvánosságot nem kapott az eset, idézzük fel, mi is történt, és mi lehetett a kiváltó ok.

A rendőrség szűkszavú közleménye szerint szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt indított eljárást ismeretlen tettes ellen. Majd így folytatják: 2007. november 8-án a nyomozók több budapesti és Pest megyei helyszínen tartottak házkutatásokat, amelyek eredményeképpen közel 30 darab számítógépet és számos me-revlemez foglaltak le. A közleményt a lefoglalásokat követő hétfője után adták ki, ekkor már azt is tudták, hogy „az elsődleges adatok alapján a vagyoni hátrány mértéke meghaladja a 200 millió forint összeget”.

A lefoglalt szerverek közül a legismertebb, valószínűleg legnagyobb forgalmú a BitHUMen volt – egy torrent szájit kiszolgálója. A lefoglalást követő órákban elég sokan követték az eseményeket – mi állt le, mit foglaltak le. Ahogy a virtuális térben erősödött a nagyon is valóságos hahota, hogy ezen keresnek jogvédett anyagokat, úgy kezdtek magyarul közzéadni arról, hogy „de FTP-szervereket is lefoglaltak”, más szervereken pedig a legális tartal-

lom mögé volt rejtve az illegális tartalom... Ugyanis e rendszerek – a P2P-rendszerek – működési alapelve éppen az, hogy nincs egy központi nagy adatbázis, a szerver csak az egyes felhasználók által megosztott anyagokat teszi mások számára is elérhetővé. Mielőtt valaki elítélné az ilyen szoftvereket, gondolja meg, hogy a nagy szoftvergyártók is arra törekednek, hogy rá-tukmáljanak a vevőikre olyan meg-

Hát helyette nem volt semmi, csak egy közlemény. Így a felmerülő kérdéseket sem lehet feltenni, pedig van bőven.

Elvittek olyan szervereket, amelyek egy szolgáltatóé voltak, és tucatnál több webszerver futott rajtuk – esetleg az egyik szerveren gyanítottak valamit? De akkor miért a szolgáltató szerverét viszik el? A szolgáltatót kár éri, ő abból él, hogy hostolja a szervereket. A tapasztalatok alapján egy ilyen gépet

táblánál, míg az autópályán versenyzőkről nem vesznek tudomást...

Ennek a keménykedésnek valószínűleg lesz egy olyan következménye, hogy aki egy szervert üzemeltet, nem hazai szolgáltatót fog igénybe venni. Semmibe nem kerül, hogy egy itthoni helyett a világ túlsó felén elhelyezkedő szerverről fusson a szolgáltatásom, méghozzá egy olyan országban, amilyenről a BRFK még nem is hallott. A megoldás való-

Erős a gyanúm, hogy megint elkaptak valakit ötvennel egy kint felejtett 40-es táblánál, míg az autópályán versenyzőkről nem vesznek tudomást...

oldásokat, amelyekkel az anyagaikat megoszthatják, mások számára hozzáférhetővé tehetik...

A lefoglalás különös módon történt, hiszen a tulajdonost nem értesítették; kimentek a szolgáltatók telephelyeire, és onnan vitték el a gépeket. Volt kiszolgáló, amit tévedésből vittek el! A tulajdonos először azt látta, a szervere nem működik, hívta a szolgáltatót, ahol azt mondták: már nincs náluk, elvitték... Egy embert is nehéz megtalálni, ha elviszik, hogy hová vitték, képzelhető, mennyi időbe telik, mennyi utána-járásba, amíg megtalálja a tulajdonos a gépet. Aztán tisztázni kell, hogy a gépen minden jogszerű, semmi törvénybe ütköző tartalom nincs, ezután ha visszazapta, viheti vissza a szolgáltatóhoz. A lefoglalásnál igen nagyvonalúak voltak: várni kellett a tévedésből rabságba ejtett szerver visszaadására.

A lefoglalásokról hétfőre ígértek sajtótájékoztatót – az elmaradt, helyette...

hónapokig, sőt fél évig sem adnak vissza. Pedig a háttértárak tartalmát lemásolni nem tart eddig – vagy papírral-ceruzával csinálják?

Azt sem értem, miért vitték el a gépet? Bőven elég lett volna egy másolatot készíteni, ami nem ördögös dolog. Aztán nem értem, hogy miután elvitték a gépeket, miképpen bizonyítják, hogy azok tartalmát nem manipulálták? A televízió híradójában egy rendőr nyilatkozott, hogy a BIX-en látható volt a warezforgalom csökkenése. Na én azt is megkérdeztem volna, hogy ez hol látható? Én nem találok a warezméretet. Az is kérdés, hogy a torrent szervert milyen megfontolásból vitték el? Az nem tárol tartalmat! Mert ha azoknak a szervereknek a háttértárát másolják le, amelyekről SMS-ért cserébe mindenféle jó kis dolog letölthető le, ám legyen. De igen erős a gyanúm, hogy megint elkaptak valakit ötvennel egy kint felejtett 40-es

színlő nem a rajtaütés, erőfitogtatás. Az, hogy egy másolt film birtoklásáért (nem terjesztéséért, nem pénzért való vétéséért!, pusztán a birtoklásáért) hasonló büntetés jár, mint nagy mennyiségű robbanóanyag vagy fegyverek engedély nélküli tartásáért, nehezen vehető komolyan. A közösségi hálózatok itt vannak, működnek. Lehet kriminalizálni, lehet tusakodni ellenük, de inkább tudomásul kellene venni a létüket, és kihasználni. A helyzet kicsit olyan, mint a vasút (és más újdonságok) megjelenésekor: veszedelmes dolognak tartották, és a régi dolgok szabályai szerint akarták kezelni, aztán rájöttek, hogy úgy nem lehet.

Egy nem is olyan régi hír szerint a Paramount Kínában 3 dollárért adja a filmjeit. Itthon mennyibe is kerül? 6000 forint körül? Ilyen jó a dollár? Vagy az európai fogyasztótól többet vél lekasztani?

Lehet, hogy a megoldást valahol itt kellene keresni.

SZEMÉLYI HÍREK

Stewart Oldroyd

Az SAP AG Stewart Oldroydot nevezte ki az SAP Hungary Kft. ügyvezető igazgatójának. Stewart Oldroyd Veres Zsoltot

váltja, aki megbízott ügyvezető igazgatóként dolgozott Magyarországon az elmúlt néhány hónapban, korábbi feladatköre mellett.

Fodor István

Lemondott Fodor István, az Ericsson Magyarország elnöke. A szakembert 1990 végén bízták meg az Ericsson Magyarország vezetésével,

2002-ben lett a vállalat elnöke. Lapzártánkig utódjáról nem érkezett hír.

Nagyarányú visszaesés az Ericssonnál

Barabás Balázs • November 20-án az Ericsson piaci értéke újabb 11 százalékos zuhanást szenvedett, miután a cég bejelentette, hogy negyedik negyedévi bevételei a várakozások alsó határához közelítenek. Ez a cég második jelentős részvényárcsökkenése. Októberben az Ericsson bejelentette, hogy a vártnál sokkal gyengébb profitot fog teljesíteni a harmadik negyedévben, amire a befektetők érzékenyen reagáltak: röviddel ezután 15 milliárd dollárt veszített piaci értékéből. Ennek nyomán október 25-én menesztették *Karl-Henrik Sundström* pénzügyi igazgatót, hogy amennyire lehet, visszanyerjék a befektetők bizalmát (a 15 milliárd dolláros veszteség az Ericsson piaci értékének egynegyede, és ez a legnagyobb arányú árfolyamesés a vállalat történetében). Sundström helyét *Hans Vestberg*, a globális szolgá-

tatások üzletágának vezetője vette át. *Carl Henric Svanberg* vezérigazgató úgy fogalmazott a negyedik negyedévről, hogy „rövid távon hajszálnyival több az aggasztó jel, mint a biztató jel”. Az aggasztó jelek közé tartozik a fejlődő piacokon tapasztalható politikai bizonytalanság és a gyengülő dollár. A vezérigazgató hozzátette, hogy az Ericsson gyenge teljesítménye áthúzódhat a következő negyedévre is. – Mivel az első negyedév egyébként is általában az év leggyengébbike, előfordulhat, hogy a mostani fejlemények mélypontja lesz az Ericsson számára – mondta. A vezérigazgató szerint ugyanakkor a hosszú távú kilátások jók, 2008 második felétől fellendülhet a profit. Azt is hangsúlyozta, hogy a vállalat többé semmiképpen sem fogja a piaci részesedést hajszolni a profitszerzés kárára.

Románia az IT-re koncentrálna

Barabás Balázs • A román kormány 2005-ben fogadta el a Nemzeti Fejlesztési Tervet, amelynek általános célja a román vállalkozások termelékenységének növelése. A specifikus célok között szerepel az internetfelhasználók számának növelése, 70 százalékkal a vállalkozások, 55 százalékkal a lakosság körében – hangzott el a Contrast Management Consulting & Training által szervezett magyar-román gazdasági lehetőségek konferencián.

Incze Emil, Románia Nagykövetségének gazdasági tanácsosa a román makrogazdasági mutatókat ismertette elmondta: tavaly a gazdasági növekedés 7,7 százalékos volt (a magyar 3,9 százalékos), idén 6–7 százalékos körüli növekedésre számítanak. A dolgozói havi bruttó átlagbér tavaly 326 euró volt, idén ennek 16,7 százalékos emelkedésére számítanak. *Incze Emil* hangsúlyozta, hogy az egyik sikeres szektor Romániában az informatika.

Remus Laes, a Contrast Management Consulting Group romániai leányvállalatának vezetője hozzátette: az egy főre eső GDP Romániában tavaly 4500 euró volt (hazánkban 8926 euró – szerk.), idén várhatóan 5410, jövőre pedig 6080 lesz.

Az UniCredit Bank tapasztalatai szerint valóban sok pozitívum mutatkozik a román gazdaságban, ám kisebb-nagyobb problémák is megfigyelhetők, például

a külkereskedelmi egyensúly megbomlása, a költségvetési hiány növekedése. A román gazdaságpolitika a közeljövőben várhatóan a fennmaradó nagy privatizációs üzletekre, az energiaszektor átalakítására, az egészségügy, az oktatás és az infrastruktúra területein megvalósítandó beruházásokra fog koncentrálni.

Mihai Luca, az ausztriai M27 nemzetközi tanácsadó cég munkatársa a most induló EU-s pályázatokkal kapcsolatban elmondta: ezek egyik legfőbb célja a román kis- és középvállalatok termelékenységének növelése. Most ez nagyon alacsony, mindössze 20–30 százaléka a nyugat-európai vállalatokénak, ezt az arányt terveik szerint legalább 54 százalékra fogják növelni. Az Európai Unióval folytatott tárgyalások során a román kormány öt fő fejlesztési irányt határozott meg. Ezek közül az egyik a magánvállalatok és állami szervezetek ellátása informatikai és távközlési eszközökkel, ezen belül pedig az e-gazdaság fejlesztése, valamint a közszolgálati elektronikus szolgáltatások fejlesztése és hatékonyságának növelése. *Mihai Luca* lapunk kérdésére elmondta, magyar tulajdonú vállalatok vagy vegyesvállalatok is pályázhatnak, egy feltétellel: a vállalat legyen Romániában bejegyezve. Újonnan létrejött vállalat is pályázhat, ha a megpályázott összeg legalább 50 százalékára banki garanciát tud felmutatni.

HÍRMOZAIK

A HP frissítette Integrity rendszereit

A HP a legújabb processzortechnológiával és új szoftverekkel frissítette Integrity szerverkínálatát, hogy a fokozott automatizáció és a nagyobb energiahatékonyság révén költségsökkentéshez juttassa ügyfeleit. A HP-UX 11i, Microsoft Windows Server, Linux OpenVMS, illetve NonStop Kernel operációs rendszert futtató HP Integrity és Integrity NonStop szerverek értékes rendszer-szoftver-innovációkat kínálnak a legkomolyabb számítástechnikai környezetet működtető nagyvállalati ügyfeleknek. A HP emellett a legújabb Montvale kódnevű Intel Itanium 9100-sorozatú processzorokkal szereli Integrity szervereit és pengeszervereit a jövőben.

Linux garanciával

Magyarországon is elindult a Novell új OEM (Original Equipment Manufacturer) programja, amelynek keretében a hazai hardvergyártók és forgalmazók is kedvezőbb áron értékesíthetik a Novell SUSE Linux Enterprise operációs rendszerrel előtelepített gépeiket. Az OEM-program lényege, hogy a Novell SUSE Linux Enterprise szoftverlicencket a partnerek hardvereszközeivel együtt, azokra feltelepítve értékesítik. Ezáltal a felhasználók kedvezőbb áron juthatnak hozzá a Novell SUSE Linux Enterprise előfizetéshez, számítógépeiken a SUSE Linux disztribúció garantáltan működik és támogatott. Nemzetközi szinten eddig is számos megállapodás született a SUSE Linuxszal előtelepített gépek forgalmazásáról az iparág vezető hardvergyártóival, például a Dellel, és a Lenovóval.

Fuvarsys és Szervizsys

Az ITware Kft. partneri együttműködési megállapodást kötött a veszprémi CTM Szoftverfejlesztő és Kereskedelmi Bt.-vel. Ennek keretében a cTMSzofttnál kifejlesztett és általuk értékesített Fuvarsys és Szervizsys alkalmazásokat modul szinten beépítik az ITware Kft. által forgalmazott mago.net rendszerbe. Az integráció november végére lesz kész egy pilot projekt keretében. Ezután a két cég közösen értékesíti a mago.net integrált vállalatirányítási rendszert fuvarozó, illetve szerviztevékenységet folytató cégeknek.

ESEMÉNY-NAPTÁR

November 27–29., BUDAPEST
Cisco Expo 2007
WWW.CISCO.HU

November 29., BUDAPEST
Technológiai újdonságok első kézből – Check Point Workshop
WWW.PIKSYS.HU

December 3–5., BUDAPEST
Bevezetés az SPSS-be
WWW.SPSS.HU

December 4–5., BUDAPEST
Adat- és információvédelem
WWW.IIR-HUNGARY.HU

COMPUTERWORLD
KONFERENCIA

December 4., BUDAPEST
Üzleti intelligencia SOA-alapokon
KONFERENCIA.COMPUTERWORLD.HU

HÍRMOZAIK

Kézzel vagy géppel?

A számlázóprogramot vásárló mikro- és kisvállalatok fele a kézi számlázásról áttér a gépi számlakiállításra – derül ki a rEVOLUTION Software saját ügyfélkörében végzett, közel 1000 fő bevonásával készített felméréséből. Az eredmények igazolják a piaci trendeket: a modern kisvállalkozásoknál nagy hangsúlyt kap a hatékonyabb, kényelmesebb és professzionális megjelenésű gépi számlázás, így a számlázószoftverek piaca folyamatosan bővül. A cégek többsége könyvelőik és ismerőseik ajánlása alapján választja ki a megfelelőt. Mindezeket figyelembe véve a korábban Iroda Sorozatként ismert ügyviteli szoftvercsalád új struktúrában, új funkciókkal és új néven jelent meg. A rEVOL Express újdonsága, hogy a kisvállalati felhasználók a számukra hasznos funkciókat tartalmazó modulokból állíthatják össze a működésüknek legmegfelelőbb felépítésű ügyviteli szoftvert.

Sun: új generációs adatfeldolgozás és tárolás

A Sun Microsystems két új rendszer bevezetését jelentette be, amelyek a nagy számítási teljesítményű megoldásokat alkalmazó vásárlók szélsőséges adatfeldolgozási, mértezhetőségi és adattárolási elvárásainak felelnek meg. A világ első nyílt architektúrájú, petaléptékű számítástechnikai környezete, a Sun Constellation System rendkívül kis helyigényű, de nagy teljesítményű adatfeldolgozási, hálózati, adattároló és szoftverkönyvtárakat egyesít egy integrált, általános célú rendszerben. A Sun Constellation System összetett adatfeldolgozási problémákat oldhat meg egyszerűen, mivel a rendszer a részleg-szintű fürtöktől a legkiterjedtebb szuper-számítógépes konfigurációkig bárhol, bárhol skálázható. A Sun StorageTek 5800 rendszer célja a kiterjedt metaadat-kezelési szolgáltatásokkal rendelkező, nagyméretű adattárolók hosszú távú megővése, integritásuk hatékony megőrzése.

REGISZTRÁLJON!

Ha szeretné hétről hétre

a legfontosabb szakmai résztvevőkhöz eljuttatni az Ön cégével kapcsolatos információkat, regisztráljon Céginfo szolgáltatásunkra oldalunkon!

ceginform.computerworld.hu

Civil szervezet nem gyakorolhat rendőrségi jogokat

Samu József - Az MDF Informatikai Kabinetjének lapunkhoz eljuttatott sajtóközleménye szerint a Magyar Demokrata Fórum Informatikai Kabinetje felkéri a pénzügyminisztert, hogy szólítsa fel az APEH-et a BSA-val (Business Software Alliance) ez év elején kötött megállapodás felbontására, továbbá Péterfalvi Attila adatvédelmi biztosnak azt javasolja, hogy indítson vizsgálatot a BSA elmúlt hónapokban folytatott törvényellenes adatgyűjtésével és adattárolásával kapcsolatban. A párt fontosnak tartja a legális szoftverek illegális másolása elleni fellépést, egyben hangsúlyozza, hogy ez nem egy civil szervezetnek a feladata, hanem a hatályos törvények szerint a rendőrségé.

A BSA egy külföldön (az Egyesült Államokban) bejegyzett civil egyesületként kötött együttműködési megállapodást az APEH-hel. A szerződést az MDF már a megkötéskor is helytelenítette, ezért felhívta a társadalom figyelmét az együttműködési megállapodás veszélyeire. A szerződésben a BSA vállalta az adóhatóság munkatársainak képzését, az APEH pedig a szervezet javaslatainak véleményezését.

Az MDF álláspontja szerint a BSA visszaél a megállapodással, tehát az aláírt együttműködési szerződéssel. A magyarországi kis- és középvállalkozásoknak küldött leveleiben azzal fenyegetőzik, hogy ha nem az ő előírásainak megfelelően vezetik a szoftver-nyilvántartásukat, az APEH eljárhat velük szemben. Ezzel ellentétben a Magyar Köztársaság hatályos jogszabályai alapján, a tiltott szoftvermásolás és -kereskedés elleni fellépés a rendőrség feladata, így minden törvénytisztelő állampolgárnak – amennyiben ilyen tevékenységről értesül – a rendvédelmi szervnél kell megtennie bejelentését.

Az MDF nem érti, hogy a BSA miért akar hatóságként eljárni, amikor erre semmilyen törvényi felhatalmazása nincs. Ezért ennek az abnormális helyzetnek a megszüntetése érdekében a Magyar Demokrata Fórum Informatikai Kabinetje felkéri Veres Jánost, hogy szólítsa fel az APEH-et a BSA-val az ez év elején kötött megállapodás felbontására. Illetve ezzel egy időben azt javasolja Péterfalvi Attila adatvédelmi biztosnak, hogy kezdjen vizsgálatot

a BSA elmúlt hónapokban folytatott törvényellenes adatgyűjtésével és adattárolásával kapcsolatban.

Az MDF fontosnak tartja a legális szoftverek illegális másolása elleni fellépést, de álláspontjuk és a törvény szerint ez nem egy civil szervezetnek vagy az adóhatóságnak a feladata, hanem a rendőrségé. Az MDF ezért nyomatékosan felszólítja a BSA-t, hogy a továbbiakban ne riogassa a középosztályt, a kis- és középvállalkozásokat az APEH-hel, és fejezze be a törvénytelen adatgyűjtést, valamint adattárolást. A Magyar Demokrata Fórum ugyanis kifejezetten veszélyesnek tartja ezt az ál-civil magatartást, különösen annak fényében, hogy a BSA akciója az információs társadalom megerősödését elősegítő más civil szervezetekre is rossz fényt vet.

Az ügyben megkerestük a BSA-t. *Sarlós Gábor*, a Pepper PR-munkatársa, a BSA sajtószóvivője a következőket nyilatkozta: „Mivel az APEH–BSA megállapodás politikai síkra helyeződött, ezért az MDF közleményét a BSA semmilyen módon nem kívánja kommentálni.”

Kockázattitőke-program a Ciscónál

Barabás Balázs - A cég közvetett befektetési lehetőségeket keres az újonnan induló kelet-közép-európai technológiai vállalkozásokban. A 3TS Capital Partners vállalattal együttműködésben létrehozott alap a 3TS-Cisco Growth Fund III nevet viseli. Az alap 30 millió eurós jegyzett tőkével indul, amelyben a Cisco a meghatározó befektető. Az alap kezelését és a befektetési lehetőségek felkuta-

tását a 3TS Capital Partners kockázati és magántőke-befektető cége végzi. Az alap a technológiai, média- és telekommunikációs szektorban működő, jelentős növekedési potenciálú kis- és középvállalkozásokat akarja támogatni.

Az érintett országok: Ausztria, Bulgária, Csehország, Észtország, Horvátország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Románia, Szerbia, Szlová-

kia, Szlovénia, Törökország és Ukrajna. *Kaan Terzioglu*, a Cisco kelet-közép-európai alelnöke a bejelentés kapcsán elmondta: „A régió országaiban számos technológiai területen folyik ígéretes innováció, így a szélessávú és vezeték nélküli internet, a biztonsági és a kommunikációs technológiák, a VoIP-alkalmazások, multimédiás és mobilalkalmazások terén is. Óriási lehetőségek rejlenek a régióban.”

Spóroljunk virtualizálással

Barabás Balázs - A Symantec nyilvánosságra hozta a környezetbarát adatközpontokról szóló, egész világot átfogó jelentésének megállapításait. A válaszadók közel háromnegyede állítja, hogy érdekében áll csatlakozni a környezetbarát adatközpontok stratégiai kezdeményezéséhez, de még csak minden hetediknek sikerült környezetbarát tennie adatközpontját. Az adatközpontok vezetői szerint terveikben az energia hatékonyabb

felhasználását szolgáló két leggyakoribb megoldás 51, illetve 47 százalékkal a szerveregyesítés, illetve a szervervirtualizálást szolgáló szoftverek. A másik leggyakoribb módszer a válaszadók szerint az energiatakarékos processzorok alkalmazása lehet.

A megkérdezettek még az alábbiakat említették általuk bevezetni tervezett, vagy már alkalmazott megoldásként: a régi berendezések kiváltása kisebb energiát igénylőkkel (44 százalék), a feleslegessé

vált hardverelemek újrahaznosítása (39 százalék), az energiafelhasználás figyelése (38 százalék) és a szerverek által elfoglalt terület csökkentése (37 százalék).

A szerveregyesítés és -virtualizálás az egyesült államokbeli cégeknél terjedt el jobban.

A felmérés módszertana szerint a környezetbarát adatközpont fogalmát úgy határozták meg, hogy ott hatékonyabb az energiafelhasználás, az áramfogyasztás, a helykihasználás és csökkent a környezet-szenyvező energiaforrások használata. *Az energiatakarékos megoldásokról I. cikkünket a 14–15. oldalon.*

A large, diverse crowd of people is gathered, holding a large white banner that dominates the center of the image. The banner has the text 'EGYMILLIÁRD KÖSZÖNET' written on it in bold, black, sans-serif capital letters. The background is a dense sea of people, many wearing red and white clothing, suggesting a large-scale event or celebration.

EGYMILLIÁRD KÖSZÖNET

Elértük az egymilliárd dolláros mérföldkövet Európában, Közel-Keleten és Afrikában – éppen a 20. évfordulónk előtt –, és ez partnereink és ügyfeleink érdeme. Fogadják tehát hálás köszönetünket. Önök nélkül nem sikerült volna.

TÖBB MINT
90 000
FORINT
MEGTAKARÍTÁS

ELŐFIZETŐI AKCIÓ

Most minden régi és új előfizetőnk, aki 2007. december 30-ig közvetlenül Kiadónknál 15 624 Ft-ért egy évre előfizet a Computerworld-Számítástechnika hetilapra, az alábbiakkal ajándékozunk meg:

Az utcai eladási árhoz képest a **megtakarítás több mint 4 500 Ft**

1 db álláshirdetési lehetőség + önéletrajzi adatokhoz való hozzáférés

1 hónapon keresztül a **Computerworld Karrier** weboldalon (karrier.computerworld.hu) Érték: **42 720 Ft**

Az IDG Hungary Kft. saját konferenciáin és fórumain (évi 19 esemény) rendezvényenként **2000 Ft kedvezmény a részvételi díjból** (computerworld.hu/konferencia)

Érték: **38 000 Ft**

Időszaki kiadványok: CIO TOP 100; E-Government; Céginfo kiskönyv

Érték: **5 000 Ft**

Rendszeres mellékletek a hetilapban (CIO, E-Government)

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
COMPUTERWORLD

Szigorodó határvédelem

Az internetes fenyegetettség számának rohamos emelkedésével, az újabb és újabb támadási módszerek megjelenésével a biztonsági eszközöknek is lépést kell tartaniuk. Most megnézzük, milyen lehetőségek vannak a betolakodók elriasztására. [Írta: Kristóf Csaba]

A cégek informatikai rendszerének határait, illetve az azokon lévő kapukat nagy gondossággal kell felügyelni annak érdekében, hogy a károk megelőzhetőek legyenek. A világháló felől érkező fenyegetések ugyanis először ezen a ponton szűrhetők ki, és itt tehetők ellenük különböző védelmi lépések. Az egyik legfontosabb kérdés, hogy **milyen eszközök állnak rendelkezésre a kockázatarányos biztonság kialakításához és fenntartásához.** Mint látni fogjuk, erre a kérdésre nem is lehet olyan egyszerűen választ adni. Egyrészt azért, mert a fenyegetettség száma és sokszínűsége miatt számos kockázati tényezőt kell számba venni, másrészt az elérhető határvédelmi megoldások tárháza már-már kimeríthetetlennek tűnhet.

NÖVEKVŐ KOMPLEXITÁS

Amikor egy informatikai rendszer internetes támadások elleni védelmére kerül sor, akkor legelőször a tűzfalak bevetéséről esik szó. Ez helyén is való, hiszen ezek azok a biztonsági megoldások, amelyek képesek megvédeni a hálózatokat számos külső fenyegetés ellen. A különböző támadási eljárások folyamatos fejlődésével azonban a tűzfalaknak is lépést kellett tartaniuk, amelynek eredményeként napjainkban már sok esetben igen komplex megoldásokról beszélhetünk. A piaci kereslet is alátámasztani látszik a biztonsági cégek azon törekvéseit, amelyek a hagyományos tűzfalak funkcionalitását jóval felülmúló eszközök kifejlesztésére irányulnak. Tehát a biztonsági szolgáltatások fokozott integrálódásá-

ról és ezzel együtt az UTM (Unified Threat Management) eszközök népszerűségének növekedéséről beszélhetünk.

Amikor a gyártók a tűzfalmegoldásaikhoz számos egyéb védelmi funkciót illesztnek, akkor nem arra kell gondolni, hogy biztos csak valamilyen marketingfogásról van szó. Tehát nem azért szélesítik egy szoftver vagy készülék szolgáltatásainak körét, mert azt így könnyebben el lehet adni. Érdemesebb a védelem oldaláról szemlélni ezeket a bővülő lehetőségeket, és arra gondolni, hogy egy megoldás bevezetése révén jól együttműködő, egymással kompatibilis szolgáltatásokhoz juthatunk. Napjainkban a hagyományos tűzfalfunkciókat olyan lehetőségek egészítik ki, mint például a virtuális magánhálózatok (VPN) kezelése, a behatolásmegelőzés, a vírusok, valamint a kártékony programok elleni vé-

delem, a spam- és tartalomszűrés. Egy tűzfal megválasztása esetén tehát fontos a szükséges funkcionalitás felmérése. Amennyiben nem vagyunk száz százalékgig biztosak abban, hogy éppen mire van szükségünk, akkor érdemes olyan termékek közül választani, amelyek moduláris felépítésűek, így a későbbiekben is szabadon bővíthetők.

FONTOS DÖNTÉSEK

A határvédelmi termékek bevezetése előtt dönteni kell arról, hogy szoftveres vagy hardveres tűzfal fog-e szolgálatot teljesíteni rendszerünkben. Fontos megjegyezni, hogy itt egy kis fogalomzavarról van szó, hiszen hardveres tűzfal esetében is lényegében egy szoftver látja el a védelmi feladatokat, ez azonban egy dedikált, erre a célra kialakított és optimalizált hardveren fut. A pusztán szoftveres megoldások akkor lehetnek előnyösek, ha futtatásukhoz már rendelkezésre áll egy – lehetőleg csak és kizárólag határvédelmi feladatokra fenntartott – számítógép. Ezek a tűzfalak rengeteg beállítási lehetőséget tartalmazhatnak, és megfelelően összehangolt rendszerek esetén hatékonyan támogatják a különböző vállalati alkalmazások védelmét. Frissítés szempontjából viszont több gondoskodást igényelnek. **Ezeknél ugyanis nemcsak a biztonsági programok hibáinak foltozására (patch) kell odafigyelni, hanem az azokat futtató operációs rendszer sebességét is rendszeresen meg kell szüntetni.**

A hardveres tűzfalak általában könnyebben konfigurálhatók szoftveres társaiknál, de ez korántsem jelenti azt, hogy a gyári beállítások jelentenék az optimális megoldást. Mivel ezeknek az eszközöknek sokszor

nehézkesebb a kapacitásbővítése, mint a szoftveres tűzfalakat futtató számítógépeké, ezért célszerű arra törekedni, hogy teljesítmény szempontjából jól skalázható készüléket válasszunk.

A tűzfalak vásárlása előtt fontos a teljesítmény specifikálása. **A gyártók – főleg a hardveres megoldásoknál – konkrétan megadják, hogy a tűzfalnak mekkora az átteresztő képessége.** Emellé párosulnak a VPN-, valamint a behatolás megelőző szolgáltatások teljesítményadatai, illetve a kiszolgálható felhasználók maximális száma. Szoftveres tűzfalak esetében persze sok múlik azon, hogy az alkalmazás milyen kapacitású számítógépen működik.

A tűzfalak kiválasztása során mindenképpen célszerű felmérni a rendelkezésre állással kapcsolatos követelményeket is. Erre azért van szükség, mert ha a belső hálózat kapujában elhelyezett eszköz meghibásodik, akkor az internetkapcsolatot igénylő, kritikus fontosságú folyamatok esetében komoly károkat okozó fennakadások keletkezhetnek. Ha a kockázatok felmérése után kiderül, hogy az internet elérésében nem lehetnek kieső idők, akkor olyan tűzfalat kell választani, amely megfelel a HA (High Availabi-

lity), azaz a magas rendelkezésre állás követelményeinek, és támogatja a terhelésmegosztást.

BŐSÉGES KÍNÁLAT

A következőkben szemügyre vesszük azokat a hazai piacon beszerezhető tűzfaltermékeket, amelyek a kis- és közepes méretű vállalatok különböző kiterjedésű hálózatainak védelmére szolgálnak. A szoftverek és az eszközök kiválasztásánál arra törekedtünk, hogy több platform határvédelmi lehetőségeiről is szó essen. Meg kell említeni, hogy a piacon található olyan gyártók is – Symantec, McAfee, Agnitum stb. – amelyek központi menedzsmenteszközök segítségével az ügyfélszámítógépek egyedi, tűzfalas védelmét is el tudják látni. Ebben a cikkben azonban célunk elsősorban az átjárók biztonságát fokozó tűzfalak áttekintése volt, de a kliensalapú biztonsági termékekről sem szabad megfeledkezni, hiszen nagyon fontos védelmi réteget képviselnek a hálózaton belül.

Először a szoftveres tűzfalakat vesszük sorra.

ZORP TÚZFAL

A hazánkban kapható tűzfalak áttekintését kezdjük mindjárt egy ma-

A Zorp működési vázlatja

gyar fejlesztésű szoftverrel. Nemcsak azért, mert hazai termékről van szó, hanem azért is, mert a Zorp ténylegesen a közepes és a nagyobb méretű vállalatok hatékony határvédelmi eszközének számít. Az elsősorban biztonsági szempontok miatt módosított, Linux operációs rendszer alatt futó szoftver egyik legfőbb előnye moduláris felépítésében rejlik, amely két komoly előnyt tartogat. Egyrészt a mindenkori igényeknek megfelelően könnyen bővíthető, másrészt a kommunikációs szabványok különböző mélységű vizsgálatára nyílik lehetőség. A Zorp alapesetben huszonegy protokollt támogat teljes körűen, míg a tartalomszűrő modulja tizenegy normál vagy hat titkosított protokoll szerint átvitt tartalom ellenőrzésére ad lehetőséget, tetszőleges külső motorokkal.

A mélyprotokoll elemzési képességgel ellátott, alkalmazás szintű proxykat és csomagszűrést egyaránt alkalmazó Zorp tűzfal **szkriptekkel kiegészíthető, grafikus konfigurációs lehetőséget kínál az adminisztrátoroknak, akik ennek segítségével szabadon állíthat-**

ják be a tűzfal paramétereit, és könnyen érvényesíthetik a biztonsági politikát, valamint a szabályzatok előírásait. A Zorp továbbá olyan megoldásokat is támogat, mint például a Single Sign On autentikáció, a VPN-kapcsolatok kezelése, a különböző állapotinformációk alapján végrehajtott terhelésmegosztás és a HA (High Availability), vagyis a magas rendelkezésre állású működés.

MICROSOFT ISA SERVER

A Microsoft biztonsági szoftvere a piac egyik meghatározó szereplője. Az ISA Server a Windows operációs rendszerekre épülő környezetben lát el határvédelmi feladatokat. Mint a többi riválisa, úgy az ISA Server is többretegű architektúrára épül, amely három fő részből áll. Ezek csomag-, kapcsolati és al-

Hardveres tűzfalak

Cisco ASA 5520

A Cisco a hálózati termékek piacán betöltött szerepénél fogva sem engedheti meg magának, hogy egy kicsit is lemaradjon a biztonsági eszközök fejlesztése terén. A cég is felismerte, hogy azok a biztonsági megoldásoké lesz a jövő, amelyek a többszintű védelmet segítik. A Cisco a tűzfalak piacán elsősorban az ASA termékszalárhoz tartozó eszközeit ajánlja, amelyek moduláris felépítésük révén valóban számos határvédelmi lehetőséget tartogatnak a hagyományos tűzfal és VPN-es megoldásokhoz képest.

Az ASA-termékek közül most az 5520-as modellt emeljük ki, ugyanis az öt különböző típust felvonultató termékcsaládon belül ez jelenti a „középutat”.

Tehát ennél kisebb és nagyobb teljesítményű tűzfalat is lehet választani.

Az 5520-as modell átteresztőképessége 450 megabit/s, és másodpercenként kilencezer kapcsolat kezelésére képes. Az 512 megabájt beépített memóriát

tartalmazó hardveren lévő öt integrált hálózati kapuból négy a gigabites technológiákkal is kompatibilis. A tűzfal-funkciók esetében 2–4. rétegbeli, állapotfüggő ellenőrzésekről beszélhetünk. Az 5520-as már megfelel azoknak a követelményeknek, amelyek nagy rendelkezésre állást tesznek lehetővé, és támogatja a VPN-klaszterezést, valamint a terhelésmegosztást.

Az ASA-eszközök egyes típusai, így például az 5520-as tudása is könnyedén bővíthető. Az AIP-SSM modul révén fejlett behatolás megelőző szolgáltatások birtokába lehet jutni, míg a CSC-SSM modul vírusvédelemmel, spamszűréssel és egyéb tartalom biztonsági lehetőségekkel vérteti fel az eszközöket.

Check Point UTM-1

Egy tűzfalakat bemutató cikkből aligha maradhat ki a Check Point, amely szintén jól méretezhető, komplett határvédelmi eszközöket kínál. A kisebb cégek

számára elegendőnek bizonyulhat a Safe@Office, míg a közepes méretű vállalatoknak már az UTM-1 adhat hatékony megoldást. Az UTM-1 koncepcióját jól jellemzik *Gil Shwed*, a Check Point Software elnökének szavai, aki a termék bemutatásakor a következőket mondta: „Az UTM-1 termékvonalat azért hoztuk létre, hogy a közepes méretű vállalatok és a részleg szintű irodák a külön számukra tervezett platformon férjenek hozzá a vállalati megoldásaink valamennyi biztonsági előnyéhez.”

Az UTM-1 integrált képességei közé tartozik az állapotfüggő csomagszűrés alapuló tűzfal, az IPSec VPN-kezelés, az átjáró szintű vírus- és kémprogramvédelem. Ezek mellett tartalmazza a Web Application Firewallt, amely segít a webszerverek védelmében, valamint biztonsági funkciókat kínál VoIP-hoz, azonnali üzenetküldéshez és peer-to-peer hálózatokhoz. Az UTM-1 eszközök alapvetően háromféle kivitel-

ben készülnek. Az alapmodellben található tűzfal átteresztőképessége 400 megabit/másodperc, és négy darab 10/100/1000-es hálózati port kapott rajta helyet. A többi típusnak ennél nagyobb teljesítménye és több kapuja van. Az UTM-1 készülékek mindegyike támogatja a SmartDefense szolgáltatásokat, amelyek folyamatos frissítésekkel látják el a készülékeket a legújabb fenyegetettség elleni védekezés során.

Juniper SSG 520M

A CheckPoint UTM-1 és a Cisco ASA eszközök legnagyobb riválisának a Juniper SSG termékszalárhoz tartozó biztonsági berendezések számítanak. Ezek közül is – a teljesítmény- és a funkcionalitási paramétereket figyelembe véve – a 300-as és az 500-as széria adhat optimális megoldást a közép vállalatok számára. A ScreenOS-alapú készülékeket állapotfüggő tűzfallal látták el, amelyeket egy behato-

kalmazásszintű felügyeletet biztosítanak. A kapcsolati rétegben végzett ellenőrzések transzparens védelmi szolgáltatásokat adnak a különböző internetes protokollok számára. Mindezek mellett az alkalmazási rétegben végzett elemzések fokozzák a biztonságot.

Az ISA Server fontos jellemzője, hogy több hálózat kezelésére, valamint az azok közötti kapcsolatok felügyeletére is alkalmas. A biztonsági, illetve a hozzáférési házirendek pedig az egyes hálózatoknak megfelelően konfigurálhatók. A szoftver lehetőséget ad a VPN-kapcsolatok védelmére, amely főleg a telephelyekkel rendelkező vállalatok számára segítség. Az ISA Server fontos szolgáltatásokat kínál a biztonságos al-

Az ISA Server több hálózat kezelésére is alkalmas

kalmazás- és kiszolgáló-közzététel, a proxyk, a felhasználói azonosítás, valamint – a SecureNAT technológia révén – a transzparens tűzfal-hozzáférés terén. A legújabb, 2006-os verzió pedig az Exchange 2007 és a SharePoint Server megoldásokkal is együttműködik.

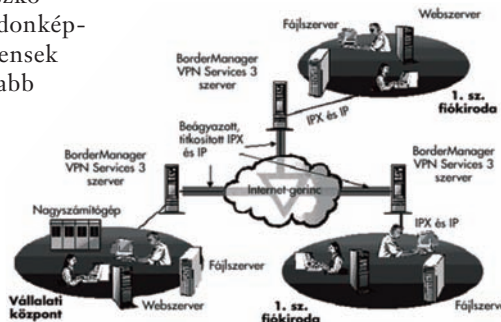
NOVELL BORDERMANAGER

A Novell BorderManager többfunkciós, biztonsági felügyeletet segítő termécsomag, amely a Novell címtárszolgáltatásokra támaszkodik. A BorderManagert tulajdonképpen egymásra épülő komponensek alkotják, amelyek újabb és újabb biztonsági funkciókkal egészítik ki a szoftvert, s ezáltal az OSI (Open Systems Interconnection) hálózatmodell mind-egyik szintjén kínál különböző védelmi lehetőségeket.

A tűzfal alapvetően állapotfüggő csomagszűrésre épül, amely a hálózati adatforgalom mélyreható vizsgálatát teszi lehetővé. A Novell BorderManager a védel-

mi feladatokat a tűzfalas megoldások mellett olyan szolgáltatásokkal is segíti, mint például a virtuális magánhálózatok (VPN) kezelése, a proxyk (gyorsítótárak) létrehozása, a címfordítás, az irányelvalapú felügyelet, a hitelesítés, a naplózás és a jelentéskészítés.

A Novell biztonsági eszköze az intranetes és az internetes adatforgalom átfogó felügyeletét szolgálja. Több tűzfal alkalmazásával a vállalat

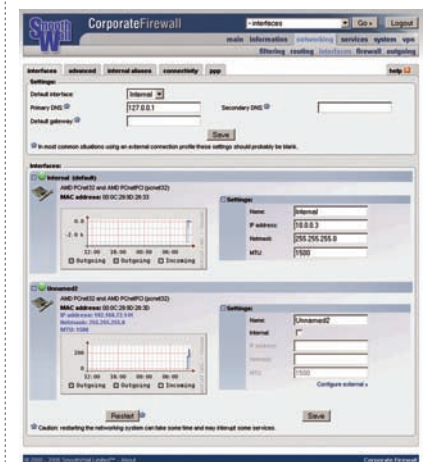
A Novell BorderManager az intranetes és az internetes adatforgalom átfogó felügyeletét szolgálja

lati hálózatok szegmentálhatók, azaz az egyes szervezeti egységek a kockázatoknak megfelelően egymástól is védhetővé válhatnak. A BorderManager használatakor azonban ak-

kor sem kell kétségbe esni, ha a vállalat fizikai határain túl is ki kell terjeszteni a biztonsági funkciókat, hiszen a VPN-kapcsolatok felügyelete révén az alkalmazottak, illetve az üzleti partnerek távoli, biztonságos munkavégzését is elősegíti.

SMOOTHWALL CORPORATE FIREWALL 5

A Smoothwall tűzfaltermékeinek fejlesztése során komoly figyelmet szentel annak, hogy szoftverei – a megfelelő védelem biztosítása mellett – könnyen telepíthetők és konfigurálhatók legyenek, illetve kis hardveres erőforrásigényük legyen. A cég szerint

lámegelőző komponens egészíti ki, így az alkalmazásszintű támadások felismerésére és elhárítására is képesek. Az egyik legnépszerűbb típus, az SSG 520M tűzfal as áteresztőképessége 650 megabit/másodperc. Négy darab 10/100/1000 hálózati kapuját számos egyéb kiegészítő foglalhat veszi körül.

Az SSG 300-as és 500-as szériájú termékek mindegyikének vannak IPSec VPN-funkciói, és a VPN-csatornák a rendelkezésre álló sávszélességnek megfelelően prioritizálhatók. A biztonsági eszközök – hasonlóan a rivális termékekhez – számos egyéb védelmi szolgáltatással is kiegészülnek. Így például ellátanak vírusvédelmi, spam- és tartalomszűrés feladatokat. Noha e komponensek mindegyike más-más gyártótól származik, a működésüket sikerült jól összehangolni. A kártékony programok elleni védelemről a Kaspersky Lab víruskereső motorja gondoskodik, amely a POP3, SMTP,

HTTP, IMAP és FTP protokollokon belüli vizsgálatokra képes. A spamszűrő modul a Symantec technológiáira épül, míg a webes tartalomszűrésért a SurfControl megoldásai felelnek.

3Com X5 és X506

A 3Com a hazai piacon a kis- és közepes méretű vállalatoknak elsősorban az X5 típusú termékét ajánlja. Ez az eszköz körülbelül 50 felhasználót tud kiszolgálni, de a készülék nagyobbik testvére, az X506-os modell akár több száz felhasználó védelmével is megbirkózik. Mindkét biztonsági terméknek hat darab 10/100-as hálózati portja van. A 3Com készülékei esetében is igaz az, hogy nem csupán egy hagyományos tűzfalként funkcionálnak, mivel el tudják látni a VPN-felügyelettel, behatolásdetektálással és tartalomszűréssel kapcsolatos feladatokat is. Az integrált TippingPoint technológiák csökkentik a vírusok, a férgek, a kém- és trójai programok, a szolgál-

tatásmegtagadási (DoS) támadások, az adathalászat, a fájlserelő, valamint a VoIP különféle veszélyeit. Amennyiben a behatolásmegelőzéssel összefüggő funkciók is aktívak, akkor az X5-ös modell áteresztőképessége 18 megabit/másodperc, míg a nagyobbik társának másodpercenként 50 megabites sávszélességet tesz lehetővé. Természetesen a tűzfalmodul kapacitása ennél nagyobb, hiszen az az X506 esetben eléri a 100 megabit/másodpercet. Persze akkor sem kell megijedni, ha ez kevésnek bizonyulna, hiszen a TippingPoint termékpalettán már több gigabit teljesítményű biztonsági eszközök is megjelentek.

D-Link DFL-260 és DFL-860

A D-Link sem akar lemaradni azoktól a gyártóktól, amelyek a tűzfalaikat különböző egyéb biztonsági szolgáltatásokkal egészítették ki. A kisvállalatok igényei szerint kialakított DFL-260-

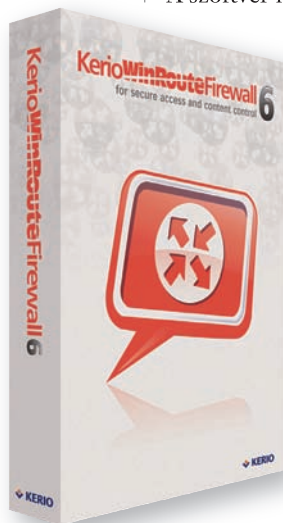
as, valamint a középállalatok számára kifejlesztett DFL-860-as eszközök a tűzfalfunkciók mellett (komponensalapú) behatolásmegelőző, víruskereső, VPN, sávszélesség-optimalizáló, terhelésmegosztó feladatokat is ellátnak. A fejlesztők az eszközökbe egy Layer 7-es szintű ellenőrzőmotort építettek be, amelynek működését különböző hardveres gyorsítómegoldások segítik. A vírusok és az egyéb kártékony programok elleni védelemről a Kaspersky antivírus-technológiái gondoskodnak, míg a webes tartalomszűrés egy naponta frissülő URL-adatbázisra, valamint egy öntanuló rendszerre épül.

A D-Link DFL-260-as típusának áteresztőképessége 80 megabit/másodperc, és maximum 100 VPN-csatorna kialakítását támogatja. Ezzel szemben a DFL-860-as modell teljesítménye másodpercenként 150 megabit, és maximum 300 VPN-csatorna használatát teszi biztonságossá.

a Corporate Firewall 5, amely elsősorban a kis- és közepes méretű vállalatok határvédelmi feladatainak ellátására alkalmas, akár egy hagyományos PC-n is működőképes.

A Corporate Firewall 5 **állapotfüggő csomagszűrést végez, és olyan alkalmazások által okozott fenyegetettségek kockázatát is képes csökkenteni, mint például az azonnali üzenetküldők, a fájlcsereklők és a VoIP.** A szoftvernek behatolásmegelőző és VPN-szolgáltatásai is vannak. Azért, hogy az adminisztrátoroknak ne kelljen folyamatosan figyelniük a webes felületen megjelenő naplóbejegyzéseket és jelentéseket, a szoftver e-mailben vagy SMS-üzenetekben tudja riasztani az előre kijelölt személyeket. A Smoothwall tűzfala különböző modulokkal is kiegészíthető, amelyek révén a biztonsági szoftver e-mail biztonsági, webes tartalomszűrési és sávszélesség-kezelési funkciókkal egészül ki.

KERIO WINROUTE FIREWALL 6

A szoftveres tűzfalak piacának egyik fontos szereplője a Kerio WinRoute Firewall, amely az elsők között szerzte meg az ICSA Labs tanúsítását a Corporate Firewall kategóriában.

A szoftver mélyreható vizsgálatokat tesz lehetővé. A protokoll szintű elemzéseken túl képes különböző behatolásdetektálási eljárások révén is felismerni az esetleges támadásokat. A tűzfal jól áttekinthető, grafikus felületéről számos szabály létrehozását és finomhangolását támogatja. Lehetőséget ad a webes adatforgalom tartalom- és URL-alapú szűrésére, a hálózati forgalom korlátozására és a fájlcsereklő szolgáltatások ellenőrzésére is.

A Kerio Technologies az IBM-mel, a McAfee-vel, valamint a Microsofttal – mint technológiai partnereivel – közösen folyamatosan fejleszti biztonsági szoftvereinek képességét, így a legújabb verzióknak számos kiegészítő biztonsági szolgáltatása van. Így például lehetőséget ad az Active Di-

rectoryval való együttműködésre, valamint a HTTP/FTP/SMTP/POP3 protokollok alatt végzett víruskeresésre.

A partnerek listájából is sejteni lehet, hogy **a Kerio WinRoute Firewall a McAfee antivírus motorjára épül, de lehetőség van egy további, párhuzamosan futó víruskereső használatára.** A Kerio WinRoute Firewall számos szolgáltatásai közé tartozik a betárcsázós és a VPN-kapcsolatok védelme, valamint a VoIP-eszközök felügyelete.

SUNBELT SERVER FIREWALL

A Sunbelt tűzfalmegoldása kifejezetten a Windows operációs rendszerekre épülő számítógépek védelmét szolgálja vállalati környezetekben. A szoftver négy védelmi réteget ötvöz, amelyek összességében többet kínálnak, mint egy hagyományos tűzfal. A Sunbelt Server Firewall a kétirányú hálózati adatforgalmat csomagszűrő révén figyeli, amely lehetőséget ad az IP-címek

és a portok szerinti védelemre, valamint az alkalmazásonként megadható szabályok szerinti működésre. A beérkező adatforgalom egy behatolásmegelőző (NIPS) modulon keresztül is áthalad, s ezzel lehetővé válik a különböző támadási minták alapján végzett további ellenőrzés. A szoftver harmadik rétege egy HIPS-rendszer, amely a futó alkalmazások működését figyeli, és olyan fenyegetettségek ellen véd, mint

például a puffer-túlsordulási hibákra visszavezethető támadások. Mindezek mellett a tűzfal a szoftverek viselkedésalapú elemzésére is képes.

A Sunbelt Server Firewall elsősorban olyan számítógépek védelméhez kínál hatékony megoldást, amelyek kritikus fontosságú szerveres alkalmazásokat futtatnak. Így például segíthet a Microsoft Exchange Server, az SQL Server és az Oracle adatbázisszerverek biztonságának megteremtésében.

Panda GateDefender Integra

A Panda Security legtöbbször víruskereső szoftverei révén kerül az érdeklődés középpontjába, pedig a cég átjárókon elhelyezhető hardveres megoldásokat is kínál. Most a Panda GateDefender Integra nevű terméket vesszük szemügyre, ugyanis ennek az eszköznek – sok egyéb szolgáltatás mellett – tűzfalfunkciói is vannak. A készülék hálózati és alkalmazás szinten tudja szűrni a támadásokat. Ezeket a szolgáltatásokat egy behatolásmegelőző komponens egészíti ki, amely az IP, ICMP, TCP és UDP protokollokon áthaladó adatok vizsgálatát végzi. A Panda GateDefender Integra a VPN-kapcsolatokat különböző előírások szerint tudja kezelni. Az eszköz szolgáltatásai közé tartozik még a kártékony programok elleni védelem, valamint a tartalom- és spamszűrés is. A Panda GateDefender Integra kétféle változatban kap-

ható. A 100-as típusnak négy darab 10/100/1000-es hálózati kapuja van. Az integrált tűzfalának áteresztőképessége 330 megabit/másodperc. A 300-as modellen már nyolc Ethernet port kapott helyet, és a teljesítménye eléri a 850 megabitet másodpercenként. Az előbbi típus körülbelül 100 felhasználós hálózatok kiszolgálására alkalmas, míg az utóbbi 250 felhasználóig tud a leghatékonyabban működni.

SonicWALL Pro 2040

Hazánkban a SonicWALL biztonsági megoldásairól viszonylag kevés szó esik, pedig a cég a védelmi eszközök meglehetősen széles palettáját kínálja a határvédelem területén is. A SonicWALL tűzfal termékeiről szintén elmondható, hogy a támadások szűrése és a VPN-funkciók mellett egyéb hasznos szolgáltatások ellátására is képesek. A hazai piacon az egyik legtöbbször ajánlott típus a SonicWALL

Pro 2040, amely – ha a teljes Pro-termécsaládot vesszük figyelembe – akkor a belépő szintű kis- és középvállalati tűzfalak közé tartozik. Vagyis, ha nagyobb teljesítményű eszközre lenne szükség, akkor szabadon lehet válogatni. A Pro 2040-es típus négy darab 10/100-as hálózati portja van. A tűzfal áteresztőképessége 200 megabit/másodperc, miközben a készülék folyamatos, mélyreható csomagvizsgálatokat végez.

A SonicWALL Pro 2040 további biztonsági funkciói közé tartozik a behatolásmegelőzés, a víruskeresés, a kémprogramok elleni védelem, valamint a webes tartalomszűrés. Az eszköz integrált megoldások révén segíti egyes alkalmazások védelmét, így például az azonnali üzenetküldők, a Skype, valamint a fájlcsereklők felügyeletét is támogatja. Az adminisztrátorok munkáját egy testre szabható szabályrendszer és egy webes jelentéskészítő komponens segíti.

ZyXEL ZyWALL 70 UTM

A hardveres tűzfalak bemutatását a ZyXEL eszközeinek rövid ismertetésével zárjuk. A cég a kis- és közepes méretű vállalatok számára a ZyWALL termécsaládjához tartozó biztonsági eszközeit kínálja. Ezek közül a legnagyobb teljesítményűek a 70 és a 70 UTM típusjelzésű készülékek. A biztonsági eszközök állapotfüggő csomagszűrést végeznek, és transzparens tűzfalszolgáltatásokkal rendelkeznek. A feladatukat 90 megabit/másodperces sebesség mellett tudják ellátni. Mindegyik modell lehetőséget ad a VPN-kapcsolatok kezelésére és a webes tartalomszűrésre. Az ZyWALL 70 UTM-ben átjáró szintű vírusvédelmi funkciók is találhatóak, amelyek a Kaspersky antivírus motorjára épülnek. Mindezek mellett a tűzfalak olyan szolgáltatásokkal is segítik az informatikai rendszerek védelmét, mint például a spamszűrés, a sávszélességmenedzsment és a terhelésmegosztás.

Monitor TV – színes egyéniségeknek

MONITOR TV | LG FLATRON™ M228WA / M1921A

Minél több bemenet, annál több lehetőség! Mire alkalmas az új LG monitor TV? Használható monitorként, játékok és egyéb szórakoztató alkalmazások futtatására. Az audió/videó bemeneten keresztül egyszerűen csatlakoztatható DVD lejátszóhoz, videójáték konzolhoz, videokamerához és egyéb audió/videó eszközökhöz.

TV

Játék

Monitor

A teljesítmény növelése mellett ma már egyre fontosabb szempont az energiatakarékosság - vallja a Fujitsu Siemens Computers. A „zöld IT” megközelítés központi témája volt a VisIT 2007 éves kiállításnak. [Írta: Barabás Balázs]

A vállalatok kezdik azt megérteni, hogy miért éri meg – anyagi is – a környezetvédelmi szempontok alapján fejlesztett technológiai eszközök üzemeltetése – mondta Bernd Bischoff, a Fujitsu Siemens Computers vezérigazgatója. Habár a kis fogyasztású eszközök beszerzési ára magasabb, mint a hagyományosaké, hosszabb távon jelentős árammegtakarítást, így alacsonyabb működési költséget jelentenek. „Lehet, hogy egy energiatakarékos PC többbe kerül, de ez az összeg másfél év alatt megtérül, mert ennivel kevesebbet fogyaszt. Nagyvállalati szinten pedig ez több száz ezer megtakarított eurót jelent két évente. Adatközpontok esetében a megtakarítás több millió euróban mérhető” – nyilatkozta Bernd Bischoff. Tény, hogy ma – a hatóságok vagy az ügyfelek nyomására – egyre több vállalat igyekszik a környezetvédelem iránt elkötelezettként népszerűsíteni magát, de sokan inkább csak beszélnek róla, mintsem hogy valóban alkalmaznának ilyen technológiákat. Az FSC

egyik legfőbb célja, hogy a gyártás során felhasznált anyagok minél nagyobb arányban származzanak újrahasznosított alapanyagokból. A vállalat a szállítás során kibocsátott szénmonoxidot is igyekszik csökkenteni, amennyire csak lehet. „Ezért is állítjuk elő termékeinket Németországban, míg mások ázsiai országokban gyártják a PC-ket. A szállítás miatti környezeti károsodás és az üzemanyag egyre magasabb költségei jóval túllépi az olcsó gyártással megtakarított összegeket” – mondta a vezérigazgató. Azt is bejelentette, hogy a Fujitsu Siemens Computers lesz az első IT-szállító, amely teljesen átáll az energiatakarékos termékek gyártására, ráadásul úgy, hogy ezeket – szintén elsőként – felár nélkül értékesíti ügyfeleinek.

AZ EMBERI TÉNYEZŐ

– A fejlett virtualizációs megoldásokkal és a flashmemória-alapú merevlemezek használatával az adatközpontokban érezhetően javulhatnak a környezetvédelmi mutatók – mondta előadásá-

ban Joseph Reger, az FSC technológiai igazgatója. A magyar származású szakember szerint a szervervirtualizációnak egyértelmű környezetvédő hatása van, mivel nagymértékben csökkentheti a hardverek számát. Ugyanilyen a PC-virtualizáció is, amelynek révén egyetlen pengékiszolgáló több PC számítási kapacitását képes ellátni, habár ez a technológia még nem kiforrott.

– Egy másik forradalmi újítás a merevlemez-technológiában várható – folytatta Joseph Reger. – **Az évtized végéig a hagyományos merevlemezek helyét az adatközpontokban átveszik a flash-lemezek,** amelyek a mostani flash-memóriák min-tájára gyártanak majd. Ezek a tárolási eszközök sokkal kevesebb helyet foglalnak el és kevesebb hűtést igényelnek majd, míg a hozzáférési sebessé-

gük nem lesz kisebb a jelenlegi lemezeknél (a Samsung nemrég jelentette be a 64 GB kapacitású flash SSD-lemezét). Am az energiatakarékosságot csupán technológiai szinten nem lehet megvalósítani – tette hozzá Joseph Reger. – Fontos, hogy az alkalmazottak is megértsék ennek fontosságát, valamint saját felelősségüket. A vállalatoknak iránymutatást kell adniuk a dolgozóknak olyan egyszerű kérdésekben is, mint például: kapcsolják ki a monitrokat és a számítógépeket, amikor nem használják, a szobákban pedig a világítást, amikor nem tartózkodnak bent – folytatta. Ugyancsak jó lenne, ha az épületkezelők és az IT-részek szorosabban együttműködnének az energiafelhasználás követésére. – Kérdezzék meg, hány CIO látta már a vállalat vilanyáramszámát! Sokszor nem tud-

Mi lesz három hónap múlva?

Nehéz idők elé nézünk a világgazdaságban, és erre az IT-vezetőknek is fel kell készülniük – hangzott el a Gartner cannes-i szimpóziumán november elején. Peter Sondergaard, a piacutató cég globális elemzésért felelős vezetője elmondta: „Úgy tűnik, nagy az esély rá, hogy zavaros idők jönnek.” A másodlagos jelzaloghitelek piacának összeomlása, az elhúzó energiaválság és egyéb tényezők a nehéz idők előszelei, ezért módosítani kell a prioritásokat és az üzleti stratégiákat. P. Sondergaard elmondta, hogy egy nemrég végzett Gartner-felmérés szerint az infor-

matikai vezetők 59 százaléka úgy véli, 2008-ban növekedni fog IT-költségvetésük. „De biztosak-e önök abban, hogy ezt fogják mondani három hónap múlva is?” – tette fel a kérdést az elemző (azóta a Forrester és a Citigroup felmérései is igazolták a technológiai beruházások visszaesésére vonatkozó előrejelzéseket – a szerk.). Ami az idei évet illeti, 2007 a „zöld éve” volt, az IT-felhasználók egyre tudatosabban viszonyulnak az energiafelhasználás kérdéséhez. Szintén egyre nagyobb az érdeklődés a virtualizáció, valamint a szoftver mint szolgáltatás iránt.

Hazai eredmények

A VisIT előtt néhány nappal tartotta meg éves sajtótájékoztatóját a Fujitsu Siemens Computers Kft. A hazai leányvállalat eredményeiről **Poros Gábor** ügyvezető igazgató elmondta: „Az idén különösen nehéz gazdasági körülmények között a cég több mint tíz százalékkal növelte értékesítési árbevételét a pénzügyi év első felében. A növekedést elsősorban a vállalat mobil stratégiájának sikere táplálja, valamint egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert a közpon-

ti informatikai infrastruktúrák dinamikus kiszolgálására kifejlesztett konszolidációs és virtualizációs megoldásaink is.” Poros Gábor még hozzáfűzte, hogy a számítógépek átlagos árszintje az előző év azonos időszakához képes 15–20 százalékkal csökkent. Az elmúlt évhez képest csökkenő tendenciát mutat a közszféra beruházási aktivitása, ugyanakkor a megszorító intézkedések is hatással vannak az IT-eszközök iránti keresletre.

ják, mert az épületkezelő kapja meg a számlát, holott ennek nagy részét az informatikai részleg generálja – mondta Joseph Reger. – Ha szorosabban együttműködnének, hamar rájönne nek, hogy **az elektromos energia használatát vezérlő technológia alkalmazása lényegesen alacsonyabb fogyasztást tenne lehetővé** – tette hozzá a technológiai igazgató. Lapunk kérdésére Joseph Reger elmondta: a „zöld IT” megközelítést nehezíti, hogy nincs olyan kritériumrendszer, amely alapján egy technológiai gyártó vállalatot rangsorolni lehetne. Minden vállalat maga dönti el, hogy milyen mértékben használ újrahasznosítható anyagokat, illetve hogy milyen energiatakarékos megoldásokat kínál. A Fujitsu Siemens Computers egyébként már 14 éve környezetvédelmi szempontok mentén gyárt számítógépeket – tette hozzá a technológiai igazgató.

SZABVÁNYOSAN

Az FSC maga is aktívan hozzájárul az energiatakarékos eszközök kifejlesztéséhez: a VisIT-en jelentették be a világ első olyan monitorát (*képünkön*), amely 0 wattot fogyaszt „alvó” üzemmódban.

Szintén a rendezvényen egy időben mutatta be a Fujitsu Siemens Computers a szolgáltatásorientált IT-infrastruktúra kiépítésének első

Felár nélkül fogják értékesíteni a „zöld” technológiai eszközöket.

Bernd Bischoff

szabványos platformját. A FlexFrame Infrastruktúra a fizikai és virtuális hardvererőforrás-szolgáltatásokat is támogatja. Többlépcsős bevezetése 2008 januárjában indul, és a platform több funkcionális modullal fog bővülni a jövő év során. A FlexFrame Infrastruktúra a SOI-filozófiára (Solution Oriented Infrastructure) épül. Szabványos alapokon valósítja meg az automatizált dinamikus erőforrás-kiosztást, és felgyorsítja a teljesen virtualizált adatközpontok elterjedését (*l. kertes írásunkat*). A rendszer együttműködik a VMware, a Xen és más szállítók hypervisor-alapú operációs rendszereivel.

A kiállított eszközök között sikeresek voltak a néhány nappal korábban bejelentett ESPRIMO Mobile üzleti notebookok. Ezek fontos eleme, hogy a családhoz tartozó noteszgépek ugyanazokat a kiegészítőket (pl. portreplikátort és második akkut) használják. További jellemzőik közé tartozik a 3G-támogatás, a vízálló billentyűzet, dokkoló állomás, valamint a hároméves garancia. Az ESPRIMO Mobile portfólió termékei három termékcsaládot alkotnak: külön az otthoni (Amilo), külön a vállalati (ESPRIMO Mobile, Lifebook) és egy, a hangsúlyozottan mobil felhasználók (Lifebook Ultra Portable) számára.

Három éven belül érkeznek a flash-alapú merevlemezek

Joseph Reger

MI KIKÖVEZTÜK...

...NEKED CSAK RÁ KELL LÉPNI

Bemutatjuk JÖVŐD ROGRAMJÁT, mely

- > dinamikusan fejlődő IT környezetben
- > egyénre szabott fejlesztési tervekkel
- > egyenesen felívelő életpályát biztosít.

AMENNYIBEN TE

- > informatikai ismeretekkel rendelkezel
- > nyitott vagy a továbbtanulásra
- > kreatív gondolkodás jellemez

VÁR TÉGED

A LUFTHANSA SYSTEMS OPERATION CENTER!

job.lhsystems.hu

Lufthansa Systems Hungária Kft.

MOM Park Centrum „A” Irodák
H-1123 Budapest, Alkotás u. 53.
Telefon: 887-2900
Fax: 887-2977
Portál: job.LHSystems.hu
Web: www.LHSystems.hu

KARRIERUTAT MUTATUNK

Lufthansa Systems

Virtuális szerverek, valós felügyelet

A Hyper-V nevet kapta az a szervervirtualizációs technológia, amelyet a Microsoft Viridian kódnéven fejlesztett a jövő februárban megjelenő Windows Server 2008 operációs rendszerhez. A bejelentés a szoftvercég november közepén megrendezett TechEd Developer és IT Forum konferenciáján hangzott el, ahol azokat a fejlesztéseket ismertette, amelyek az SQL Server 2008 adatbázis-kiszolgálóban, a Visual Studio 2008 fejlesztőkörnyezetben és a .NET Framework 3.5 keretrendszerben, valamint a System Center rendszerfelügyeleti megoldásban válnak elérhetővé a következő bő fél év folyamán. [Írta: Kis Endre]

A több mint ötezer fős szakmai közönséget Barcelonába vonzó rendezvény nyitó előadásában Bob Kelly, a Microsoft szerverek és eszközök üzletágának alelnöke utalt a Dynamic IT-stratégiára, amelyet a cég júniusban, a TechEd egyesült államokbeli rendezvényén ismertetett. Ennek célja, hogy erősítse az informatikai és az üzleti oldal kapcsolatát a szervezeteken belül. A Microsoft ehhez olyan szoftvertermékeket ígér, amelyek ötvözik az alap-infrastruktúrában, az alkalmazásokban és a fejlesztőeszközökben rejlő lehetőségeket. **A Microsoft alkalmazásplatformját alkotó termékek jövő februárban bejelentésre kerülő új verziói** – a Windows Server 2008, az SQL Server 2008 és a Visual Studio 2008 – ezt a stratégiát ültetik át a gyakorlatba, méghozzá lépésről lépésre. A termékek bejelentésére ugyanis egy időben kerül sor, de a 2008-as verziók kibocsátása lépcsőzetes lesz.

A NYOLCAS JEGYÉBEN

A Microsoft ugyancsak Barcelonában, a TechEd Developer fejlesztői konferencián jelentette be, hogy még novemberben elérhetővé teszi az SQL Server 2008 CTP (Community Technology Preview) verzióját. A szoftvercég új adatbázis-kiszolgálójával a vállal-

atok könnyebben tárolhatják és kezelhetik majd a különböző adattípusok széles skáláját – beleértve az XML-alapú dokumentumokat, az elektronikus leveleket, a naptárbejegyzéseket és az üzleti információk számos más formátumát is. Az SQL Server 2008 a vállalati informatikusok számára is nagyobb támogatást fog adni a programozás, a lekérdezések elkészítése terén: erre a célra a fejlesztők a programnyelvek széles skáláját használhatják majd.

A konferencián a Microsoft ismertette a szerver operációs rendszer következő verziójának kibocsátásával kapcsolatos részletes terveit is. Eszerint a Windows Server 2008 összesen nyolc változatban lesz elérhető, amelyek közül háromnak – a 64 bites Standard, Enterprise és Datacenter verzióknak – lesz része a Hyper-V virtualizációs technológia.

A szerver operációs rendszer két Hyper-V nélküli változatát a Microsoft speciális alkalmazási területekre szánja. A Windows Web Server 2008 új generációs webkiszolgáló, amely a szoftvercég szándéka szerint az újratervezett Internet Information Services (IIS) 7.0-val, valamint az ASP.NET-tel és a Microsoft.NET keretrendszerrel együtt szilárd alapot fog adni a vállalatoknak a weboldalak, alkalmazások és szolgáltatások interneten való közzétételéhez.

A Windows Server 2008 másik speciális változata Itanium-alapú rendszereken fut majd, és rendkívül nagy skálázhatóságot fog biztosítani – maximum 64 processzorig – nagyon nagy méretű adatbázisokhoz, illetve egyedi alkalmazásokhoz. A felhasználók emellett a Windows Server 2008 Standard, Enterprise és Datacenter Hyper-V technológia nélküli változatait is licenclhetik.

Bob Kelly nyitó előadásában azt is bejelentette, hogy a szerver operációs rendszer korábban Centro kódnéven fejlesztett változata Windows Essential Business Server néven lesz elérhető. A középvállalatoknak szánt kiszolgáló mellett a Microsoft az otthoni felhasználók számára fejlesztett Home Server képességeit is demóztta.

Már a konferenciát követően, egészen pontosan **november 19-én a Microsoft bejelentette a Visual Studio 2008 és a .NET Framework 3.5 gyártásra kész (RTM) kódját** – ezt a két terméket a szoftvercég fejlesztői hálózatának előfizetői már letölthetik az MSDN oldaláról.

VIRTUALIZÁCIÓ A DOBOZBÓL

Barcelonában debütált a Microsoft Hyper-V Server, a Windows Server 2008 szintén ott bejelentett Hyper-V virtualizációs technológiáját kiegészítő kiszolgáló. Ezzel a hypervisor-alapú szerverrel a vállalatok egyetlen fizikai gépen konszolidálhatják a feldolgozási feladatokat.

A Hyper-V Server révén a hardvergyártók egyszerű, megbízható és költséghatékony virtualizációs megoldást kínálhatnak, amelyet a vállalatok könnyen informatikai infrastruktúrájukba illeszhetnek. A terület iránt megnyilvánuló érdeklődést tükrözi, hogy számos gyártó – a Dell, a Fujitsu Siemens, a HP, a Hitachi, az IBM, a Lenovo, az NEC és a Unisys – is jelezte, együtt kíván működni a Microsofttal ilyen megoldások kidolgozásában. Ezek a gyártók 28 dolláros áron licenclhetik majd a Hyper-V Server szoftverét, miután elérhetővé válik. A szoftvercég a jövő év júniusától Microsoft Server Virtualisation Validation néven

egy tesztprogramot is indít, amellyel a gyártók önállóan bevizsgálhatják majd szervervirtualizációs szoftverüket Windows Server 2008-hoz, illetve az operációs rendszer korábbi verzióhoz.

A Windows Servert nem Windows-alapú, de a követelményeknek megfelelő virtualizációs szoftveren futtató felhasználók számára a Microsoft – a szállítóval együttműködve – átfogó technológiai támogatást fog adni.

BŐVÜLŐ RENDSZERKÖZPONT

Mindezeknek a szervertermékeknek a felügyeletét a Microsoft a System Center rendszerfelügyeleti megoldásának részeként bejelentett új eszközökkel támogatja. A System Center Configuration Manager 2007, a System Center Data Protection Manager 2007 és a System Center Virtual Machine Manager 2007 segítségével a rendszergazdák például könnyebben telepíthetnek szervereket, vezethetnek be alkalmazásokat és felügyelhetnek virtuális gépeket a vállalat informatikai környezetében. A System Center új eszközei olyan alkalmazások portfóliójába kerülnek, mint a System Center Operations Manager 2007 és a System Center Capacity Planner 2007, valamint a jövő év első felére várható System Center Mobile Device Manager 2008.

A System Center felügyeleti eszközeivel a vállalatok gazdaságosabban és megbízhatóbban működtethetik informatikai infrastruktúrájukat, többek között az olyan funkcióknak köszönhetően, mint a központi desktop- és szervertelepítés, frissítés és menedzsment, a virtuális kiszolgálók igény szerinti gyors és rugalmas létrehozása, paraméterezése és védelme, valamint a kritikus folyamatokat támogató rendszerek teljesítményének folyamatos ellenőrzése és optimalizálása. Az üzleti oldal számára mindez a változásokra gyorsabban és rugalmasabban reagáló informatikai környezetet teremt, amely az alacsonyabb működési költségeken túl a vállalati stratégia megvalósítását is jobban segíti.

Az új szervertermékek, fejlesztői és felügyeleti eszközök képességeivel az informatikusok a TechEd IT Forum szakmai előadásain és gyakorlati foglalkozásain ismerkedhettek meg közelebbről. Azok számára, akik nem tudtak eljönni Barcelonába, hogy részt vegyenek a tizennegyedik alkalommal megrendezett konferencián, a Microsoft számos erőforrást – köztük az új TechNet EDGE közösséget – online módon is elérhetővé tett, amelyek a www.msdn.com, valamint a www.technet.com címen érhetők el.

TechEd IT Forum: nyitó előadás

Langyos fogadtatás

Az AMD hivatalosan is lehántotta a csomagolópapírt az új, Phenom processzorokról. A korábbi pletykák igaznak bizonyultak, a fogadtatás finoman szólva is csak langyos. [Írta: Samu József]

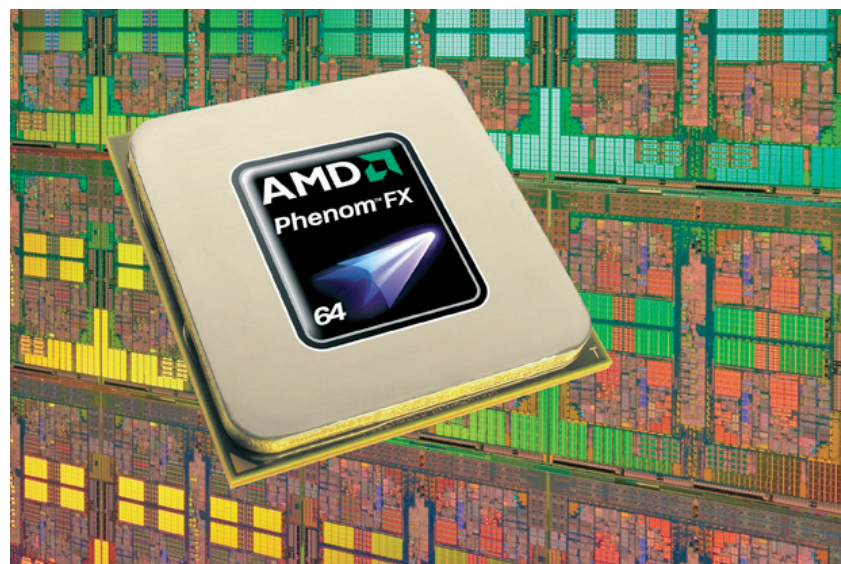
November 19-én az AMD útjára bocsátotta a Phenom CPU asztali gépekbe szánt változatát (alias Barcelona, K10), de csak 2,2 és 2,3 gigahertzes órajeleken. A Phenom 9500-as és 9600-as az AMD ígérete szerint nagy mennyiségben hozzáférhető.

A Phenom az AMD Spider (pók) megszállott végfelhasználóinak szánt platformja részeként látott napvilágot. A Spider része a Radeon HD 3800-as sorozatú, középkategóriás GPU-ra (alias RV670) épülő grafikus vezérlő és egy Series 7 lapkakészletre épülő CrossfireX – azaz négy grafikus kártya összekapcsolását támogató – alaplap. **Tehát minden lényeges eleme az AMD-től származik, és a tavalyi ATI-felvásárlás első közös gyermekének tekinthető.** A pletykák az árakat tekintve is szinte pontosnak bizonyultak. Ezres tételben a 9500-as Phenom 251 amerikai dollár, míg a 9600-as 283 dollár. Összehasonlításképpen a 2,4 gigahertzes órajelű, négymagos Intel Core 2 Quad Q6600 260 dollárba kerül ugyanilyen tételben. A bejelentéssel párhuzamosan megjelent tesztek tanúsága szerint (két jelentősebb: Anandtech, HardOCP) a Phenomok maguk mögé utasítják az Athlon 64 X2-eket a legtöbb helyzetben, de az előbb említett, árban és órajelben igencsak hasonlós Intel CPU jobb ár-teljesítmény arányú.

A tény, hogy a Phenom napvilágot látott, mindenképpen pozitív lépés az AMD részéről, hiszen valamelyest közelebb került a konkurenciához –, de úgy fest, nem sokkal. A Phenommal kapcsolatban komoly problémákkal küzd a cég, amire sok jel enged következtetni.

PROBLÉMÁK A MEGJELÉSESEL

Normál körülmények közt egy jelentősebb termék piacra dobása előtt két héttel már konkrét információkkal szolgálnak a cégek a specifikációkról, ilyenkor már teszt példányt is megjelentetnek, hogy a teszt időre elkészülhessen, és a bejelentéssel párhuzamosan meg is jelenhessen. (A „normál körülmények” természetesen az amerikai és nyugat-európai normál körülményeket jelenti. Bátran kijelenthetjük, hogy a hazai sajtó és ebből következően a hazai vásárlóközönség az AMD részéről sohasem részesült ilyen „kegyben.”) Ezzel szemben az elmúlt 4–6 hétben az AMD-től érkező információk egyszerre voltak homályosak és bizonytalanok, lévén minden hivatalos információ mellett ott szerepelt a „subject to change”, azaz „még nem végleges, változhat” figyelmeztetés. Eredetileg a Phenom premier változatát 2,6 gigahertzes órajelen akarták bemutatni novemberben, amit kisvártatva decemberben követett volna a 2,8 gigahertzes verzió.

Problémás gyerek: AMD Phenom CPU

November elsején az AMD „megerősítette”, hogy 2,2, 2,3 és 2,4 gigahertzes változatok látnak majd napvilágot 19-én, és a 2,6 gigahertzes változat majd „még 2007 vége előtt kerül a piacra”. Az azóta eltelt időben a cég – fogalmazzunk így – meggondolta magát, és ahogyan azt már előbb írtuk, végül 2,3 gigahertzes változat lett a leggyorsabb chip a piacra dobáskor, míg a 2,4 és 2,6 gigahertzes verziók átcsúsznak a jövő év első negyedévére. Az összevisszaság sokkal nagyobb problémát takar, mint egy fejtellenül szervezett bejelentést. A frissen felfedezett probléma, miszerint a Phenom TLB-je (Translation Lookaside Buffer) hibázik 2,4 gigahertzes órajel felett, akadályozza a céget abban, hogy tartsa magát a korábban bejelentett ütemezés bármelyikéhez is. **Még ha sikerül is az AMD-nek a most érvényben lévő tervekhez tartania magát, akkor sem fogunk 3 GHz körüli Phenomot látni 2008 második negyedévéig.** Ez pedig nagyon kellemetlen, mert az Intel frissen piacra dobott Penryn-magos processzorainak csúcsváltozatai már most 3,2 gigahertzes órajelen működnek, és bőven van bennük tartalék további órajelemeléshez.

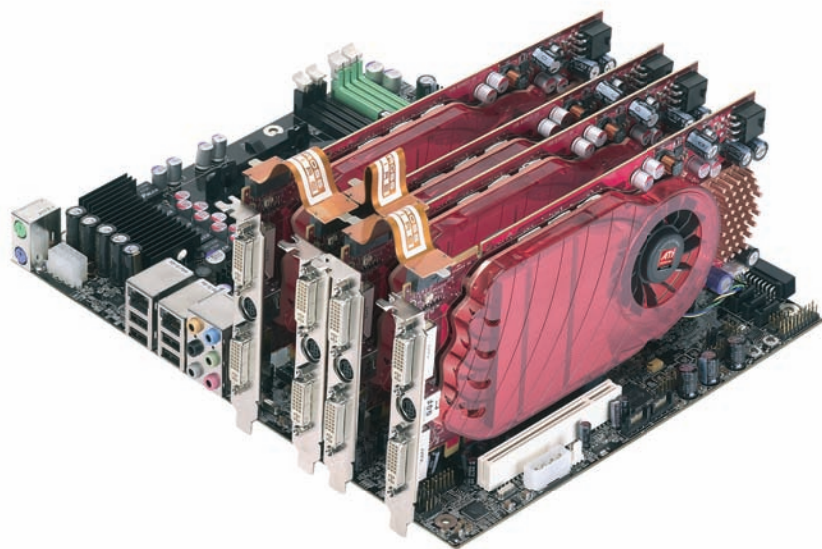
NÉGYMAGOS ÖNGÖL

Az AMD stratégiája, miszerint az Intel „négymagosítási” stratégiájával szemben (2 + 2 mag = 4 mag) ők már eleve natív, egyetlen lapkán hordozott négy maggal operálnak, a fentiek fényében nem tűnik kifizetődőnek. A befektetett idő és energia nem jelentkezik a teljesítményben, viszont iszonyú költségeket jelent a gyártás megkezdése utáni kezdeti nagyon gyenge kihozatalban. Az őszi Intel Developer Forum óta tudjuk, hogy az AMD a hibás, négymagos szilícii-

umlapkákat hárommagosként újra-csomagolva készül értékesíteni. Ha az AMD-nek van arra energiája, hogy a hibás termékekből ilyen módon készítsen működő terméket – gyanítjuk, a válogatás és tesztelés nem lehet sem egyszerű, sem gyors, de legfőképpen nem olcsó folyamat –, akkor sejtethető az is, hogy milyen sokba kerül nekik egy négymagos lapka. Ami az AMD szempontjából még rosszabb, hogy az Intel „2+2=4” stratégiája igencsak fontos és kifizetődő előnyt hozott nekik a kiszolgálók piacán. Ami a Phenom technológiai részleteit illeti, nem árt, ha tudjuk, hogy a 2003-ban debütált K8 mikroarchitektúra továbbfejlesztéséről van szó. Az éppen aktuális Intel CPU architektúra ennél sokkal frissebb, és az AMD újításai ezzel összehasonlítva igencsak konzervatívnak tűnnek. A Phenomban „kiszélesztették” az adatutakat, így kétszereztek meg a végrehajtóegységek áteresztőképességét, illetve megváltoztatták a gyorsítótárak hierarchiáját. Javítottak az elágazásbecslésen és harmadszintű, a chipre integrált gyorsítótárak is alkalmaztak.

HAJTSATOK! HAJTSATOK!

Az AMD-nek tehát nagyon sürgősen fejlesztenie kell, különben a jelenleginél is komolyabb hátrányba kerül az Intellel szemben. Mint már említettük, az AMD fejlesztett kompetitív pozícióján az Intellel szemben, de közel sem annyit, mint amennyire szükség lenne. Ha sikerül a négymagos Phenomokat versenyképes órajelre feltornáznia 2008 elején, és a hárommagos processzorokat vonzó áron kínálni, akkor a cég felzárkózhat a versenyben, bár félő, hogy az Intel nagyságrendekkel nagyobb gyártási volumene miatt az AMD hátrányba szorul.

A Spider-platform az AMD-ATI házasság első gyümölcse

Egységesül a távközlési piac? Milyen széles sáv?

Az Európai Bizottság november 13-án javaslatcsomagot fogadott el az uniós távközlési szabályozás reformja kapcsán. Az új szabályozás célja a bárhol hozzáférhető, olcsóbb és jobb hírközlési szolgáltatások elterjesztése.

A legnagyobb vihart egy újonnan létrehozandó szerv, az Európai Elektronikus Hírközlési Piacfelügyeleti Hatóság váltotta ki, amely a piaci szabályokat és a fogyasztók jogait védő előírásokat vizsgálná a 27 tagországban.

Viviane Reding információs társadalomért és médiáért felelős biztos szerint: „Az elfogadott távközlési reformjavaslatok az európai polgárt helyezik a folyamatok középpontjába. A kritikus piacszegmensekben, így különösen a szélessávú szolgáltatások piacán ugyanakkor továbbra is egy-egy domináns távközlési szolgáltató diktál, és ebben nemritkán a nemzeti hatóságok védelmét is élvezik.” A Der Spiegel című német lapnak nyilatkozva pedig elmondta: az ún. funkcionális szétválasztásra (az infrastruktúra és a szolgáltatás elválasztása) csak akkor kerülhetne sor, ha a tisztességes verseny másképp nem volna biztosítható.

A „reformcsomag” a 2002. évi távközlési szabályozást módosítja. A módosítások előreláthatólag 2009 végén léphetnek hatályba.

A változások legfontosabb elemei a következők:

- **a fogyasztói jogok erősítése:** a fogyasztók egy nap alatt válthassanak szolgáltatót, létrejön az átlátható és összehasonlítható ártájékoztatóhoz való jog; az ingyenes telefonszámok külföldről is hívhatók legyenek; az egységes európai segélyhívó szám, a 112 működésének javítása.

- **a verseny erősítése:** a nemzeti hatóságok a domináns piaci erejű szol-

gátatókat funkcionális szétválasztásra kötelezhetik.

- **a hírközlési hálózatok biztonságának növelése:** spamek, vírusok és egyéb online veszélyek elleni védekezés erősítése.

- **a rádiófrekvenciát használó vezeték nélküli szélessávú szolgáltatások támogatása:** az uniós vidéki területein a szélessávú internet-ellátottság növelése a rádióspektrum jobb kihasználásával hatékonyabbnak tűnik ott, ahol jóval költségesebb lenne új vezeték infrastruktúra kiépítése.

- **a távközlési szabályozás színvonalának erősítése:** egy 2003-as ajánlás 18 nagykereskedelmi piacot sorolt fel, ahol a bizottság szükségesnek tartotta a nemzeti hatóságok beavatkozását a piaci folyamatokba. Az utóbbi évek tapasztalatai alapján Brüsszel úgy döntött, hogy ezek felében már nincs szükség tagállami cselekvésre, ezért a most hatályba lépő új ajánlás már csak 7 területet sorol fel, amelyek elsősorban a vezetékes telefonálás, a helyi hurok és a széles sáv szabályozását érintik.

- **a független ellenőrző szervek számának növelése:** a távközlési szabályozó hatóságok nagyon gyakran még mindig közel állnak a piacon domináns helyzetben lévő szolgáltatóhoz, amely számos tagállamban továbbra is az állam rész tulajdonában van.

A javaslatokat az Európai Parlamentnek és az uniós távközlési miniszterek tanácsának egyaránt jóvá kell hagynia. A jogszabályokat ezt követően minden tagállamnak át kell ültetnie a nemzeti jogba.

Komoly minőségbeli különbségek tapasztalhatók az uniós egyes részei között a szélessávú infrastruktúrát illetően – ez derül ki az Európai Bizottság által nyilvánosságra hozott jelentésből. A dokumentum szerint a szélessávú hozzáférés növekedését elsősorban a szabályozási környezet problémái és a verseny hiánya okozzák.

A lista végén szereplő Bulgária (5,7 százalék) és a lista éllovasa, Dánia (37,2 százalék) között az internetpenetrációt tekintve majd hétszeres a különbség, de az utolsó előtti Románia (6,6 százalék) és a második Hollandia (33,1 százalék) közötti eltérés sem sokkal kisebb. 2007. július 1-jén az EU 27 tagállamában mintegy 90,2 millió szélessávú vonal működött. 2006 és 2007 júliusa között (Bulgáriát és Romániát leszámítva) 21,5 millió szélessávú hálózatot létesítettek. A növekedés – a lakosságsszámmal arányosítva – Dániában (7,7 vonal/100 lakos), Luxemburgban (7,1 vonal/100 lakos) és Írországban (6,7 vonal/100 lakos) volt a legmagasabb, Máltán, Portugáliában és Ausztriában a legalacsonyabb. Magyarország a középmezőnyben foglal helyet 4,1-es értékkel. Az eltérő fejlődés ellenére az internetpenetráció (vagyis a 100 lakosra jutó előfizetések száma) az EU 27 tagországa területén a 2006. nyári 14,95 százalékról 18,25 százalékra emelkedett. Magyarországon a felmérés szerint (bár némileg eltérve az NHH adataitól) kicsit több mint 1,1 millió szélessávú vonal volt. Penetrációnk 11,6 százalékos, amivel messze elmaradva az uniós átlagtól a 27 tagország rangsorában a 21. helyet foglaljuk el.

Részletek: http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/intemdetail.cfm?item_id=3680

Aktuális

- Az Európai Bizottság elfogadta az Egyesült Királyság által benyújtott nagy jelentőségű, a társadalom szempontjából fontos televíziós közvetítésre szánt események listáját, amelyeket a tagország ingyenesen tesz hozzáférhetővé mindenki számára. Az események között megtaláljuk a rögbi-világbajnokságot, az olimpiai játékokat, a foci vb-t és az angolok egyik nemzeti sportját, a krikettet is. Mindezt a *Televízió határok nélkül* című irányelv teszi kötelezővé a tagországok számára.

- A bizottság újabb két európai szintű segélyhívó telefonszám bevezetéséről döntött. A 116111 és 116123 számok gyermekek és felnőttek érzelmi támogatására szolgálnak.

- Az EU termelékenységnövekedése 2001 óta először múlt felül az Egyesült Államokét – állítja egy, a bizottság által kiadott jelentés. A dokumentum szerint, ha csak hajszállal is, de 2006-ban az uniós (1,5 százalék) a gazdasági mutatók egyik legfontosabbikában megelőzte az USA-t (1,4 százalék).

- A bizottság október végén hozta nyilvánosságra 6. jelentését a *Televízió határok nélkül* uniós irányelv alkalmazásáról. A jelentés megállapítja, hogy az unión belül 2006 közepén 122 országos analóg csatorna mellett még kb. 1335 digitális csatorna volt hozzáférhető különféle platformokon keresztül (kábel, műhold, földi sugárzás, IPTV).

NETC@RDS

A NETC@RDS projekt piaci bevezetési fázisának célja az egységes elektronikus európai egészségbiztosítási kártya megteremtése. A szolgáltatás sikerességét 10 uniós tagország 85 pilot projektje mutatja.

A Schengenhez való csatlakozás és a közös európai pénz mellett talán az egyik legkézzelfoghatóbb, leglátványosabb jele az egységesülő Európának az uniós teljes területén használható

egészségbiztosítási kártya megvalósítása. A program célja a már meglévő smart kártya alapú nemzeti egészségbiztosítási kártyák elektronikus elfogadása mellett a tagállamok közötti biztonságos adatcsere szavatolása. A szolgáltatást természetesen csak azok az uniós állampolgárok vehetik igénybe, akiknek van érvényes betegbiztosításuk hazájukban. Az adatcsere infrastrukturális fejlesztésének éppen ezért van kiemelt jelentősége, mert lehetővé teszi a csalásokkal és megalapozatlan követelésekkel szembeni fellépést. Az eTEN nevű közösségi prog-

ram keretében társfinanszírozott projekt 2002 szeptemberében indult, akkor még csak 4 ország részvételével. Elsősorban az elektronikus nyomtatványok, így az e-111 (turisták) és e-128 (diákok és külföldi munkavállalók) TB-kártyák kiváltását célozta meg smart kártyával. A 2007 júniusában indult ún. kezdeti bevezetési szakasz már az európai egészségbiztosítási kártyához (EHIC) kapcsolódó online szolgáltatás megkezdését irányozza elő 2010-es határidővel. A kártyát egyébként 2004 júniusában vezették be, egyik első tesztelésére az athéni olimpián került

sor. A konzorcium ma már 15 tagországot foglal magában, és 305 ún. szolgáltatási helyszínt tart fenn. Magyarország – az Országos Egészségbiztosítási Pénztáron keresztül – tagja a konzorciumnak. A projekt lezárultával a tervek szerint bármelyik uniós tagország állampolgára a szülőföldjén kívül egy plasztikkártyával a zsebében igénybe veheti bármely uniós ország egészségügyi szolgáltatását egy előre nem tervezett orvosi beavatkozás céljából.

Részletek: <http://netcards-project.com>

Linux garanciával

A NOVELL MAGYARORSZÁG KEDVEZMÉNYES SUSE LINUX ELŐFIZETÉST ÉS NEMZETKÖZI „YES” MINŐSÍTÉST AD A HARDVERFORGALMAZÓKNAK.

A Novell új OEM-programjának lényege, hogy a Novell SUSE Linux Enterprise szoftverlicencket a partnerek hardvereszközeivel együtt, azokra feltelepítve értékesítik - ezáltal a felhasználók kedvezőbb áron juthatnak hozzá a Novell SUSE Linux Enterprise előfizetéshez és számítógépeiken a SUSE Linux disztribúció garantáltan működik és támogatott.

Magyarországon is elindult a Novell új OEM (Original Equipment Manufacturer) programja, melynek keretében a hazai hardverforgalmazók is kedvezőbb áron értékesíthetik a Novell SUSE Linux Enterprise operációs rendszerrel előtelepített gépeiket. A program lényege, hogy a Novell SUSE Linux Enterprise licencket a partnerek hardvereszközeivel együtt, azokra telepítve értékesítik. Így a felhasználók kedvezőbb áron juthatnak

hozzá a Novell SUSE Linux Enterprise előfizetéshez és számítógépeiken a SUSE Linux disztribúció garantáltan működik és támogatott. Az OEM-program elindulásával egy időben a Novell PSH Kft. a régióban elsőként YES tesztközponttá vált. Nemzetközi szinten eddig is számos megállapodás született a SUSE Linuxszal előtelepített gépek forgalmazásáról az iparág vezető hardverforgalmazóival, például a Dell-el és a Lenovo-val. Egy informatikai környezet hatékony

működéséhez figyelembe kell venni azt, hogy a szoftver futtatásához a megfelelő hardvert használjuk. Ezt a döntést könnyíti meg a YES minősítés: a Novell az operációs rendszer gyártójaként megfelelőnek minősíti a hardvereket, ezzel garantálva, hogy a SUSE Linux disztribúció működni fog. A YES teszt előnyös a felhasználóknak és a hardverforgalmazóknak is, hiszen a minősítés azt igazolja, hogy a SUSE Linux Enterprise termékek garantáltan együttműködnek az adott gyártó termékeivel.

it, és elsőként nyerte el mindegyik Sineus Notebook modellje a Novell YES minősítését. Ennek köszönhetően partnerei nagyobb bizalommal választják a gépeket, hiszen ez is bizonyítja a Novell-termékek együttműködését a hardverekkel.

Csizmádia Ferenc, a Bootmaker Kft. ügyvezetője elmondta, hogy a Bootmaker Kft.-vel már a cég alapításakor elkezdte magukat a Novell filozófiájára és termékeire. A vállalat minden ügyfele stabil és biztonságos rendszert szeretne alacsony kivitelezési és üzemeltetési költséggel. Többéves tapasztalat alapján ezeknek a követelményeknek kizárólag a Novell termékeivel tud a Bootmaker Kft. megfelelni. A Novell SUSE Linux-alapú megoldásai teljes körűen támogatottak számítógépeiken, melyek most az OEM-konstrukcióban még kedvezőbb áron és feltételekkel érhetők el. A vállalat célja továbbra is, hogy ügyfelei a nyílt forráskódú alkalmazások használatával, valamint a Novell megoldásaival még eredményesebben működjenek.

A Novell Open Business OEM licencket kizárólag számítógépekkel együtt értékesíthetők. A kedvezményes konstrukcióban való értékesítéshez a partnereknek regisztrálniuk kell magukat a Novell Technology Partner programjában (minimum az ingyenes Ready szinten). A Novell Technológiai Partnerprogramjával a hardverforgalmazók kihasználhatják a Novell világszínvonalú oktatási, támogatási és fejlesztői szolgáltatásait. ■

Fontosabb megállapodások

Nemzetközi szintű megállapodások az iparág vezető hardverforgalmazóival.

Novell SUSE Linuxszal előtelepített Lenovo Thinkpad noteszgépek.
A Linux asztali rendszerében rejlő lehetőségeket bizonyítja az is, hogy a Lenovo egy nemrégiben bejelentett együttműködési megállapodás értelmében előtelepített Linux operációs rendszerrel kínálja a jövőben ThinkPad noteszgepeit. A Lenovo egyedülálló módon mind a hardverhez, mind az operációs rendszerhez támogatást nyújt. A Novell pedig közvetlen hozzáférést biztosít a karbantartási frissítésekhez a ThinkPad noteszgépek vásárlóinak. A Novell és a Lenovo elkezdte a kapcsolatot támogatni a két vállalat több mint öt éve végez közös kutatásokat és fejlesztéseket. A Lenovo több éve kínál Linux-tanúsítványokat a ThinkPad termékcsaládjához. Emellett olyan eszközöket is biztosít ügyfeleinek, amelyek lehetővé teszik a ThinkPad noteszgepeken futó Linux rendszerek optimális használatát. A Lenovo a ThinkPad T60p mobil munkaállomáshoz biztosított Help Center támogatási szolgáltatást a SUSE Linux Enterprise Desktop 10 rendszerre is kiterjeszti.

Linuxos desktopok a Delltől.

A Dell, a világ egyik legnagyobb számí-

tógépgyártója a felhasználók követeléseinek engedve vezet be a Linuxot. Néhány hónappal ezelőtt a „Linuxszal előtelepített Dell gépek” iránti vásárlói igények céljából felmérést indított, melyet több mint 100 000-en töltöttek ki. A válaszadók több mint 70%-a válaszolta azt, hogy használna Linuxszal előtelepített Dell rendszert otthon és az irodában egyaránt. A válaszadók jelezték, hogy linuxos notebookra, és linuxos desktopra is lenne igényük. Ennek megfelelően a Dell előtelepítési disztribúciós és támogatási megállapodást kötött a Novellel, melynek keretében SUSE Linux Enterprise Desktop 10 operációs rendszerrel előtelepített, válogatott notebookokat és desktop gépeket kínálnak a vásárlók számára Kínában.

A HP tanúsítja a Novell SUSE Linux Enterprise Desktopot notebookjaira.

A HP már a megjelenés előtt egy hónappal bejelentette, hogy számos notebookjára – többek között az nx6310, nx6320, nc6320, nc2400, nx6315 és nx6325 modellekre – tanúsítja az operációs rendszert. Ezek bevizsgálása és tesztelése sikerrel zajlott, így ügyfeleink biztosak lehetnek abban, hogy a SUSE Linux Enterprise Desktop a HP notebookjain is megbízhatóan fog működni.

Magyarországon is megszülettek már az első OEM szerződések.

Virágos Péter, a Szintézis Informatikai Zrt. notebook termékmenedzsere elmondta, hogy a Szintézis Informatikai Zrt. több mint 20 éve foglalkozik a Novell termékekkel, és Magyarországon az első között kötött OEM-licenckötést a Novellel. A mai informatikai környezetek megkövetelik a biztonságos, ugyanakkor költséghatékony rendszerek kialakítását, ezért a vállalat számára kiemelkedően fontos, hogy mindezt biztosítsa ügyfelei számára. A Novell SUSE Linux mindkét feltételnek maradéktalanul megfelel. Egyszerre költséghatékony és megbízható megoldás, ami mögött a Novell tudásbázisa áll, így garanciát nyújt a folyamatos működésre, valamint a jövőbeli fejlesztésekre. A Szintézis Informatikai Zrt. Magyarországon elsőként tesztelte Novell Linux Desktopra notebookja-

Megújult partnerprogram

A Novell Technológiai Partnerprogramjának keretében a fejlesztők kihasználhatják a Novell világszínvonalú oktatási, támogatási és fejlesztői szolgáltatásait. A program segítségével lehetőségük nyílik arra, hogy bemutassák saját fejlesztésű termékeiket és megoldásaikat a Novell globális marketingszervezetén keresztül. Integrált eszközökkel, fejlesztői támogatással és partneri együttműködéssel biztosíthatják megoldásaik gyorsabb piaci megjelenését.

A Novell gyártói támogatásával a rendszerintegrátorok, fejlesztők, tanácsadó és üzemeltető cégek – vállalatmértől függetlenül is – biztos háttérrel vághatnak neki saját szolgáltatásportfóliójuk kialakításához. A Novell Magyarország új weboldalt hozott létre, hogy bemutassa a Partnerprogramban részt vevők legjobbnak minősített linuxos megoldásait, ezek a <http://www.novell.com/hungary/partnarmegoldasok/> oldalon tekinthetők meg.

Chip-tuning Vistához

Az év végi akciós ajánlatok közt elborzadva fedeztünk fel jó néhány memóriahiányos konfigurációt Vistával. Aki a jelenlegi jutányos memóriáárok mellett is ilyen félkarú óriást választott, annak is van utólagos - a gép megbontását nem igénylő - segítsége, a Vista ReadyBoost szolgáltatása. [Írta: Samu József]

Híába az alacsony memóriáárak, még neves gyártók sem rettennek vissza attól, hogy (figyelem! Pontos idézet következik!) „tökéletes irodai konfiguráció” kínálgjanak, kétfagos bivalyerős proceszszorral – irodába? Minek? –, Windows Vistával, de mindössze 512 megabájt memóriával. **Noteszgépfroton az „akciós” ajánlatokra inkább az egymagos, kifutófélben lévő – bár kétségkívül olcsó – mobil proceszszorok és az 1 gigabájt memória a jellemző, amely XP-vel tényleg nem rossz, de Vistával nem a legyszerencsebb.** Aki a Vista megjelenése óta eltelt hónapokat nem egy barlang mélyén töltötte, az pontosan tudja – ha máshonnan nem, akkor a tesztek-

ből –, hogy a Vista 2 gigabájt rendszer-memória társaságában érzi jól magát, 1 gigabájtal bizony még lelkesen kergetti a merevlemez, 512 megabájtal pedig súlyos testi sértésnek tekinthető. Ennyi memória még XP mellé is kényelmetlenül kevés – még akkor is, hogyha csak irodai munkára szolgál.

NEM RAM, DE SEGÍT

A Vista új, izgalmas szolgáltatásainak egyike a ReadyBoost. Segítségével a lapozófájl (swapfile), pontosabban annak egyes részeit olvashatjuk be gyorsabban. Ennek jótékony hatása nemcsak mérhető kilobájt/másodpercekben jelentkezik, hanem abban is, hogy kevesebbet kell várunk,

amíg egy program elindul vagy amíg a rendszerindításkor „feláll” a gép.

Félreértés ne essék, a ReadyBoost nem a rendszermemória bővítésére szolgál, de sokat segít. A memóriaszegény gépeknél érezni fogjuk, hogy nem kerreg annyit a merevlemez, nem bámuljuk a homokóra helyett azt a pulzáló kék kört. Hogy éreztessük, mennyit számít a használata, összeállítottunk egy gyenge konfigurációt, szimulálandó az „alulmotorizált”, de azért Vistával árult noteszgépeket. (A pontos konfigurációt majd *lásd alább*.) A teszteredményeket táblázatba foglaltuk, a másodpercekben és kilobájtokban nyomon követhető gyorsuláson kívül azonban éppen a lényegét, a „gyor-

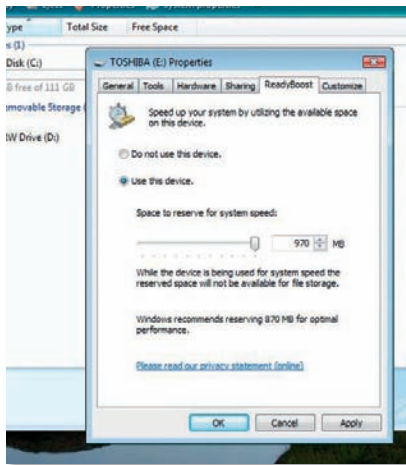
sabban reagál mindenre” érzetét nem tudjuk visszaadni, pedig ez a fontos.

MI KELL A READYBOOSTNAK?

A használatához olyan pendrive-ra van szükség, amely másodpercenként 2,5 megabájtnyi tud olvasni véletlenszerűen elhelyezkedő, 4 kilobájtos blokkokból, illetve másodpercenként 1,75 megabájtnyi képes felírni 512 kilobájtos blokkokban, ismét véletlenszerűen a meghajtó különböző részeire. Ezt az USB 2.0 felületű memóriakulcsok már jó eséllyel támogatják. Bár a merevlemez gyorsabbak az összefüggő, nagyméretű állományok kezelésében, az USB-kulcsok megverik őket, ha kisebb, töredezett állományokról van szó – ezért is a 4, illetve 512 kilobájtos blokkok kezelésében megadott

Gyártó, típus	4 KB-os blokkok olvasási sebessége/CPU terhelés*	512 KB-os blokkok írási sebessége/CPU-terhelés*	A meghajtó mérete	Extra	Forgalmazó	Garancia	Ár
Philips FM25FD11B	7,09 MB/s; 50%	20,4 MB/s; 50%	256 MB	CarryItEasy 30 napos próbaverzió	Procomp-Hungary Kft.	1 év	2 590 Ft
 Toshiba Trans Memory USB 2.0 Drive (UD-512-T-02)	6,82 MB/s; 54%	5,32 MB/s; 10%	512 MB	-	Procomp-Hungary Kft.	5 év	2 290 Ft
Toshiba Trans Memory USB 2.0 High Speed Drive (UD-01G-T-03)	7,22 MB/s; 63%	20,6 MB/s; 44%	1 GB	-	Procomp-Hungary Kft.	5 év	2 990 Ft
Freecom USB Card	5,41 MB/s; 44%	5,32 MB/s; 10%	1 GB	CarryItEasy 30 napos próbaverzió	Expert Computer Kft.	2 év	3 990 Ft
 Philips HeartBeat Swarovski Active Crystal FM01SW40	7,49 MB/s; 55%	3,16 MB/s; 21%	1 GB	-	bevezetés alatt	1 év	38 500 Ft
GoodDrive BK SLC USB Drive (PD1GH2GRSK)	9,74 MB/s; 59%	21,3 MB/s; 31%	1 GB	CarryItEasy+ Good-Drive Edition	IB Disztribúció Kft.	5 év	4 250 Ft
 Kingston DataTraveler R USB	9,7 MB/s; 66%	15,3 MB/s; 25%	1 GB	-	Ramiris Rubin Zrt.	5 év	5 555 Ft
A-Data MyFlash PD2 (7344FT)	6,32 MB/s; 35%	4,33 MB/s; 9%	4 GB	-	eBolt Műszaki Áruház	5 év	6 276 Ft
PQI CoolDrive U350H	6,4 MB/s; 36%	6,92 MB/s; 13%	4 GB	Webaroo Portable	Ramiris Rubin Zrt.	3 év	16 650 Ft
Compustocx CSX eDrive SLC	7,35 MB/s; 37%	10,5 MB/s; 19%	4 GB	-	Modding Computer Kft.	3 év	17 900 Ft
Compustocx CSX eDrive MLC	5,10 MB/s; 26%	2,3 MB/s; 3%	8 GB	-	Modding Computer Kft.	3 év	13 900 Ft

* Olvasás és írás a meghajtó véletlenszerűen kiválasztott területéről/területére (átlagolt értékek)

Meghatározhatjuk, hogy a meghajtó teljes területéből mennyit használunk a gyorsításhoz

elvárt sebesség –, hiszen nincs bennük mozgó alkatrész, nem kell pozicionálni az író-olvasó fejet, így gyorsítani tudják a lapozóállomány elérését.

Az említett teljesítményadatokon kívül – amit sajnos a legtöbb gyártó elfelejt ráírni a csomagolásra, vagy ha fel is tüntet valamit, arról nem lehet tudni, hogy az adatátviteli sebesség milyen méretű adatblokkokra vonatkozik – még egy paraméter van, amelynek az USB-kulcsnak meg kell felelnie: 256 megabájt és 4 gigabájt közti kapacitásúnak kell lennie.

A rendszermemória mérete szabja meg, hogy mennyit érdemes a meghajtó teljes rendelkezésre álló területéből elkülöníteni a ReadyBoostnak. A Microsoft legalább egy az egyhez arányt, vagyis mondjuk 1 gigabájt memória mellé 1 gigabájt USB-kulcsot ajánl, de a gyorsabb gépeken a kettő és fél az egyhez (1 gigabájt memória mellé 2,5 gigabájt pendrive) ajánlott. Ez utóbbinak az a magyarázata, hogy az USB-n keresztüli adatátvitel viszonylag nagy processzorteljesítményű. Azért, hogy azt az előnyt, amelyet a lapozófájl gyorsabb elérésével nyerünk, ne veszítsük el, kétféle, gyors processzor ajánlott. Hogy világos legyen: ha megnöveljük a rendelkezésre álló területet, akkor a Vista igyekszik minél több adatot ide csoportosítani a merevlemezről. Ha ezek írása, olvasása elviszi a processzorteljesítményt, akkor nem nyertünk semmit. Mint közismert, a flash-memóriák élettartama véges, azok csak korlátozott számú írást viselnek el.

A ReadyBoostot úgy tervezték, hogy ne tegye tönkre a pendrive-okat, a szolgáltatás inkább a kiírt adatok gyors visszaolvasásáról szól.

TESZTÜNKRŐL

Kíváncsiak voltunk, hogy érezhető-e a ReadyBoost jótékony hatása. Ezért egy régebbi, Intel mobil processzorokat fogadó, AOpen barebone gép segítségével építettünk egy alulmotorizált noteszgépre emlékeztető konfigurációt. 1,8 gigahertzes Pentium M processzort (a Centrino első generációjából) és 1 gigabájt DDR 400 memóriát építettünk bele. Megnéztük, mit profitál a népszerű WinRAR tömörítőprogram, illetve a Cinebench R10 benchmark. A számok a táblázatban nem igényelnek magyarázatot, különösen a másodpercekben mérhető eltérés a látványos. Így meggyőződünk arról, hogy a ReadyBoost, ha nem is pótolja a memóriát, sokat segít. Második lépésként csokorba gyűjtöttünk egy nagy halom USB-kulcsot. Csak azt kértük a kereskedőtől, hogy olyan pendrive-okat adjanak tesztünkhez, amelyek kompatibilisek a ReadyBoosttal, így célunknak megfelelően árban és szolgáltatásban is nagyon nagy a szórás: a 3000 forintos darabtól a megjelenésében exkluzív (lásd cikkünk nyitóképét) 38 ezer forintosig.

Általános megítélésünk szerint egy olcsó, 1 gigabájtos meghajtó tökéletes megoldás, ha csak a Vista gyorsítására akarjuk használni. Egyszerűen bedugjuk a gép hátuljába, és nem is nyúlunk hozzá többé. Ha valaki olyan megoldást választ, hogy egy a mindennapokban adathordozásra is használt kulcs területéből választ le valamennyit a ReadyBoostnak, az is megoldható, csak bírja a zsebe.

A különböző kulcsokat a Lavalys Everestjével teszteltük, az egyszerűség kedvéért az írási és olvasási tesztekben a ReadyBoostnak megfelelő blokkméretekkel. A Computerworld az 1 gigabájtos meghajtók közül a Toshiba és a GoodDrive, míg a 4 gigabájtosak közül az A-Data USB-kulcsait tudja ajánlani. Az előbbieket a kitűnő ár-teljesítmény viszonyuk miatt – nem is beszélve az 5 év garanciáról! A 4 gigabájtos meghajtók közt az A-Data ugyan közel sem a leggyorsabb, de az árával és garanciális idejével hódít.

Konfiguráció	WinRAR 3.61 (KB/s)	Maxon Cinebench R10, Rendering 1 CPU, CB-CPU pont (perc:másodperc)
Windows Vista Ultimate 32bit	360	1564 (9:25)
Windows Vista Ultimate 32bit, 1 GB-os ReadyBoost meghajtóval	378	1582 (9:18)

KI MONDTA, HOGY CSAK A NAGYOK KEZÉBE VALÓ?

Itt az ideje, hogy a kis- és középvállalatok is profi alapokra helyezték informatikai rendszerüket. A Sun x86 alapú 64 bites szervereivel ezt most könnyedén megengedhetik maguknak. Nagyvállalati minőség, teljesítmény és szolgáltatások, kifejezetten kis- és középvállalatokra szabott áron.

Találja meg az igazíté cége számára a Sun Fire x2100, x2200 vagy az új, Intel alapú x4150, x4450 szerverek közül.

Most akár már 199 350 forintért.

Részletek: www.sun.hu/x86

Egy nem túl nagy óriás

Az OKI színes lézernyomtató családjának legújabb tagja látogatta meg szerkesztőségünket. A nyomtató - mint a színes lézernyomtatók - nem éppen kicsi és könnyű darab, ám képességei alapján mondhatjuk, láttunk egy igen kicsi óriást. [írta: Makk Attila]

A nyomtató elődje vagy inkább kistestvére a C8600 egymaga lefedi az A/3-as színes lézernyomtatók piacának 18 százalékát az EMEA-régióban. A C8800 elődjével megegyező áron kerül forgalomba, de annál nagyobb tudású készülék. Szintén A/3-as, de nagyobb méretben is tud nyomtatni, kétoldalasan és hálózattól. Ugyanakkor mérete alig haladja meg az A/4 színes lézernyomtatókét.

A nyomtató egy kicsit nagyobb alapterületű, mint egy A/3-as lap. Alul egy fiókba rakhatjuk a lapokat, az A/4-est keresztbe kell behelyezni, mert az olyan magas, mint amilyen széles az A/3. (Itt mindjárt hozzá is adhatunk az alapterülethez, mert a fiók kihúzásához a nyomtató előtt legalább egy A/4-es lapnyi hely kell.)

NAGY TÖMEG KIS HELYEN

Elöl van a kezelőpult, amelynek nyelvét telepítéskor kiválaszthatjuk: magyarul is tud beszélni. A kezelőpult egy karakteres LCD-kijelző, egyszerű, de minden elérhető róla.

A nyomtaton egy USB 2.0 és egy párhuzamos csatlót találunk. Nálunk

az n altípusú készülék járt, amelyen van 10/100-as hálózati csatló is, mögötte egy nyomtatószervert, amelyet Windowsból és Mac OS alól tudunk használni. A típusjel d betűje a lapfordítót jelenti. Létezik a nyomtatonak egy dtn jelű változata is, amelynek aljára egy nagy papírtálca (530 lap) van szerelve. Két CD-n érkeznek a programok: használhatunk PCL vagy PostScript lepleíró nyelvet. PostScript nyomtatóként Linux alól is tudtuk használni, természetesen a segédprogramokat továbbra is Windows alól kell futtatni. PCL5e-ben vonalkódokat is tartalmaz.

A nyomtató tetejét felnyitva láthatóvá válnak a színenként cserélhető tonerek és a beégető egység, amelyet szintén külön lehet cserélni.

A nyomtató 203 g/m²-es papírra, azaz vastag kartonra is tud nyomtatni. A kezelt papírméret palettája is széles: 8x13 centimétertől 29x120 centiméteres szalagig mindenféle méretet nyomtathatunk. A nyomtatóhoz különböző célokra készítenek papírokat: például névjegynek; ebben előre körbe vannak vágva az egyes névjegyek, csak ki kell nyomtatni, és a papírból kinyomogatni. A kezelőszoftver telepítése egyszerű, két lépésből áll. Először felteszi az illesztőprogramot, majd feltölti a nyomtató kezelőpultjára a kiválasztott nyelvet, amely sok más mellett magyar is lehet. PCL és PostScript 3 nyelvet is választhatunk, vagy akár mind a kettőt.

ZAJOS CSOPORTMUNKA

A gép nagyon nehéz, két ember kell a mozgatásához, és elég zajos: ha csendes irodára van szükség, inkább tegyük a folyosóra, hiszen van rajta hálózati csatlakozó. És ha már hálózat: a csoportos használat során a biztonságot is növelhetjük: ha a nyomtatót kiegészítjük merevlemezzel, akkor lehetőség van a biztonsági funkciók alkalmazására, amikor is többek között a nyomtatás csak a megfelelő PIN-kód megadása után jön ki, így a bizalmas anyag nem keveredhet más nyomtatásai közé. A nyomtatás, hogy ki, mikor, mennyit használja a készüléket, nyomon követhető.

OKI C8800DN

ÉRTÉKELÉS ★★★★★★★★

Processzor	PowerPC 750, 500 MHz
Memória (alap/max.)	256/768 MB
Felbontás	1200x600 dpi
Lapadagoló	300 (80 g/m)
Kézi adagoló	100 (80 g/m)
Kezelt papír lapadagolóból	64-120 g/m
Kezelt papír kézi adagolóból	64-200 g/m
Leghosszabb kezelt papír	1200 mm
Nyomt. sebesség (A/4, színes)	26 lap/perc
Nyomt. sebesség (A/4, mono)	32 lap/perc
Lapfordító	van
Csatlakozók	USB 2.0, Ipt, Ethernet 10/100
Fogyasztás (max.)	1300 W
Zaj (max.)	54 dBA
Havi terhelhetőség (max./átlag)	75 000 / 5000
Méret	341x485x648 mm
Tömeg	45 kg
Forgalmazó	OKI Magyarország
Ár	563 000 forint
Fekete toner (6000 oldal, 5%)	17 500
Színes toner (6000 oldal, 5%)	35 000

A nyomtató nagyon szép nyomatot készít: szövegben a lézernyomtató amúgy is nagyon jó, de ezzel a készülékkel fényképeket is kifejezetten magas minőségben nyomtathatunk. Ha erre szolgáló papírt használunk, akkor a színes fotók minősége is meglepően jó lesz – és mindezt gyorsan, tintasugaras nyomtatókhoz képest pedig olcsón tehetjük. A minőségnek persze ára van: a már említett nagy üzemi zaj, valamint a nagy áramfogyasztás – nyomtatáskor 6 ampert vesz föl (ez több mint 1000 watt fogyasztás). Az átlagos áramfelvétel

persze ennél jóval kisebb, csak a beégetés igényel nagyon nagy áramot, a kép feldolgozása és a mechanika mozgatása jóval kevesebbet. Energiatakarékos állapotban mindössze 0,17 amperre van szüksége.

Számtalan segédprogramot adnak mellé: hálózatos segédprogramot, LPR-segédprogramot és PDF közvetlen nyomtatására szolgáló eszközt is. Kapunk egy úgynevezett Color Swatch segédprogramot, amely színhű nyomat készítéséhez kell. Ez színes kockákat nyomtat, mellettük RGB-értékek. Innen kinézhetjük, hogy a gépen látott szín hogyan fog megjelenni a nyomtaton, és azt miképpen kell esetleg módosítani a színhűség érdekében. Ugyanebben segít még a Color Correct és a PS Gamma segédprogram. Emellett kapunk eszközt a hálózati kártya beállításához, ahogy a nyomtatás felügyeletéhez, ellenőrzéséhez is.

Ezek a szoftverek mutatják az OKI nyomtatópiaci megközelítését: nem az árat csökkentik, hanem a nyomtatóhoz adnak (mellé vagy beépítve) olyan szolgáltatásokat, amelyek növelik a használati értéket. Ennél a nyomtatónál is látható, a szoftverválaszték, a hálózatos képesség, a kétoldalas nyomtatás, a PCL- és PS-emulációk mind abba az irányba mutatnak, hogy ha egy ilyen nyomtatót vesz valaki, akkor sokáig, sokféle dologra tudja majd használni.

A nyomtató robusztus felépítésű, nagy terhelhetőségű. **A nyomtatás ugyan olcsóbb, mint tintasugaras nyomtatóval, de ha sokat használjuk, több alkatrészt kell cserélni: elsősorban a tonereket (minden színhez külön fotóhenger is van), a rögzítő (beégető) egységet, valamint a szállítószalagot.** Minden színre külön van festékpátron és fotóhenger, ezek élettartama 6000 oldal. A rögzítőegység 100 ezer oldalt tud kezelni, a szállítószalagot pedig 80 ezer oldal után kell cserélni. Ezzel együtt is a lapköltsége fekete-fehér nyomatoknál három forint körül van, ha színes oldalakat nyomtatunk (szöveget, vonalas ábrát, nem fedett területeket), akkor kétszer ennyibe kerül egy oldal, ha pedig színes (A/4) fotókat, azaz 100 százalékos fedettséggel nyomtatunk, akkor egy nyomat körülbelül 100 forintba kerül. A/3 esetén kétszer ekkora költségekkel kell számolni.

Összességében a nyomtató méltó utóda a C8600-nak, akár nagyobb munkacsoporthoz is hatékonyan használhatják. Ára és képessége több annál, mintsem egy otthoni irodában ketten használják, de ahol kiváló színes A/3-as nyomatokra van szükség, ott hosszú távon is jó választás.

IDS Scheer: rugalmas üzleti folyamatok

A szolgáltatásorientált architektúra révén a nagyvállalatok meglévő rendszereikhez könnyen adhatnak új folyamatokat, és ezáltal szűkebb piaci szegmensekre is merészkedhetnek – mondta August-Wilhelm Scheer, az IDS Scheer AG alapítója a november közepén megrendezett ARIS ProcessDay 2007 konferencián. [írta: Mozsik Tibor]

Harminc éve az informatikai rendszerek még nagyon katikusak voltak: az IT-rendszerekből először az adatok kerültek ki, majd a munkafolyamatok, az egyszerűsítés, illetve strukturálás következő szakaszában pedig már az egyes funkcionálisok is kikerülnek szolgáltatások formájában az IT-rendszerekből. – A szolgáltatásorientált architektúra (Service-oriented Architecture – SOA) nagyobb rugalmasságot tesz lehetővé a vállalatoknak, mivel az informatikai rendszerek a korábbiaknál olcsóbban és gyorsabban testre szabhatók – hangsúlyozta *August-Wilhelm Scheer*, az IDS Scheer AG alapítója, elnöke és technológiai főtanácsadója szaxofonszólokkal tarkított nyitó előadásában, a november 16-án Budapesten megrendezett ARIS ProcessDay 2007 konferencián (A-W. Scheer rendszeresen fellép különböző jazz-zenekarokkal).

Az IDS Scheer az ARIS Platform révén olyan folyamatmodellező eszközt ad az ügyfelei kezébe, amely a vállalatirányítási és egyéb üzleti rendszerektől, illetve a modellezési módszerektől függetlenül könnyen bevezethetővé teszi az új üzleti folyamatokat – változta August-Wilhelm Scheer az IDS Scheer OPEN BPM koncepciójának lényegét. Ezáltal a nagyvállalatok is elgondolkozhatnak azon, hogy meglévő rendszereikhez könnyen és gyorsan új folyamatokat adjanak hozzá, és ezáltal szűkebb piaci szegmensekre is merészkedjenek. Ugyanígy, a részipiaci szereplők számára is lehetővé teszi, hogy felvegye a versenyt egy-egy domináns piaci szereplővel.

A hetedik alkalommal megrendezett konferenciát egyébként az eddigieknél is nagyobb figyelem kísérte: 140 cégtől mintegy 300 résztvevő hallgatta végig az előadásokat. A legnagyobb hazai folyamatmenedzsmenttel foglalkozó konferenciára elsősorban a nagy lakossági ügyfélkörrel rendelkező pénzügyi, közmű- és telekommunikációs cégek képviselői jelentkeztek.

KONVERGÁLÓ PIACOK

August-Wilhelm Scheer előadását követően *Illés József*, az IDS Scheer Hungária Kft. értékesítési igazgatója sajtótájékoztatót ismertette az IDS

Scheer, illetve magyar leányvállalatának ideai várható eredményeit. Eszerint a jelenleg 25 országban 2900 tanácsadó foglalkoztatott, és partnereken keresztül összesen 70 országban jelen lévő IDS Scheer, kiindulva a 2006-os 354 millió euró árbevételből, illetve a 2007-es negyedévenként közzétett növekedési adatokból a 400 millió eurós árbevétel felé törekszik. A magyar leányvállalat 2007-es forgalma meghaladja majd az 1,1 milliárd forintot, amelyen belül az SAP-rendszerekből származó árbevétel megőrzi meghatározó pozícióját, és mintegy 10 százalékos növekedés várható, míg a másik jelentős területen, az üzletifolyamat-menedzsmentben 30 százalékos árbevétel-bővülést prognosztizálnak.

2008-ban az ideihez hasonló növekedésre számítanak, a „slágerterületek” a szolgáltatásorientált architektúra (SOA), a munkafolyamat-irányítás (workflow), továbbá a folyamatmenedzsment lesznek. Az IDS Scheer értékesítési igazgatója a *Computerworld* kérdésre elmondta: a folyamatmenedzsment-eszközök elterjedésének fő hajtóerejét az adja majd, hogy a legkülönbözőbb lakossági piacon mű-

ködő, sok ügyféllel rendelkező cégek összefognak egymással (így például egy bank egy benzinkúthálózat vagy egy kiskereskedelmi lánc), hogy így még több embert tudjanak elérni.

Illés József úgy vélekedett: a folyamatmenedzsment területén a magyar cégek mintegy 5–6 éves lemaradásban vannak a nyugati vállalatokhoz képest – bár a hátrányt fokozatosan ledolgozzák: amíg Németországban már a kilencvenes években mérték a vállalati folyamatokat, itthon a cégek sokáig nem fordítottak figyelmet a belső működésükre. Pedig számos hazai példa is azt mutatja, hogy a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben, akár szűkülő piacon is lehetőség van a növekedésre, a folyamatmenedzsment-eszközök és néhány CRM-technika segítségével ugyanis könnyebben és gyorsabban elérhetők új termékekkel, illetve szolgáltatásokkal a fizetőképes ügyfelek. Ilyen szempontból is érdekes lehet akár a szolgáltatásorientált architektúra kialakítása: a SOA alkalmazásával olyan webes értékesítést lehet kiépíteni, amelyben kis mennyiségben is rendelni lehet; az ilyen szűk piaci szegmensek („long tail”) egyszerűbb kiszolgálása

itthon is nagy piaci potenciált rejthet – tette hozzá *Preklet István* – az IDS Scheer BPI üzletágvezetője.

FOLYAMATGYÁR

Megyeri György, az IDS Scheer Hungária Kft. vezető tanácsadója a vállalati IT-erőforrások komplex rendszerének leírásáról és hatékony kezeléséről tartott prezentációt. Előadásának lényege az volt, hogy az ARIS már rég nem csupán egy folyamatmodellező eszköz, hanem egy olyan „folyamatgyár”, amely az üzletifolyamat-menedzsment számos különböző lehetséges felhasználási területén – központi BPM-tervezés, vállalati architektúra, „BPM for SAP”, vállalati teljesítménymenedzsment, irányítás – területén nyújt támogatást. Ezt követően az IDS Scheer egyik ügyfele, a Lombard Lízing Zrt. operatív igazgatója, *Tóth Attila* tartott előadást „Hogyan keressünk pénzt egy szűkülő piacon?” címmel, amelyben a finanszírozó cég kintlévőség-kezelési területének fejlesztése kapcsán levont tanulságokról beszélt.

A plenáris előadásokat követően délután két szekcióban – üzleti folyamatmenedzsment, illetve SAP és vállalati tartalommenedzsment témakörökben – folytatódott a konferencia. Előbbi szekcióban többek között előadások hangzottak el az ARIS Platform szerepéről az értékteremtésben és a kockázatok kezelésében, a folyamatfejlesztésmérés megvalósításának gyakorlati tapasztalatairól, a banki területen lefolytatott Enterprise Architecture projektről, a PSZÁF elvárásainak az Erste Bank menedzsment eszköztárába illesztéséről, továbbá az üzletmenet-folytonosság és katasztrófatervezés új, folyamat alapú integrált megoldásáról.

Az SAP és vállalati tartalomkezelés (ECM) szekcióban egy lehetséges forogatókönyvet vázoltak fel az Enterprise SOA eléréséhez SAP-környezetben, a szerződés-létrehozás és -kezelés folyamatának hatékony támogatását mutatták be Livelink tartalomkezelő megoldással, továbbá szó esett a Tigáznál bevezetett Livelink-alapú SAP IS-U adatarhiválási megoldásról, illetve a Linde Gáz vállalati szintű SAP R/3 projekt tapasztalatairól. ■

Tudás hálózatban

Két éve működik a Hálózati Tudás Terjesztéséért Programiroda Alapítvány. A szervezet kapocsként funkcionál az informatikai szakma és az oktatás között.

Habár a Hálózati Tudás Terjesztéséért Programiroda Alapítvány – rövidebb nevén: HTTP Alapítvány – még nem terjedt el a köztudatban, már nagyon sok fővárosi és vidéki oktatási intézménnyel áll partneri kapcsolatban.

Béni Gabriella, az alapítvány kuratóriumának elnöke elmondta: az alapítvány két éve született, alapítója *Budafoki Róbert*, a Cisco Systems Magyarország Kft. korábbi ügyvezetője.

A cél az volt, hogy együttműködést alakítsanak ki azokkal az intézményekkel, amelyek tananyaga tartalmazza a hálózati technológiákat is, továbbá összefogják azokat a diákokat, akik az akadémiai programban tevékenykednek, valamint ezen túllépve népszerűsítsék a hálózati ismereteket és azoknak a körét, akik a hálózati technológiák iránt érdeklődnek. Az alapítvány az oktatás és a gazdaság, a kormányzat és a gazdaság, a kormányzat és az oktatás kapcsolatrendszerében szeretne aktív szereplőként részt venni, és a hálózati együttműködés kezdeményezőjeként értéket teremteni. Az alapítvány elsődleges tevékenysége az oktatási intézmények, informatikanárok és hálózati informatikai képzésben részt vevő diákok támogatására irányul.

JÓ ESÉLY A MUNKAERŐ-PIACON

A hálózati informatika nagyon izgalmas terület, mert azon túl, hogy a hálózati infrastruktúra kialakítását, működtetését, karbantartását is elsajá-

títják a szakképzésben, felsőoktatásban részt vevő diákok, az alapítvánnyal mint nonprofit szervezettel kapcsolatban álló intézmények szereplői a hálózatban való együttműködés, a közös értékekre épülő partnerség gyakorlati előnyeit is megismerhetik.

– Napjainkban egyre hangsúlyozottabbá válik a humán hálózatokban való gondolkodás, és az eredményes munka sikertényezői között egyre inkább felértékelődik a kommunikáció, a csoportmunka, a „lapos” szervezeti és projekt hierarchiákban való tevékenység – s mindez igaz az oktatás területén megvalósuló programokra is – mondta Béni Gabriella.

Az alapítvány jó lehetőség arra, hogy kialakítson olyan működési mechanizmusokat, amelyekben minden partner egyenrangú módon érintett és érdekelt, és ezt a kapcsolatrendszert kiaknázva értelmes tevékenységeket valósít meg. Ami a konkrétumokat illeti, a Cisco Hálózati Akadémia olyan, bárki számára nyitott nemzetközi eLearning program, amelyben több mint 10 000 oktatási intézmény vesz részt a világon. Az alapítvány létrehozásával lehetőség nyílt egy olyan koordinatív funkció megteremtésére, amelynek a segítségével a magyarországi akadémiai programban részt vevő intézmények önálló hálózatba kapcsolhatók. Az alapítvány olyan szolgáltatásokat és támogatásokat szeretne nyújtani az informatikai hálózati képzésekben érintett intézmények, oktatóik és diákjaik számára, amelyek lehetővé teszik a szakma fej-

lődését, az oktatási innovációk létrehozását, a fiatal tehetségek támogatását, a szakember-utánpótlás biztosítását.

Az alapítvány honlapján folyamatosan épülnek ki azok az információcsatornák, amelyekben keresztül a támogatott csoportok képzési és álláslehetőségekről, pályázatokról, rendezvényekről, projektekről, az alapítvány által kezdeményezett programokról kaphatnak tájékoztatást.

A jelek szerint az akadémiai programban végzett diákoknak jó esélyük van a munkaerő-piacon, és van kereslet irántuk; ezt a keresletet igyekeznek az alapítvány folyamatosan megjeleníteni.

ALAPTÓL A MÉRNÖKI SZINTIG

Az alapítvány aktív szereplőként szeretne közreműködni abban is, hogy az alapítvánnyal kapcsolatban álló szakközépiskolák és felsőoktatási intézmények felnőttképzési tevékenységét erősítendő, összegyűjtik azokat a képzési igényeket, amelyek az országban megjelennek, és ezeket visszairányítják a megfelelő oktatási intézményekhez. A hálózati informatika speciális szakterület. Megújult az Országos Képzési Jegyzék, amelyben újradefiniálták az informatika területén elérhető szakmák képzési tartalmát, és azt is, hogy bizonyos szakmákhoz milyen tananyag szükséges.

Az új képzési és karrierutak kialakításában a hálózati informatikának, és különösen az új technológiákat (vezeték nélküli hálózatok és hálózatbiztonság) érintő tananyagoknak is komoly szerepük van.

A Cisco az elmúlt hónapokban új, eLearning rendszerű kurzusokat jelentetett meg, mely az alapszintű ismeretektől indul (számítógépszerezés és -karbantartás), és a hálózati informatika minden szintjét és specializációját érinti. A 'Cisco Certified Networking Associate' kur-

Az alapítvány célja

- az informatikai iparág szakemberhiányának enyhítése, -utánpótlás biztosítása
- az informatikai hálózati oktatás fejlesztése, a magyarországi és határon túli hálózati tudás terjesztésében részt vállaló nonprofit szervezetek, oktatási intézmények, oktatók és diákok támogatása, különös tekintettel a Cisco Hálózati Akadémia résztvevőire
- hátrányos helyzetű fiatalok és felnőttek társadalmi integrációjának (képzésének, foglalkoztatásának) elősegítése
- oktatási, foglalkoztatási és szociális programok, projektek megvalósítása
- hálózatépítés

zus az új OKJ-ban a hálózattelepítő és üzemeltető képzés tananyagával harmonizál, és ismeretanyaga a kis- és középvállalkozások hálózati infrastruktúrájának (egy max. 100-150 végpontból álló hálózat) megépítését, működtetését teszi lehetővé, egészen a mérnök szintű ismeretekig. Ez a kurzus jó alapként szolgál a professzionális, mérnök szintű hálózati képzéshez, a CCNP-hez (Cisco Certified Networking Professional) is. ■

HTTP
Alapítvány

Az alapítvány tevékenységei

A HTTP Alapítvány tevékenységei:

- felnőttképzési programok szervezése
- felnőttképzési szolgáltatások biztosítása
- támogatások hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára
- informatikai rendezvények,

- továbbképzések, műhelymunkák szervezése, támogatása
- a társadalmi párbeszéd elősegítése az informatikai iparág, az oktatási, a civil és az államigazgatási szektor szereplői között
- nemzetközi és hazai fejlesztési projektek generálása és végrehajtása, informatikai és oktatási innovációk ösztönzése

A száguldó grillsütő

Június végén az AMD piacra dobta közép kategóriás GPU-sorozatát – papíron. Ahhoz, hogy valóban kézzelfogható termék váljon belőle, kellett egy kis idő. [Írta: Samu József]

A Radeon HD 2600 XT az AMD/ATI közép kategóriás igáslova, amely támogatja a DirectX 10-et, és egyértelműen az NVIDIA GeForce 8600 GT-sorozatának ellenlábas. A legfontosabb eltérés az előd Radeon X1000-sorozathoz képest a DX10-képességek adaptációja és – mint ahogy azt az NVIDIA is teszi a GeForce 8000-es sorozatában – az összes árnyaló feldolgozást (pixel, vertex, fizika és geometria) ugyanaz az egyesített árnyaló architektúra végzi.

PRÓ ÉS KONTRA

A HD 2600 XT erői közé tartozik, hogy **natív módon támogatja a CrossFire-t – azaz a két grafikus kártya egyetlen gépben való használatát – és a HDMI-kimeneteket digitális audiokivezetéssel ugyanazon a csatlakozón.** Az első a kettőből inkább azoknak lesz érdekes, akik egy négymonitoros rendszert akarnak összeállítani, mintsem azoknak, akik a teljesítményt hajkurásszák, hiszen ez a grafikus kártya a középmezőnybe tartozik. Az utóbbi pedig azoknak jó hír, akik tényleg nagyméretű kijelzőket akarnak használni, bár hozzá kell tennünk, hogy ez a csatlakozófelület a mi környékünkön még csak most kezd térhódítását, és inkább a lapos kijelzős televíziókon gyakori, mintsem a monitorokon.

A rossz hír az, hogy sem az AMD, sem pedig a grafikus kártya-gyártók nem könnyítik meg abban a vásárlók dolgát, hogy meg tudják különböztetni egymástól a 2600 XT különböző verzióit.

Verzióból pedig van bőven. Alapvetően a 2600 XT háromféle memóriát támogat: a DDR2-t, a GDDR3-at és a GDDR4-et, ezeket pedig 400–525, 700–960, illetve 1100–1150 megahertzes sebességű változatokban találjuk meg a különböző gyártók különböző kártyáin. Hogy még kacifántosabb legyen a helyzet, maga a GPU sebessége is 600–850 megahertz között változik. Így nagyon oda kell figyelni a vásárlásnál, hogy azt vegyük meg, amit valóban szeretnénk, mert az egyik Radeon HD 2600 XT kártya bizony nagyon sokban különbözhet egy másiktól.

MIT TESZ HOZZÁ A GIGABYTE?

Hogy tesztünk tárgyát azonosítsuk, a Gigabyte 2600 XT-alapú kínálatából ez az arany középút. A GPU-ja 800 megahertzen, a 256 megabájt GDDR3 memória pedig 700 megahertzen fut. Ennél gyorsabb és lassabb változatot is kínál a cég. Mellékelik a CrossFire áthidaló csatlakozót, de a kiépített két DVI-kimenethez a régmódi, analóg VGA-átalakítókat találjuk a dobozban a HDMI-fordítók helyett, tehát ha valaki ilyen csatlakozófelületen szeretne monitort csatlakoztatni hozzá, annak ilyen átalakítókat külön kell beszereznie. Kapunk viszont egy S-Video, illetve HDTV-komponens

kivezetést is. (A kártyához egyébként jár a Forgotten Realms: Neverwinter Nights 2 című játék teljes változata.)

A kártya leglátványosabb tartozéka a fekete hűtőborda, amit szokatlan módon nem egészít ki hűtőventilátor. A grillsütőre emlékeztető hőcsöves, passzív hűtőborda a használat közben ijesztő mértékben képes felmelegedni, még a számítógép kikapcsolása után pár perccel sem tanácsos fogdosni, mivel valóban vízhólyagokat tud sütni az óvatlan kézre. A Gigabyte szerint a Silent-Pipe II hűtőrendszernek ez normális működési módja. Bár mindenképpen jól szellőző házba javasolják a terméküket, a cég azt állítja, hogy

Két Radeon HD 2600 XT kártya sokban különbözhet egymástól

a számtalan memória- és GPU-órajel kombinációja miatt.

a „meleg levegő felfelé száll” elvnek köszönhetően a kialakuló légmozgás elegendő ahhoz, hogy a CPU és a tápegység ventilátora elszállítsa a kártya által felmelegített levegőt. Azért érdekes, hogy a hűtőborda a kártya megszokott, GPU felőli oldalán

található, tehát a meleg levegőnek meg kellene kerülnie a NYAK-ot. Éppen ezért a jobb levegőáramlást elősegítő, a borda túlnyúlik a kártyán két irányba is. Arra mindenképpen érdemes odafigyelni, hogy a fekete grillsütő magasabbra nyúlik, mint a szabványos PCI-Express kártya mérete, így alacsony profilú házakba vagy a legtöbb barebone PC-be nem biztos, hogy be fog férni. Hogy a forró borda ne okoz-

GIGABYTE GV-RX26T256H

ÉRTÉKELÉS ★★★★★★

GPU	AMD/ATI Radeon 2600 XT
GPU órajele	800 MHz
Memória/órajele	256 MB GDDR3/700MHz
Kimenetek	két DVI, két VGA, TV, HDTV komponens
Garancia	3 év
Forgalmazó	Pilot-Comp Kft.
Ár (bruttó)	25 320 forint

zon gondokat, a Gigabyte szilárdtest-kondenzátorokat alkalmaz a kártyán, így nem kell attól félni, hogy a kondenzátorok idő előtt kiszáradnak.

ÖSSZEZÉS

A Gigabyte passzív hűtéses grafikus kártyája kedvező ár-érték aránnyal hódít, de az egyedi hűtés miatt csak valóban jó minőségű házba és szintén minőségi tápegység mellé ajánljuk. Tesztünket egy Intel P965 chipkészletű alaplappal, benne egy Intel Core 2 Duo E6700 (2666 MHz) CPU-val készítettük. A PC csendesítését irányzó igyekezetet és a már említett kedvező árat értékeltük a *Computerworld* ajánlata díjjal.

Kártya	3DMark06, 1024×768	3DMark06, 1280×1024
NVIDIA GeForce 8600GT	6644	5439
Gigabyte GV-RX26T256H	6678	5461

Nyíltan, szabadon...
StarOffice 8
Teljes, magyar nyelvű irodai szoftvercsomag
www.staroffice8.hu
Az okos választás

gPhone A-Z

Mi másról is lehetne írni a Blogfigyelőben, mint a Google-ról. Téma az OpenSocial, a cég közösségi oldala, illetve az Android – azaz leánykori nevén a Google telefon.

[Írta: Nemes dZ. Dániel]

Megérkezett a Google telefonja, csak éppen nem abban a formában, ahogy azt a pletykák alapján a legtöbben elképzeltük. A cég bejelentette új, Android nevű mobil operációs rendszerét, amely lehetővé teszi majd, hogy a legtöbb alkalmazásukat eljuttassák mobiltelefonokra is.

Az Android eredetileg egy cég neve volt, amelyet 2005-ben felvásárolt a Google. **Az operációs rendszer Linux-alapú és nyílt forráskódú lesz, a mobiltelefon-gyártók számára pedig szabadon elérhetővé tették az úgynevezett Apache licenc alatt.** Elég tekintélyes a partnerek listája, akikkel eddig megállapodott a keresőóriás. A gyártók között ott van a Motorola, a HTC, a Samsung és az LG – így bebizonyosodtak a pletykák, miszerint a Google nem egyedül fejleszti hardverét. A szolgáltató partnerek pedig a teljesség igénye nélkül: a T-Mobile/Deutsche Telekom Európában, a T-Mobile Amerikában, és a China Mobile Kínában. Ez az egész együttműködés az Open Handset Alliance zászlaja alatt jött létre, amelynek megalakulását szintén cikkünk írásakor jelentették be. Évek óta halljuk időnként, hogy nemsokára elkészül egy Linux-alapú mobilplatform, évek óta látjuk, hogy a trend a nyílt forráskódú megoldások felé mutat – de végre itt az első nyílt, szabad és standard mobil operációs rendszer. Nem meglepő, hogy a Microsoft, az Apple vagy éppen a Nokia távol tartották magukat

az Androidtól és az OHA-tól, hiszen ott van nekik a Windows Mobile, az OS X és a Symbian. Nagy meglepetés viszont, hogy a Palm nincs ott a partnerek között – ha valakinek, hát nekik igen nagy szükségük van egy kifejlesztett mobil operációs rendszerre.

A Google elsősorban azért döntött az Android indítása mellett, mert szakemberei megpróbálnak magára a platformra koncentrálni a mobilalkalmazások fejlesztésénél. Bár a Java rengeteg telefonon elfut, és a lényeg elvileg a platformfüggetlenség lenne, működése mégis készülékről készülékre eltér. A cég tervez egy teljes SDK-t is az Androidhoz, ezzel próbálják még vonzóbbá tenni a platformot a fejlesztők számára (és egyes vélemények szerint egyúttal az Apple-be is belerúgni kissé). Ha pedig egy platform vonzó a fejlesztők számára, akkor a vásárlók is rá fognak harapni.

Eric Schmidt, a cég vezérigazgatója egyenesen felhasználók milliárdjairól beszélt. „A mai bejelentés nagyobb kaliberű, mint bármiféle Google Phone, amelyről az utóbbi hetekben a sajtó spekulált – mondta a CEO. – Megváltoztatjuk a módszereket, ahogy az emberek hozzáférnek az információhoz, vagy ahogy megosztják azt.”

A nagy szavakra persze számítani lehetett, de az elég világos, hogy a Google nem egyszerűen mobilalkalmazásainak keres platformot, hanem mobilreklámjainak fejleszt felületet.

Facebook és Google

Nick O'Neil az AllFacebook blogon az OpenSocial kapcsán említi a Google-t, és a partnerek szövetségét az „erős akaratú koalíciója” néven emlegeti. Soha nem jöttek össze még ennyire eltérő profilú cégek, hogy egy közös standardot építsenek – írja. Ezt *Om Malik* is említi, aki emellett viszont megfogalmaz egy érdekes gondolatot: szerinte az egyébként igen támadó szellemű Google-nak ez az első defenzív lépése fennállása óta. A Facebook a keresőfunkció bevezetésével és a widgetek fejlesztésének támogatásával a Google-óriás talpát kezdte piszkálni – jött is a válasz. *Larry Dignan* a Facebook reklámrendsze-

rét vizsgálja: a rendszerben kissé elmosódtak a határok a tartalom és a marketing között. Már nekünk, magyaroknak sem kell bemutatni, milyen az, ha egy nagy cég az „ismerősünk” egy közösségi oldalon – Dignan ezt furcsának tartja. Idézi *Nicholas Carr* is, aki lefordíthatatlan szójátékkal azt mondta, hogy a Facebook már nem „social graph”, hanem „social graft”. Felhossa azt a bevált rendszert, miszerint a szerkesztőségi anyagok és a reklámtevékenység külön működik egy médiacégnél. Ez hagyományosan persze így van – de változik a világ, változik a web, miért ne változnának ezek a paradigmák is?

A sajtótájékoztatón erről is szó volt. **„Egyelőre nem látunk előre egy teljesen reklám hajtotta telefonig”** – hangzott el. Persze mind az Android, mind a Google mobil reklámplatformja elég friss még, így semmit nem lehet kizárni – valószínűleg a közös fejlődés során szépen összenőnek majd.

Eric Schmidt nem zárta ki, hogy a jövőben lesz egy „hivatalosabb” gPhone is, de szerinte a cég az Androidra, mint sok ezer gPhone-lehetőségre tekint, ezért a nagy bejelentés igazából csak egy fejlesztői sajtótájékoztató. „Nem jelentünk be ma semmilyen Google Phone-t, de ha lenne ilyen, az Android volna számára az ideális platform.” Az első telefonok 2008 második felére várhatók.

Garett Rogers is egyből azt írja a ZDNeten az Android támogatóiról, hogy az OpenSocial heterogén támogatóhoz hasonlóan a Google ismét egy igen erős listával rukkolt elő. „Ez a próbálkozás valóban megkísérlti megváltoztatni a mobilüzletágat, nem csak a Google változtatja viszonyát a piachoz” – közli még sommás véleményét.

Russell Shaw bejegyzésének címe is sokat elárul: „Miért izgalmasabb az Android egy Google-telefonnál?” Az Államokban a T-Mobile és a SprintNextel is tagja az Open Handset Alliance-nek, így Russell Shaw jóslata szerint 2008 második felére már számos telefon lesz Google-alkalmazásokra és mashupokra optimalizálva. Példaként

képzelnék el: Google Street Views összekötte a reklámokkal – virtuális utcai hirdetések mobiltelefonra? Csodálatos.

Robert Scoble hozza szokásos formáját. Kicsit flegmán közli, hogy nem nagyon akar a témáról írni, már megtették ezt helyette mások. Ez a kijelentés egy bloggertől azért furcsa. Csak pár dolgot említ, ezek egy része kissé erőltetettnek tűnik. Az első: miért nem volt szó olyan mobilok tervezéséről, amelyek jobban integrálhatók autókba? A Microsoft ezen a pályán messze le hagyta már a versenytársait. A második: ez nem egy hardvereszköz, hanem egy platform. (Köszönjük, Robert.) Tehát akár ezer különböző gPhone megjelenésére is számíthatunk. A harmadik: nem esett szó arról, hogy az Android miért lesz sokkal jobb más operációs rendszereknél. Vajon a nyílt forráskód a végfelhasználói oldal innovációit is maga után fogja vonni? **„Eddig nem hallottam olyasmit, amely miatt egyből el akarnám adni az iPhone-omat az eBay-en.”** Negyedik megállapítása szintén hánánál fogva előrangot. „Tetszik, hogy a Google mindent átad a fejlesztőknek. Ez a helyes stratégia, de – mint az Open Socialal kapcsolatban – itt is rengeteg a megválaszolatlan kérdés.” Ismét mély gondolatok. És végül reményeit fejezi ki, hogy innovatív, új eszközöket láthatunk – például podcastra alkalmas vagy az autókba jobban integrálódó telefonokat. Vajon Scoble öregszik?

**Auditálja hálózata védetségét
Válassza a MalwareRadart™
a Panda Security új audit szolgáltatását.**

Ne foglalkozzon a logok bogarászásával.
Ne kutasson biztonsági rések után.
Bízva a profikra!

**Biztos benne hogy hálózata nem fertőzött?
Bizonyítsa be!**
Nem biztos benne hogy hálózata nem fertőzött?
Ellenőrizze!

Munkafolyamat:
● Gyűjtsen be az adatokat a MalwareRadarral központi egységre.
● Indítsa el az audit szolgáltatást.
● Férőmentes hálózati.
Az eredmény:
● 24 órán belül a Panda Software elkészíti a Vezetői és a Technikai Audit Reportot.

Felderíti és eltávolítja az összes a hálózatban aktív és inaktív fenyegetést.
Felderíti az összes vírusvédelem szempontjából érintett biztonsági rést.

A Panda Többet véd

panda
MalwareRadarr

PANDA
SECURITY | One step ahead.

www.pandasecurity.hu

Valóságosabb show?

A kommunikáció következő forradalmát a tömeggyártásra alkalmas háromdimenziós televízió jelentheti. Az évtizedek múlva várt, új típusú megjelenítési technológia azonban nagyobb hatással lehet mindennapi életünkre, mint gondolnánk. [Írta: Pinczés Dávid]

A megfelelő technológia kereskedelmi elterjedésére ugyan a komolyan vehető források szerint legalább 2020-ig várunk kell, a különféle eljárások működő prototípusainak pusztán létezése azonban máris felveti a kérdést: miként fogunk alkalmazkodni a jövőben a valóság megjelenítésére messzemenőleg alkalmas, világunk minden eddiginél tökéletesebb illúzióját keltő új berendezésekhez?

Az internet mint platform térhódítása a társadalmi kapcsolatokban ma már általános jelenség. Egyre többen tartják, vagy éppenséggel építik egymással a kapcsolatot fórumokon, csevegőszobákban, IP-telefonon vagy webkamerán keresztül. Ha megvalósul a térhatású képalkotás a televíziós műsorok közvetítésében, akkor semmi sem gátolhatja majd az internetezőket abban, hogy videotelefonálási rutinjukba is beilleszték az új technológiát. A partner jelenlétének tökéletes illúziója így elhomályosíthatja a valódi személyes érintkezés fontosságát. Vajon holografikus találkozásaink mindennapossá válása során elfelejtjük-e majd kézfogással vagy puszival üdvözölni egymást, ha éppenséggel tényleg összefutunk az utcán?

FÜSTJEL HELYETT

Sok technológia megjelenését övezte hasonló aggodalom („majd a gyermekeinknek milyen rossz lesz, ha olvasás helyett csak a televíziót bámulják...”). A napjaink egyik legjobb háromdimenziós megjelenítőjének számító HoloVízio magyar feltalálója, *Balogh Tibor* igyekszik mihamarabb eloszlatni az effajta félelmeket: „Gutenberg után

a nyomtatott Bibliák már kevésbé voltak művesek, mint korábban a kézzel másoltak. Ha nem a technikai szempontokat helyezzük előtérbe, ez tehát akár viszszalépésként is értelmezhető.” A Gábor Dénes-díjas szakember véleménye szerint nincs mese, a világ úgy működik, hogy „ami technológiailag megoldható, az meg is lesz oldva.”

Halácsy Péter, a Média Oktatási és Kutató Központ médiamérnök kutatója hasonló szemléletességgel érvel az aggályok ellen: „Amikor a virtuális világban beszélgetünk valakivel, akkor a folyamat nem egy kommunikációs aktus szimulációja, hanem maga a kommunikációs aktus, csak ma már füstjel helyett más eszközt használunk.” Meglátása szerint hiába létezik ma e-mail és mobiltelefon, egyáltalán nem vagyunk kevesebbszer társaságban, mint tíz évvel ezelőtt. „Az internet új dolgot hozott szociális életünkbe: olyan személyekkel is tarthatunk fenn különböző intenzitású kapcsolatokat, akikkel amúgy keveset találkozunk. Gyakorlatilag tehát több emberrel, de lazábban érintkezünk” – mondja.

NE LEGYEN VALÓSÁGHŰ

A szakemberek egyetértenek abban, hogy **a 3DTV megjelenése, azaz a virtuális valóság nappaliba kerülése hiába értelmezi majd újra a virtualitás és valóság viszonyát, valamit mindig hiányolni fogunk**, hívjuk azt akárhogyan. Balogh Tibor egy egészen kézenfekvő példával, a kimozdulás, a nyaralás igényével érzékelteti, hogy a falanszterszerű jövőkép választása (miszertint otthon ülve bárhová kihelyez-

hetjük saját 3D-s másunkat) nem törvényszerű. A Veszprémi Egyetem Műszaki Informatika Szakának docenseként a virtuális valóságok terén kutató *Sikné dr. Lányi Cecília* szerint elképzelhető, hogy a beleélés tökéletes lesz, ám a fizikai kontaktus elmaradásával a személyes találkozások-

nak éppen e hiányérzet kielégítéséről kell majd szólniuk.

Dr. Síklaki István szociálpszichológus, az ELTE Társadalomtudományi Karának dékánhelyettese ennél továbbmegy. „A társas érintkezés szempontjából a nem verbális információ mennyiségének különböző hatásai

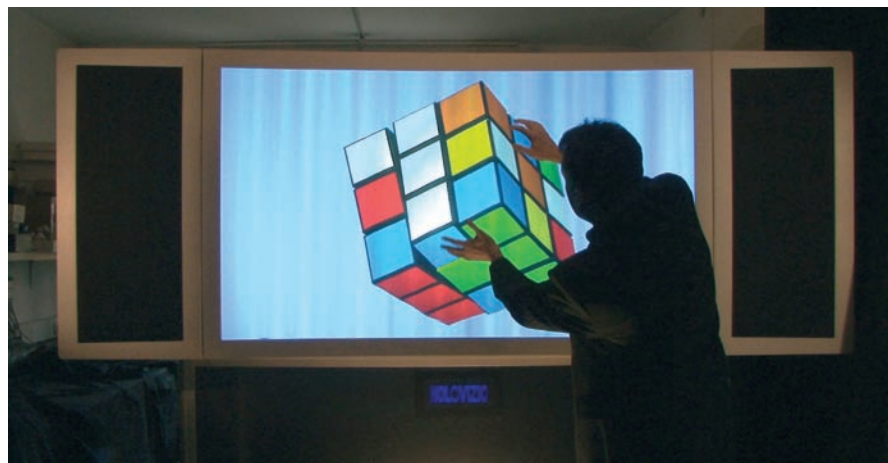
3D a magyar igazság

A filmkészítőket a kezdetek óta foglalkoztatja a háromdimenziós moziélmény, noha az csak 1922 óta létezik hivatalosan (ekkor mutatták be *A szerelem ereje* című filmet). Az első, nagy filmstúdiónál készített, sztereó hanggal játszott 3D-mozit azonban hazánk fiának, a mackói születésű – s amúgy fél szemére vak – *Tóth Endrének* köszönheti a világot. Az *André De Toth* néven alkotó művész 1953-ban készítette el *Panoptikum – A viaszbabák háza* című alkotását, amely történetesen a Casablancával Oscart nyerő, s mellesleg szintén magyar származású *Michael Curtis* (született *Kertész Mihály*) *A Panoptikum rejtélye* című, mintegy húsz esztendővel korábbi filmjének színes, háromdimenziós feldolgozása volt. (Apró érdekesség, hogy e film-történeti ékkövek nivótlan, *Paris Hiltonnal* „súlyosbított” újracsomagolása 2005-ben, *Viasztestek* címmel futott a mozikban.)

Tóth Endre terveitől teljesen függetlenül az anyaországban *Bodrossy Félix* is kísérletezett a térhatású mozával. Legelső próbálkozása 1949-re datálható, s a Toldi mozi adott otthont új technikájú munkáinak. Legnevesebb alkotásává a Sportoló fiatalok vált az ötvenes években. Amíg a tengerentúlon a kék-piros lencsés szemüvegekkel keltett térérzet (anaglyph módszer) hódított, addig Bodrossy Félix az úgynevezett polárszűrős eljárást részesítette előnyben. Ilyen múlttal a 3DTV fejlesztésében is illik a magyaroknak szerepet vállalniuk: ezt teszi a Balogh Tibor nevével fémjelzett Holografika Kft., amelynek első számú terméke, a HoloVízio 2002-ben nyerte el piacképes formáját. A ma legnagyobb és legjobbnak számító készülékük egy 50,3 megapixel felbontású, 72 hüvelyk átmérőjű projektoros képernyő. A kéttónás eszköz megrendelésre készül, ára 60-70 millió forint körül mozog, számítógépes háttérkapacitástól függően.

vannak. Van, amikor jót tesz, és van, amikor árt.” Tapasztalatai szerint a chat nem csökkenti, hanem ellenkezőleg, növeli a társas kapcsolatok intenzitását. „Nem váltja ki a személyes találkozásokat, hanem megnyújtja az érintkezést: a személyes diskurzus a neten folytatódhat, sőt ki is egészülhet. Példának okáért, amit kínos lett volna délután a téren személyesen megbeszélni, a csevegőszobában bátrabban, mélyebben kitárgyalható.”

A borongós jövőkép pozitívra formálásán túl már korántsem egybecsengő az általunk megkérdezett szakemberek véleménye. A 3D-televíziózás jelentőségét vizsgálva Síklaki István arra a következtetésre jutott, hogy **az emberi agynak alapjában véve nincs szüksége a valósághű 3D-re.** „A fekete-fehér tévét annak idején ugyanakkora élvezettel néztük, mint a színeset most, vagy mint amekkorával a 3D-t fogjuk a jövőben. Az ábrázolás szintjén – az oktatás, illetve kutatás-fejlesztés mellett – csupán különleges alkotásoknál, például A Gyűrűk Ura típusú látványos mozifilmeknél van jelentősége a térbeliség élményének.” A szociálpszichológus a 3D-t sokkal kevésbé érzi forradalomnak, mint mondjuk a digi-

tális televíziózás nyújtotta interaktivitás lehetőségét – noha ez a szolgáltatás is nyilvánvalóan élvezetesebb három dimenzióban.

A külföldön sikert sikerre halmozó, működőképes 3DTV-jét nekünk is bemutató Balogh Tibor (*ComputerWorld*, 2007. szeptember 25.) ezzel szemben érdekes megközelítéssel árnyalja a helyzetet: „A repülőutak többsége ma üzleti jellegű. Azt is szokták mondani, hogy a légitársaságok legnagyobb konkurenciája nem egy másik légitársaság, hanem egy tökéletes videokonferencia-

rendszer. Egy ilyen kidolgozásával például igencsak jót tennék környezetünknek.”

A FÉLELEM TÁRGYA

Mindezek ellenére az új technológia feltehetőleg katonai területen fog debütálni. Hadászati szempontból ugyanis különös jelentősége van a takarásban lévő tárgyak láthatóvá tételének. Mások a speciális szemüveg nélküli 3D-rendszerek első alkalmazásaként a szabadtéri reklámokat képzelik el, amelyek a legkülönfélébb helyekről előbukkanva ragadják meg a járó-

kelők figyelmét. Természetesen nem feledkezhetünk meg az autótervezésről sem, sőt a geológia szintén érdekes alkalmazási lehetősége a 3D-megjelenítésnek.

A virtuális valóságnak, s így az azt megjelenítő technikának azonban **kiemelkedő szerepe lehet az oktatásban és a valamilyen téren sérült emberek rehabilitációjában is.** Amennyiben például a fóbias páciens maradéktalanul képes magát beleélni a valóságot szimuláló világba, mesterségesen előidézhető számára az a szorongás, amelyet eredetileg a valóság egy stimulusa kelt benne. Az alany tehát szembesíthető félelme tárgyával – írja *Sikéné dr. Lányi Cecília Virtuális valóság a rehabilitációban* című publikációjában.

Arra számíthatunk tehát, hogy a virtuális valóság otthonainkba költözése körülbelül az internet publikussá válásához hasonló horderejű ugrást jelent majd. Számos területnek ad ezzel óriási előrelépési lehetőséget, noha ugyanúgy meg kell küzdenünk káros hatásaival, ahogy a netfüggőség-nél. Az ember azonban – reméljük – még jó darabig megmarad embernek...

Közeledik az év vége,
és vele együtt a hideg tél...

Évvégi akció a NetAcadémiánál!

Rendeljen már most tanfolyamokat
a jövő évre, még 2007-es áron!*

Az oktatások időpontját és a résztvevők nevét ráér később véglegesíteni.

2008-ban is érdemes elvégezni az idei év legnépszerűbb tanfolyamait:

- Windows 2003 és Active Directory,
- SharePoint oktatás minden igényre,
- MS Office tanfolyamok felhasználóknak és fejlesztőknek.

További tanfolyamok a honlapon:
www.netacademia.net

*Az akció 2007. december 15-ig beérkezett megrendelésekre érvényes.

Hogy kicsit barátságosabbá tegyük a telet, a megrendelésekhez USB-s pohármelegítőt adunk ajándékba!

NetACADEMIA
A LEGJOBBAKAT TANÍTIJUK.

IDC ÜzletiIntelligencia
Workshop

Budapest, 2007. december 07.

NH Hotel Budapest, 1137, Budapest, Vígsház utca 3.

IDC Üzleti Intelligencia Workshop Bill Inmonnal, az „adattárházak atyjával”

Bill Inmon
Elnök és CTO, Inmon Data Systems

A workshop célja az üzleti intelligencia aktuális témáinak gyakorlatias megközelítése, esettanulmányok, előadások és egy kerekasztal-beszélgetés segítségével annak érdekében, hogy Ön a mindennapi üzletmenetben is használható szakmai információkhoz jusson.

- Az adattárházak atyja
- „Az elmúlt 40 év tíz legjelentősebb IT-személyiségének egyike” (Computerworld, 2007. július)
- “Corporate Information Factory” és “Government Information Factory” adattárházmodellek megalkotója
- 46 szakkönyv és több mint 650 cikk szerzője
- Világhírű szakértő, szakmai konferenciák, szemináriumok és ágazati rendezvények kiemelt előadója

További információ: Üveges Szabolcs tel.: 473-2375 www.idchungary.com

Nehogy a SOK bába között ...

A siófoki e-Magyarország konferencia (november 15–16.) élményeinek hatása alatt nem tudok megkerülni két kérdést. Elsőként arra lennék kíváncsi, hogy a regionalitás problémakörének elemzése és a megoldások kialakítása során miért nem alkalmazzuk a strukturális politika megvalósítását szolgáló alapelveket (szubszidiaritás, decentralizáció, adicionalitás, koncentráció, programozás, partnerség, áttekinthetőség).

A nemzeti regionális politikai szervezetrendszer kialakítása (és azóta tartó folyamatos fejlesztése) során miért nem építenek jobban a helyi kezdeményezésekre, miért nem adnak nagyobb területi szabadságot, és miért nem gondoskodnak központilag az országos áttekinthetőségről? Bár tudjuk rá a választ, mégis fontos ismét végiggondolni, hogy a beavatkozások miért mindig a szervezetek átalakításának irányába történnek, miért nem a folyamatokat hozzuk rendbe? A folyamatátalakítás sokkal hatékonyabb és olcsóbb lenne. Igaz, hogy ez nem annyira látványos, és a politika számára is csak később, az eredményeken keresztül kommunikálható, de a tényleges eredményeket ez hozná meg.

A területfejlesztésben jelentős szerepet vállaló regionális hálózatok fontosságát talán senki sem vitatja. Ki kell alakítani egy olyan országos rendszert, amely **egységes folyamatok men-**

tén együttműködő szervezetek összességéként működik, a közös cél érdekében működtetve erőforrásait. Ha

minden kormányzati, civil, gazdasági és tudományos szervezetet beszámolunk, akkor azt látjuk, hogy rengeteg szervezet segít és koordinál ezen a területen, sok helyről jön elemzés, tanácsadás, de ezek nem állnak össze egységes rendszerre. Félő, hogy a sok bába közt elvész a gyermek!

Egyedi ötletekkel és jó kapcsolatokkal ugyan kialakulnak helyi együttműködések (erre hallottunk jó példát Pakson és Gyöngyösön), de országosan már nem áttekinthető a rendszer. Bejelentettük a várható szervezeti átrendezéseket, de nem hallottunk a folyamatok áttekintéséről és szabályozásáról. Jó

lenne, ha ilyen irányú tevékenység is elindulna a kormányzaton belül, amely persze tárcaközi együttműködést igényelne.

Az országos rendszer kialakulásának ez a **folyamatszabályozás** lenne az egyik pillére. A másik **kétirányú információáramlás** megteremtése. Ne csak a régiók, kistérségek felé menjenek információk, hanem visszafelé is. A kormányzatnak figyelni kellene a térségi ötletekre, kezdeményezésekre és igényekre, hogy azután annak megfelelő válaszok szülessenek az intézkedésekben. Harmadik pillér lenne **a rendszer**

informatikai modelljének meghatározása. E feladatcsoportba tartozik a szükséges információkat tartalmazó térségfejlesztési tudástárnak, illetve a vo-

natkozó központi portálnak a kialakítása is. Több mint 30 honlapon található meg a településeknek, kistérségeknek és régióknak szükséges információk, akár a vállalkozói, a civil vagy az intézményi oldalt nézzük. Ez így nem követhető, és hatékonyan nem is üzemeltethető. Az egyes honlapokon különböző frissességek az anyagok, nem lehet tudni, melyik az aktuális és teljes.

Nagyon fontos még a szervezetek közötti **együttműködési hajlandóság**. Ez adja a negyedik pillért, amely a korábban említett feltételek mellett biztosítja a rendszer valóságos működését. A bizalom kiépítésének és fenntartásának megvannak a módszerei és feltételei, tehát megfelelő szakértők (tanácsadó cégek tucatjai foglalkoznak ezzel) segítségével ez a probléma könnyen kezelhető.

E gondolatok jegyében ajánlom a kiadványban megjelent cikkek elolvasását, és a szerzők gondolatainak értő figyelemmel való befogadását.

Bojta János

Szakmai szerkesztő
bojta.janos@aam.hu

A kistérségek jövője

A beszélgetést *Jubász Annamária*, az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Országos Fejlesztési Programirodájának vezetője nyitotta meg, aki a jelenleg működő három kistérségi hálózatról beszélt.

Külön hálózat végzi a vidékfejlesztési feladatok ellátását, a térségi és önkormányzati feladatokat, illetve saját hálózatként működik az Új Magyarország fejlesztési Terv tanácsadó hálózata is. A hálózatok feladatait, valamint műkö-

désüket megvizsgálva felmerült az az igény, hogy **bizonyos ésszerűsítési folyamatok induljanak el a kormány oldaláról**. A vidékfejlesztési hálózat e tekintetben külön kezelendő, hiszen ez a hálózat az Európai Unióból is más formában, másképp kapja a támogatást. A költséghatékonyság és a források jobb felhasználásának érdekében a másik két hálózat párhuzamos folyamatait, működését integrálják, amelyek szervezeti kereteit szabályozó kor-

mányrendeletet a tervek szerint még novemberben elfogadják. Ennek megfelelően minden kistérségben működni fog egy kistérségi koordinátor, aki-nek munkáját a 94 hátrányos helyzetű kistérségben egy további koordinátor segíti, csakúgy, mint az Országos Területfejlesztési Konceptióban kiemelt térségekben. Az itt dolgozók száma körülbelül száz fővel lesz kevesebb, mint a két hálózat jelenlegi teljes létszáma. A tervek szerint a március elsejével in-

duló **új rendszer működését hazai és EU-s forrásokból finanszírozzák**.

A hozzászólók figyelmeztettek: a hálózatok átalakításakor nem szabad megfedkezni azok jelenéről és múltjáról sem. A hálózatok jellemzően széttagozottan működtek, sok esetben nem voltak világosan meghatározva az egyes kompetenciák. Az kétségtelen, hogy kormányzati hálózatokra a jövőben is szükség van, de kérdés: ezek milyenek legyenek?

A Computerworld e-Government-mellékletét hirdetőink támogatták.

Elkészítésében közreműködtek: Bojta János, Trautmann Balázs szerkesztő, Egyed Zsóka olvasószerkesztő, Palotai Árpád tördelészerkesztő.

Felelős kiadó: Bíró István, az IDG Magyarország Lapkiadó Kft. ügyvezetője.

A kistérségi hálózatok és a regionalitás

A 2007-2013-as fejlesztési időszak a magyarországi régiók számára a programok tervezésébe és megvalósításába való intenzív bekapcsolódást hozta magával. Köztudott, hogy az EU Bizottság korábban - a 2004-2006-os időszakban - a választott testületek, a saját (adó) bevételek és a fejlesztési források hiányával indokolta az önálló regionális programok lehetőségének elutasítását.

[írta: Kováts Kornél]

Az Új Magyarország Fejlesztési Tervben (ÚMFT) a hét ROP elfogadását Brüsszel részéről kétségtelenül a pragmatizmus győzelmeként, ám nem utolsósorban a régiók felkészültségének és együttműködési készségének eredményeként értékelhetjük.

Ami a kistérségi szintet illeti, saját fejlesztési programtervező és -kidolgozó kapacitások szervezett kiépítésére sem anyagi források, sem elegendő idő, de főként gyakorlati lehetőség nem áll rendelkezésre. Ebben a tekintetben tehát a kapacitáserősítésnek nemcsak helye van, hanem az ideje is elérkezett. Itt is, ott is elhangzottak a közelmúltban olyan javaslatok, hogy a kormány adjon ebben segítséget, mégpedig a jelenleg működő „különféle tanácsadói hálózatok” megszüntetésével felszabaduló forrásokból finanszírozva egy-egy kistérségi munkatárs költségeit.

DOKUMENTUMTÖMEGEK

Aki már megnyitott egy pályázati felhívást a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) internetes portálján, az fogalmat alkothatott arról, milyen sokféle és összetett dokumentumot kell gondosan áttanulmányozni csupán annak eldöntéséhez, hogy például érdemes-e egy önkormányzatnak mélyebben foglalkozni (azaz időt és kapacitásokat áldozni) az adott pályázattal a siker reményében. Még nincs vége az évnak, de máris mintegy 150 pályázati felhívás jelent meg, több mint ezermilliárd forintnyi forrást kínálva a projektekhez. Laikus szemmel nézve szinte követhetetlen tempóban, felmérhetetlen adathalmaz „kásahegyén” kellene az érdekelteknek átrágniuk magukat. És bár jogosan merült fel a pályázatok egyszerűsítésének, egységes feltételrendszer kialakításának igénye az ÚMFT-re való felkészülés jegyében, lássuk be, az uniós adóforintok (eurók) felhasználására vonatkozó szabályok ennek azért határt szabnak, **a dokumentáció mennyisége és komplexitása nem csökkent számottevően.**

A kistérségek szereplőinek azonban a pályázás mellett, illetve már azt megelőzően is nagyon fontos, hogy orientálják a döntéshozókat, milyen fejlesztési

célok kitűzésének van értelme szűkebb pátriájukban, milyen projektek lesznek megvalósíthatók, azaz mi fog működni? Másrészt a központi fejlesztéspolitika, ha tetszik, ha nem, kéz a kézben kell, hogy járjon a kistérségekkel, ha az EU társfinanszírozásával beáramló milliárdokat értelmesen és fenntartható eredményeket produkálva szeretné felhasználni. A forrásfelhasználás kihívása talán az a kényszerítő erő, amely Magyarországon a regionalizmus gyakorlati kialakulásának egyik motorjává válik.

INTEGRÁLNI?

Nem látszik életszerűnek az a modell, amely a tervezés, projektgenerálás, projektfejlesztés, pályázatfigyelés és -írás, illetve -megvalósítás szakszerű ellátását, a kistérségi erőforrások felmérését, változásuk figyelését stb. elszigetelten működő, a kistérségek egyedi alkalmazásában álló menedzserek kezébe helyezné. Ugyanakkor egyet kell érteni azokkal, akik az önkormányzati és területfejlesztési miniszter felügyelete alatt működő Önkormányzati és Térségi Koordinátorok (felelőse az ÖTM), illetve ÚMFT Tanácsadói Hálózaton (utóbbi „gazdája” az NFÜ) – vélt vagy valós párhuzamos feladataikra célozva – **a kistérségi fejlesztési feladatok segítésére szánt uniós és állami pénzek átláthatóbb és hatékonyabb felhasználási rendszerét kérik számon.**

A kistérségi fejlesztéspolitika fentebb említett, a teljesség igénye nélkül felsorolt feladatainak ellátását természetesen nem egy-egy személynek kell végeznie, de minden kistérségben legalább egy olyan személynek kell folyamatosan, „beágyazottan” dolgoznia, aki a leginkább naprakész információt közvetíti, aki rendszeres szakképzésben részesül, ezeket az ismereteit továbbadja, és megfelelő a rálatása a folyamatokra ahhoz, hogy a döntés-előkészítésben segítséget adhasson. Az uniós programok esetében az „NFT házhözjön” program és jogutódja, a jelenlegi ÚMFT Tanácsadói Hálózat eddigi működése a hálózatos megoldás előnyeit bizonyítja. Az itt szerzett tapasztalatokat az alapjaiban újjászervezett, egysé-

ges hálózat kialakításakor mindenképpen hasznosítani kell.

SEGÍTSÉG A BAJBAN

A fejlesztéspolitika kistérségi kidolgozását, folyamatos aktualizálását és megvalósítását központi forrásokból és központi koordinációval szükséges támogatni, s ebben politikai egyetértés látszik kibontakozni. Ennek eszébe minden valószínűség szerint egy olyan új alapokon szervezett, összeférhetetlenséget kizáró és szigorú etikai szabályok szerint működő tanácsadó-koordinátori szervezet (hálózat) lesz, amely továbbviszi az eddigi hálózatok kedvező megoldásait, ám ki-küszöböli a korábban itt-ott előfor-

Kováts Kornél
NEMZETI FEJLESZTÉSI
ÜGYNÖKSÉG HÁLÓZATI
IGAZGATÓJA

dult kedvezőtlen gyakorlatot. Az új hálózatnak – amelynek létrehozásáról kormány szintű jogszabály készül – képesnek kell lennie az NFÜ információit a közzététellel egy időben közvetíteni a kistérségi szereplőkhez, ugyanakkor visszacsatolni olyan adatokat, ismereteket, amelyek személyes jelenlét hiányában nem jutnának el a fejlesztéspolitika „vegkyonyhájába”.

Külön szólni kell a leghátrányosabb kistérségekről, ahol a mélyszegénység mellé olyan kapacitáshiány társul, amely reménytelenül, lehetlenné teszi bármilyen külső segítség felhasználását. Ezekben a közösségekben az elképzelések szerint az országosan biztosított létszám (egy kistérségben egy tanácsadó) kétszere-

se áll majd rendelkezésre, szorosan együttműködve a felzárkóztatást segítő, úgynevezett zászlóshajó programmal. Ez utóbbi elnevezés egy olyan koordinációs megoldást jelöl, amellyel a különféle operatív programokba a tervezési logika szerint „elosztott”, de az adott kistérségekben hatásukat csak koordináltan kifejtő beavatkozások „összehozását” várják.

SOKFÉLE FELADAT

A kistérségeket segítő hálózatnak – egységes jellegéből következően – az EU-támogatások felhasználásának elősegítése mellett gondoskodnia kell a „klasszikus” területfejlesztési, területrendezési és egyéb kormányfeladatok ellátásának koordinációjáról is. Ezért az új hálózat irányítása – bár valószínűleg az NFÜ-ben kap helyet – szoros kapcsolatot kell, hogy tartson a tárca, elsősorban az ÖTM szakállamtársaságaival.

Ugyancsak fontos a programját és a megvalósító szervezet felépítését, működését tekintve „külön életet élő” Új Magyarország Vidékfejlesztési Programmal (ÚMVP) való együttműködés, hiszen annak céljai, elképzelései találkoznak a végrehajtás során a többi fejlesztéssel a kistérségekben. Ilyen például a LEADER+ közösségek szervezésében **már most kialakult hálózatok közti együttműködés, s az új hálózatnak folytatnia kell ezt a jó gyakorlatot.**

A feladatok ellátásához kapcsolódó kommunikációban elengedhetetlen a már működő adatbázisok interneten való elérése, töltése, karbantartása. Az új hálózat (az elképzelések szerint) szolgáltató bázis és információs pont lesz, szinergiában egyesítve a humán szakmai hozzáértést a modern informatikai megoldásokkal. Hogy milyen hatása lesz a kistérségek adatbázisaira, eszközeire és felhasználói kultúrájára annak a gyakorlatnak, hogy a területfejlesztési munka, az információ-kezelés során az ott működő tanácsadók napi rendszerességgel csatlakoznak az NFÜ Belső Információs Rendszerére, illetve használják az elektronikus monitoring rendszert munkájuk adminisztrálására, azt csak találgatni lehet.

Félkész ország

Magyarország egy olyan üzemre emlékeztet, amely különböző márkák alkatrészeit állítja elő, és a vevőtől várja, hogy a szalag végén az összeszerelést befejezze. Ha nem sikerül, akkor újabb alkatrészekkel próbálkozik. Ilyenek az e-közigazgatási rendszerek is, amelyekről azt feltételezik, hogy valamilyen módon majd beilleszthetők lesznek a társadalom, a gazdaság és a közigazgatás komplex működési rendszerébe. [írta: Gáspár Mátyas]

Amikor munkahelyeket, vasúti szárvonalakat, buszjáratokat szüntetnek meg egy térségben, a faluban bezárják a postát, a könyvtárat és kultúrházat, vagy az óvoda után az iskolát, a régióban pedig kórházakat vonnak össze, az emberek joggal felháborodnak. Ilyenkor a kapitalista gazdaság és a demokratikus társadalom logikája kerül konfliktusba, az állam ellátási felelőssége és a közszolgáltatás méretgazdaságossága néz egymással farkasszembe. A tiltakozásokkal sem lehet elérni a döntések megmásmintását, mert az egyes szolgáltatók lehetőségein belül nincs más megoldás. Van a problémának egy sokkal alattomosabb, fenyegetőbb oldala. A szolgáltatások nagy többsége meg sem jelenik a kis közösségekben, mert egyszerűen „nem kifizetődő”, túl sokba kerül a beruházás, nagy a kockázat, az erőforrások kihasználtsága rossz.

Az eredmény: elvándorlás, a vidék „leépülése”, erőforrásainak kihasználatlansága, a városok túlterhelése, gondjaik szaporodása.

A nagypolitika nehezen kezeli mindent, mert a probléma gyökere sokkal mélyebb, szerteágazóbb, mintsem egy szükséglet adott módon való, fenntartható kielégítése. A távlatos és átfogó megoldás alapelemei a helyi közösségek megerősítésének irányába mutatnak: a falu-, és közösségfejlesztés még meglévő hagyományainak felélesztése; a helyi gazdaság- és társadalomfejlesztés közösségi módszereinek alkalmazása (pl. LEADER program); a vidék intenzív infokommunikációs modernizációja; a közigazgatás új, általános közönségszolgálati hálózat funkciójainak megszervezése; az egész országot lefedő közösségi hozzáférési szolgáltatás megszervezése; a helyi demokrácia kiszélesítése az önkormányzatiság kiteljesítésével; a méretgazdaságos térségi közszolgáltatások szervezése és helyi – hálózati és mobil – elérésének biztosítása. Íme néhány eleme egy olyan politikának, amely az embereket legközvetlenebbül érintő, számuk-

ra érthető és általuk befolyásolható helyi viszonyokat helyezi figyelmének középpontjába.

AZ ÖSSZEFOGÁS ELENEDHETETLEN

A települési közösségek demokratikus önkormányzatát is megvalósító kistérségi önkormányzati rendszer tudja megteremteni a fenntartható közszolgáltatások feltételeit, amelyek megvalósítása adott szolgáltatáson belül lehetetlen. A gazdaságtalan vasút helyett például a közlekedést csak kistérségi szektor- és ágazatközi összefogással lehet megoldani. A fenntartható szállítási-közlekedési rendszernek (például a buszjáratoknak, az iskolabusznak, a falugondnokok mikrobuszainak, helyi telekocsi rendszereknek, „szociális taxiknak”, az utazási támogatásoknak) megszervezésére a helyi adottságok mozgósítására, valamint a sokféle állami, civil és üzleti erőforrás, infrastruktúra kombinációjára is szükség van. Ez messze meghaladja a vasút kompetenciáját. Hasonlóképpen áll a helyzet az egyéb megoldatlan közszolgáltatásokkal, közintézményekkel is. A kistérségi önkormányzat vagy korlátozottabban a többcélú társulások minden közszolgáltatást hozzáférhetővé tudnának tenni a falvak számára az úgynevezett többfunkciós kistérségi közszolgáltatási logisztikai rendszer létrehozásával. Egy ilyen komplex köz-célú infrastruktúrába beletartozna például az emberek (iskolások, munkába járók), áruk (pl. könyvek, gyógyszerek) szállítása, az intézmények és igénybevevők informatikai kiszolgálása, az integrált közigazgatási ügyfélszolgálat, a térségi telefonos tájékoztatási rendszer (call center), a szélessávú internetszolgáltatás, **a közösségi hozzáférési hálózat, a szaktanácsadói rendszer.**

A kistérségi közigazgatási és közszolgáltatási koncentráció csak akkor valósítható meg, ha a kisközösségi hozzáférés feltételei ezzel egyidejűleg javulnak. Ha nem elviszik, hanem épp ellenkezőleg, hozzáférhetőbbé te-

szik a szolgáltatásokat, a régiókat és újakat egyaránt. A közsféra új szolgáltatására van szükség. Már széles körben beszélünk a helyi közszolgáltatás-szervezés és -elérés új lehetőségeiről. Sokféle formában működnek ilyen intézmények: falugondnok, közösségi iskola, többfunkciós könyvtár, művelődési ház, közösségi terek, teleházak és más közösségi hozzáférési helyek, IT-mentorok, valamint e-ügyintézési végpontok. Feladatuk, hogy helyi és külső erőforrások mozgósításával **tegyék elérhetővé a mobil és hálózati szolgáltatásokat.** Jelenleg ezek az intézmények országosan függetlenül szerveződnek, így egyik sem ér(het) el a teljes lefedéshez szükséges kritikus tömeget. Helyi közösségszolgálatnak lehetne nevezni a „befoglaló” közfeladatot, amely személyi, szervezési, tárgyi technikai és jogi intézményi keretet adhatna a helyi közszolgáltatás-szervezési tevékenységeinek és az ahhoz való hozzáférés megoldásának.

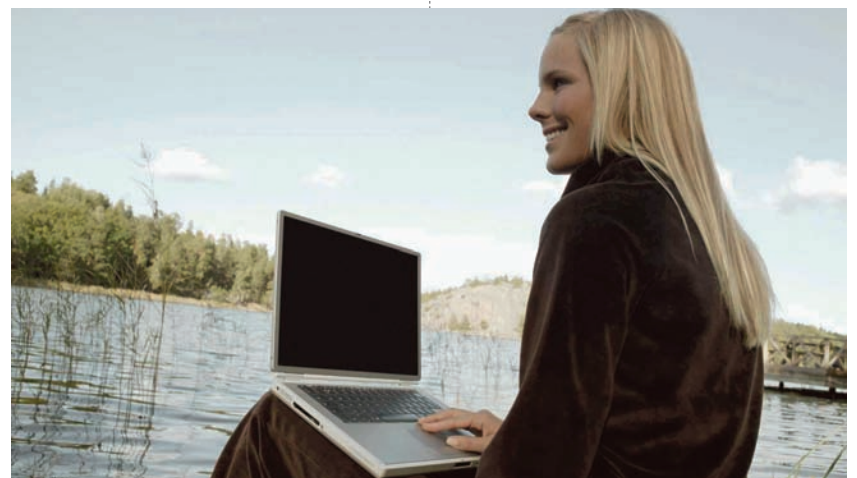
KUSZA PÁLYÁZATOK

A többnyire koordinálatlanul szerveződő programok és pályázatok a 4–5 különböző tárca felügyelete alatt a megoldás egyes elemeire koncentrálnak. Miután nincs egységes közfeladatmeghatározás, kényszer sincs a közsféra számára egységesen szerveződő és alkalmazható közszolgáltatás kialakítására. A kulcs a közigazgatási közönségszolgálat átfogó funkciójának meghatározása és szabályozása, felelősséggel a közigazgatás és a közönség kapcsolataiért, a hivatali és közszolgáltatások országosan egységes hozzáféréseinek szervezéséért. Tartalmát olyan feladat- és hatáskörök képeznék, amelyek biztosítanák, hogy az emberek mindenhol azonos eséllyel vehessék igénybe a közsféra szolgáltatásait. Ide tartoznának az ügyfélszolgálatok, az ügyfélkapcsolati csatornák és a helyi közösségszolgálatok felügyelete. Kibontakozóban lévő új szakmák,

szakterületek is kapcsolódnak az új közszolgálathoz, például a közigazgatási ügyfélszolgálat, az ügyfélszolgálati informatika, a közösségi informatika, a közösségi hozzáférés-üzemeltetés, az IT-mentor, valamint ügysegéd.

Hogyan és mennyiért? Az államnak mindenekelőtt meg kellene egyeznie a civil és üzleti szféra meghatározó képviselőivel, hogy együtt modernizálják a kis közösségek kiszolgálását. E közösségi hozzáférési egyezmény (KHE) lényege a többcélú kistérségi és helyi hozzáférési infrastruktúra közös megszervezése, fenntartása és kihasználása lenne (rendeltesül és játékszabályok). A megoldás – becsléseim szerint nagyságrendileg – tizedébe sem kerülne annak, mint az optimális üzemméretre alatti önálló hálózatépítések együttes költsége, s amelyek megvalósítása külön-külön nem költséghatékony. A kistérségek és települések pályázati úton nyernék el a közszolgáltatás új rendszerébe való bekapcsolódás lehetőségét, vállalva a helyi feltételeket, működési garanciákat. Cserébe rászorultság szerint differenciált támogatást és a szolgáltatási rendszerek állami, üzleti és civil hálózati háttérszolgáltatásait kapnák.

Van tehát megoldás a vidéki leépítési folyamat megállítására, a kis közösségek, helyi gazdaságok, társadalmak egészséges és fenntartható újjászervezésére. **Nincs egyetlen „csodafegyver”, csak az egymással összehangolt programok vezetnek eredményre.** Mindegyiknek számos jó példája működik már a hazai gyakorlatban, csak éppen eddig sosem törekedtünk arra, hogy a létező jó megoldásokból összerakjuk az „Új Magyarországot”. Többnyire csak szaporítjuk a gyakran be sem fejezett modellkísérletek sorát, olvasatlanul „felülírjuk”, figyelmen kívül hagyjuk a korábbi eredményeket. A közigazgatási reform paradigmaváltása lenne, ha szakítanánk ezzel a „módszerrel”.

Tapasztalatok és remények

Október 15-én rendezte meg a Computerworld magazin a hazai elektronikus önkormányzati piac fontos szereplőivel karöltve második e-önkormányzati konferenciáját. Az előadók között helyet kapott mind a szállítói, mind a megrendelői, mind a szabályozói oldal.

Az egyik előadó, *Molnár Gyula*, a parlament Gazdasági és Informatikai Bizottságának tagja, a TÖOSZ elnöke, valamint a pályázatnyertes XI. kerület polgármestere kormányzati és polgármesterei szemszögből is értékelni tudta az elmúlt néhány év e-önkormányzati fejlesztéseit és az első Nemzeti Fejlesztési Tervet. Véleménye szerint négy nagyon fontos szempontot kell végiggondolni mindazoknak, akiknek az információs társadalom ügyében valamilyen szándékuk, feladatuk vagy felelősségük van. Molnár Gyula elsőként az eszközök fontosságát hangsúlyozta, vagyis hogy minél több informatikai eszköz, számítógép kerüljön az emberekhez. Bár az elmúlt években erősen csökkentek a hardverárak, a települési önkormányzatok egy részének még mindig komoly feladatot ad az, hogy dolgozóit ilyen eszközökkel lássa el. Ennek eredménye, hogy egyes felmérések szerint egy adott hivatalban átlagosan a dolgozók 40–60 százaléka fér csak hozzá számítógépekhez.

TARTALMAT!

Szintén nem elhanyagolható szempont a használat költségeinek figyelembevétele, illetve a tudás megszerzése. Molnár Gyula elmondta, milyen fontosnak tartja a XI. kerületben és más önkormányzatoknál is kiemelkedően sikeres „internet nagyit” programokat. A világ hihetetlenül gyorsan fejlődik (itt megemlíthető a mobiltelefonok széles körű elterjedése és óriási fejlődése), így nincs olyan korosztály, amelynek ki kell maradnia az internet használatából. **Éppen ezért kifejezetten fontos a nyelvi és az informatikai képzés.**

A TÖOSZ elnöke szerint azonban a kulcskérdés a magyar nyelvű tartalom. Ha nincs meg az informati-

kai eszközök használati értéke, akkor sem az önkormányzat, sem a vállalkozó, sem magánszemély nem fog a fejlesztésre költeni. Ha a vállalkozó tud elektronikusan adót bevallani, ügyeit intézni, akár a TB-járulékát átutalni, akkor már hajlandó lesz erre pénzt költeni. Hasonlóképpen gondolkodnak az önkormányzatok, de még a polgárok egy jelentős része is. Éppen ezért nagyon fontos a megfelelő mennyiségű és minőségű magyar nyelvű tartalom.

SOKFÉLE TAPASZTALAT

A MEH EKK-ba már az elektronikus önkormányzati kérdések is beleérthetők –, mondta *Simon Géza*, a Miniszterelnöki Hivatal Elektronikus Kormányzat-Központjának vezetője.

Az önkormányzatoknál elsősorban a honlapok és a különböző infrastrukturális fejlesztések valósultak meg, de említhető a Közháló vagy az e-Magyarország elérési pontok kialakítása is. Komoly és az egész országra kiterjedő gondot okoz viszont az, hogy a szélessávú fejlesztések lassan történnek: az internetelérhetőség még mindig 38 százalék körül jár.

Nem történt meg az önkormányzati, de a központi kormányzat köztisztviselőinek szemléletváltása sem, amely az ügyfélközpontúságot jelentené. Sok fejlesztés esetében is utolérhető volt, hogy azokat elsősorban a saját, belső működésük javítására, fejlesztésére indították ahelyett, hogy az állampolgárok számára érezhető szolgáltatás- és minőségjavulást értek volna el. Pedig az önkormányzatoknak nem arra kell várniuk, hogy az állampolgárok jelentkezzenek igényeikkel, hanem már előre sugallni-

uk kellene, hogy milyen szolgáltatásokat tudnak elektronizálni.

Az elmúlt években 12–13 milliárd forintot fordíthattak e-önkormányzati fejlesztésekre. Ezek a beruházások elsősorban nem informatikai költségek, hanem igazgatási megtakarítások. A fejlesztések azonban igen heterogén módon történtek: nagyon sok helyen, nagyon sok mindent fejlesztettek. Sok helyen ugyanazt fejlesztették, csak másképp és más platformon, sok helyen pedig nem az eredeti elképzelésnek megfelelő fejlesztéseket hajtották végre. A fejlesztések azonban nem voltak haszontalanok: most már látni, hogy melyek azok a fejlesztések, platformok, technológiák, amelyekkel hatékonyan lehet továbblépni.

A FORRÁSOK KAPUJÁBAN

A konferencia résztvevői nem csak az elmúlt évek tapasztalataira, hanem a Nemzeti Fejlesztési Terv II.-re, vagyis az Új Magyarország Fejlesztési Terv előnyeire, lehetőségeire, forrásaira is koncentráltak. A források kevésnek tűnhetnek, mivel a közigazgatás komplexitása és az elmaradás nagysága miatt sok – akár évek óta húzódozó – fejlesztést eb-

ből a forrásból szeretnének pótolni. Merészek a célok is, magas szinteket kellene elérni, befogva az előttünk haladókat is.

Az eddig felhasznált, NFT I-es forrásokkal összegyűjtött tapasztalatok miatt azonban az előadók óvatossan fogalmaztak. Ha például minden tényezőt figyelembe veszünk, akkor gyakorlatilag azoknak az önkormányzatoknak ajánlották az e-önkormányzati informatikai projektek megpályázását, amelyek saját erőből is képesek azt megoldani, s az elnyerhető állami támogatás csak segítségként szolgál. A pályázatok utófinanszírozásúak, azaz a már megtörtént és befogadott fejlesztéseket fizetik ki utólag, **így a fejlesztőnek és a szállítónak előbb kell fizetnie.** Ez, párosulva a gyakran jelentős késéssel érkező, de jogos pályázati támogatási összegekkel, komoly pénzügyi gondokat okozhat a pályázó önkormányzatoknak.

S abba is érdemes belegondolni, hogy a nyertes pályázatok a fejlesztésre biztosítanak keretet, a szerződésben kikötött időtartamú, többéves üzemeltetésre, az esetlegesen szükségessé váló fejlesztésekre azonban már nem.

SZAKMAI PARTNEREK:

PLATINUM PARTNER:

GOLD PARTNER:

SILVER PARTNER:

MÉDIA PARTNER:

Tehetséges emberek hálózata

Tíz évvel ezelőtt, 1997-ben senki sem gondolhatta, hogy egy évtized múlva internet uralta világban fogunk élni, és a hálózati technológiák adják a biztos üzleti előnyt. Tizenöt évre előre jóslni pedig ennél is nagyobb merészség. A Cisco által támogatott Economist Intelligence Unit Foresight 2020 című tanulmánya azonban mégis megpróbálja.

Hogyan néz ki a világ tizenöt év múlva? Milyen technológiákat használunk majd? Hogyan befolyásolja az internet és a hálózati megoldások mindennapi életünket? A Cisco megbízásából az Economist Intelligence Unit készítette egy tanulmányt Foresight 2020 címmel. A tanulmányhoz 1656 döntéshozót kérdeztek meg 2005-ben világszerte. A megkérdezettek egyharmada elnök-vezérigazgató volt, a minta fele középvezetők közül állt. A vizsgált térségek: Csendes-óceán 30 százalék, Európa keleti és nyugati része 34, illetve 27 százalék, a világ többi része a fennmaradó 9 százalék.

A kutatás öt olyan ténytet sorol fel, amely szerintük a 2020-as évet jellemzi, ugyanakkor további jövőbeli eseményeket fogalmaztak meg a vállalatok működésével kapcsolatban.

ERŐSÖDIK A GLOBALIZÁCIÓ

A kutatás szerint a globalizáció mindekképp jellemző lesz a jövőben is. A gazdasági erő újrafelosztása addigra befejeződik, a fejlődő piacok – főleg Kína és India – sokkal nagyobb mértékben lesznek részei a világgazdaságnak. A munkaigényes termelési folyamatok az alacsony költségű gazdaságokra lesznek jellemzők.

A népességben bekövetkező változások is jelentős hatással lesznek a gazdaságra: a kedvező amerikai demográfiai profil a növekedést segíti, az öregedő európai lakosság viszont megfojtja azt. A kereskedelem

és a szolgáltatók felfedezik ezt az idősebb generációt, az olcsó funkcionális autóktól a befektetési tanácsadásig mindent kínálnak majd számukra.

EMBEREK HÁLÓZATA

A globalizáció és a fejlett hálózati technológiák hatására a cégek az egész világon kutatnak majd a tehetséges és szorgalmas emberek után. A folyamatok, a cégek, ügyfelek és ellátási csatornák feldarabolódnak annak következtében, hogy az információ digitalizálódik, a cégek terjeszkednek világszerte, és a munka oda-összpontosul, ahol a legjobban ellátják ezt a feladatot. Ennek eredményeképpen sokkal fontosabb lesz a hatékony együttműködés. **A különböző funkciók, szervezetek és iparágak közötti határok elmosódnak.** Az adatformátumok és a technológiák szabványosodnak.

A termékek tekintetében az ár és a minőség továbbra is fontos marad, a fejlett és fejlődő országokban élő ügyfeleknek a személyes érintettség lesz döntő. A termékeket és szolgáltatásokat nagyon magas fokon lehet majd személyre szabni, a cégek modulárisan tervezik majd termékeiket, a gyártók egy adott ügyféligényre válaszolva állítják össze őket. Az ügyfeleket és szállítókat személyes preferenciájuk alapján megkülönböztetve kezelik majd.

A legegyszerűbb feladatok automatizálódnak, például nagy valószínűséggel a repülőtéren munka zömét gépek

végzik majd. Ebben az egyszerű és gépiesített folyamatban az emberek azonban egyre nagyobb mértékben fogják igényelni és értékelni a nehezen megvalósítható személyes kapcsolatokat. A megkérdezett vezetők azt gondolják, hogy ennek a személyes kapcsolatnak a tudásmunkások lesznek a forrásai, ők válnak majd a cég legértékesebb alkalmazottáivá.

TUDÁSMENEDZSMENT

Felállítani és vezetni egy hatékony szervezetet nem könnyű feladat, és az önmagában nem is vezet tartós versenyelőnyhöz. Mindenki tud kényelmes termékeket előállítani, az egyszerű folyamatok automatizálása egyre szélesebb körben terjed. A menedzsment figyelme emiatt az innovációra és az ügyfélszolgálatra terelődik, ahol a személyes varázs vagy a kreatív tapasztalat sokkal fontosabb lesz, mint a szabály vagy a precíz folyamat. Az elkövetkező tizenöt év legnagyobb feladata lesz a tudásmunkást kiképezni arra, hogy miként tudja termelékenységét technológiával növelni. Amikor a döntéshozókat arról kérdezték, hogy mivel tudják majd tudással foglalkozó alkalmazottaik produktivitását növelni, egyértelműen az IT-eszközökre esett a választás. Ami az IT-befektetéseket illeti, az elkövetkező tizenöt évben nagy váltás tanúi lehetünk: a mostani infrastruktúra, pénzügyi menedzselésre és jelentésekre összpontosító költség helyett a tudást menedzselő eszközökre és az ügyfélszolgáltatásokra fókuszálnak.

A vállalatokon belüli szervezeti struktúrák is átalakulnak. Annak érdekében, hogy a másokkal való interakció

hatékonyságát növeljék, a szervezetek már nem hierarchikusan szerveződnek; az alkalmazottaknak több szabadságot adnak majd a független döntéseket meghozatalában.

A vezetők többsége azon a véleményen van, hogy a külső partnerekkel ápolott jó kapcsolat az elkövetkező tizenöt évben is versenyelőnyt eredményez. **A közös problémamegoldás jelentősége megnő a szervezetben belül és kívül,** az ügyfelek és a szállítók jobban belefolyanak a termék fejlesztésébe. Nagy kihívás lesz majd ezeknek a kapcsolatoknak a megfelelő kezelése, mivel a vezetők szerint alkalmazottaik többsége képtelen a megfelelő interperszonális kapcsolat megteremtésére, kommunikációs képességeik kívánivalót hagynak maguk után.

E képességek meglehetősen határozza majd meg döntően a cég jövőbeni sikerét.

A Computerworld CISCO-mellékletét hirdetőink támogatták.

Elkészítésében közreműködtek: Vass Enikő szerkesztő, Egyed Zsóka olvasószerkesztő, Palotai Árpád tördelőszerkesztő.

Felelős kiadó: Bíró István, az IDG Magyarország Lapkiadó Kft. ügyvezetője.

Információs tőzsde

Tizedik alkalommal rendezik meg Budapesten november 27. és 29. között a Cisco Expo rendezvényt. Az idei jubileumi kiállításon a technológiai szakemberek mellett az üzleti döntéshozóknak szóló előadásokat is tartanak. Különösen a humán hálózatokra és a Web 2.0 tartalmi világára szeretnék ráirányítani a figyelmet.

A jelenlegi a tizedik Cisco Expo Magyarországon. Büszkék vagyunk erre az eseményre, még hozzá több okból is – mondja *Rékási Tibor*, a Cisco Magyarország ügyvezető igazgatója. Szerinte nemcsak a jubileumi alkalom ad okot a büszkeségre, hanem az a tény is, hogy **a rendezvény a Cisco Systems, Inc.-en belül magyar találmány.** Így mind a mai napig a Cisco Magyarország munkatársaitól érdeklődnek tippek-trükkök-tanácsok iránt a külföldi leányvállalatok.

– Az idei rendezvény alaptémája a humán hálózatok – ez leegyszerűsítve, a Cisco számára nem jelent mást, mint minden eddiginél mélyebb és szorosabb, szinte idegrendszeri kap-

ni, valamivel többet elérni, mint külön-külön egyenként. Minden tapasztalat azt mutatja, hogy ez a fajta kapcsolat – konnektivitás – nemcsak a hatékonyságot tudja növelni, hanem olyan platformot is teremt, amelyen az emberek egymást segítve, egymással kommunikálva tudnak kiállni a közös célok érdekében – véli az ügyvezető igazgató.

KIEMELT TÉMA: WEB 2.0

Idén a Cisco Expo egyik kiemelt témája a Web 2.0. Az együttműködésen alapuló tartalomgyártás és az interneten elérhető információk átalakulása alapjaiban forgatják fel a világháló működéséről alkotott képet és az er-

tékonyágon és versenyképészen tíz év múlva is ugyanazt értjük majd, mint napjainkban? Végül, a Web 2.0 csupán interaktívabb weboldalt jelent, vagy van jelentősége üzleti szempontból is? A nemzetközi kutatások egyértelműen rámutatnak, hogy az utóbbi forgatókönyv valószínűleg. A hatékony működés önmagában már nem lesz elég a versenyképesség fenntartásához. Az előrejelzések szerint a versenylőny sokkal inkább az együttműködésen alapuló komplex beszállítói láncok működéséből, a személyre szabott termékek és szolgáltatások piaci bevezetéséből, az ügyfélkapcsolatok teljesen újszerű megközelítéséből, a fogyasztók új csatornákon való eléréséből és a tudásmenedzsmentből származik majd.

EMBERI PLATFORM

A hálózat mára olyan platformmá vált, amely révén az emberek bárhol, bármikor, bármely kommunikációs eszközön kapcsolatba léphetnek egymással. A műsorszórást felváltja a személyre szabott tartalom, a személyi számítógép pedig már nemcsak a képernyőről és az előtte ülő emberről szól, ha-

kor más vertikumokban tevékenykedő kollégáikkal, megbeszéljék egymással a közös gondokat-problémákat, segítséget kapjanak s felfedezzék a jó lehe-

A PC már nem a képernyőről és a használoról szól,

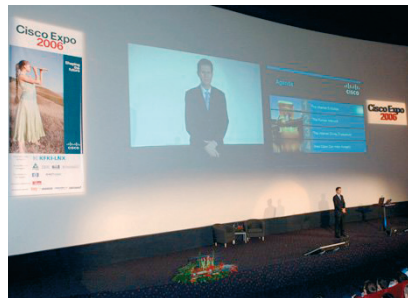
hanem az együttműködés és kapcsolatépítés eszközévé vált.

tőségeket, megfelelő megoldásokat. Így a szakemberek számára nemcsak a rendezvény és annak technológiai tartalma jelent vonzerőt, hanem az az értékes lehetőség is, hogy szakmabeliekkel konzultáljanak.

AZ ÜZLETI DÖNTÉSHOZÓKRA FIGYELÜNK

A 2007-es rendezvény újdonsága, hogy a korábbinál sokkal hangsúlyosabban esik szó az üzleti döntéshozók szerepéről. Idén számukra önálló napot szervezett a Cisco az expó keretein belül. – Miért gondoljuk, hogy ez fontos? – tette fel a kérdést Rékási Tibor. A Cisco munkatársainak az a tapasztalata, hogy **az ügyfelek nézőpontja megváltozott: az informatika nemcsak egyszerű kiadási tételt jelent,** hanem produktív centrumot és igazi versenylőnyt képvisel. Mivel a vállalatoknál is tudatosult ez a tény, a gazdasági-pénzügyi stratégiákat úgy állítják össze, hogy az informatikát is figyelembe veszik. Az informatika ma fontos szerepet játszik abban, hogy egy vállalat hogyan tervezi meg a jövőjét, jövőbeni szolgáltatásait, hogyan viszi piacra termékeit. Az internet és általában a hálózati technológiák nélkül igazából nincs jó üzleti modell, mert az üzleti modell valamely pontján szükségünk lesz informatikára – mondja a Cisco ügyvezető igazgatója.

Ha a gazdasági döntéshozók felismerik az informatika stratégiaalkító erejét, felmerül bennük az az igény, hogy ezt a területet jobban megismerhessék. Ebből az igényből született az a döntés, hogy **a rendezvényen üzleti szempontokból világítjuk meg a technológia kérdését,** bemutatjuk a döntéshozóknak, hogyan kell a technológiát használni, hogy abból valóban profitot, versenylőnyt és produktívást lehessen kovácsolni.

Pillanatsfelvételek a tavalyi Cisco Expóról

csolatot az emberek között. A szoros együttműködésnek köszönhetően a munkatársak képesek nagyot alkot-

re épülő üzleti modelleket. A Cisco igen fontosnak tartja mindezt, s erre jó példa, hogy a napokban jelent meg Magyarországon a Cisco támogatásával a Wikinómia című könyv, amely bemutatja az új gazdasági modelleket. A könyvvel egyébként a Cisco Expo résztvevői is találkozhatnak a rendezvényen. A Web 2.0 kapcsán gyakran teszik fel a kérdést, hogy az informatika mennyiben járulhat hozzá ténylegesen a cégek, intézmények hatékonyabb működéséhez. Vajon ha-

nem az együttműködés és kapcsolatépítés eszközévé vált. Mindezekről több megközelítésben is szó esik az expó előadásain.

– Hét éve dolgozom a Ciscónál, így eddig hét expón követhetem nyomon, miként válik a rendezvény valódi információs tőzsdévé – mondja az ügyvezető igazgató. – Az expó lehetőséget teremt arra, hogy az idelátogató szakemberek – elsősorban vállalati, technológiai döntéshozók – találkozzanak hasonló területen dolgozó, ugyanak-

Hálózatban otthon

A két gyártó világszintű együttműködésével összhangban a HP Magyarország a Cisco arany fokozatú partnereként hazánkban is hálózati, kommunikációs és IT-biztonsági megoldásokat szállít elsősorban adatközpontokkal rendelkező nagyvállalatoknak és távközlési cégeknek.

A HP átfogó portfólióján belül a hálózati kommunikáció az utóbbi néhány évben kiemelten fontos területté vált, amely a Ciscoval közösen fejlesztett megoldások széles körét kínálja. Ezek a megoldások a két gyártó termékeit, valamint a HP rendszerintegrátori szakértelmét és szolgáltatásait ölelik fel, amelyeket a nemzetközi együttműködés keretében a HP Magyarország a Cisco Gold Partnereként szállít a hazai ügyfeleknek. Az így kialakított megoldások elsősorban az adatközpontok és a távközlési cégek hálózati infrastruktúrával kapcsolatos igényeit fedik le, de a kínálat kiterjed a Unified Communications – az egységes vállalati kommunikációs infrastruktúra – és a biztonság területére is.

GYORSÍTÁS ÉS VIRTUALIZÁCIÓ

– Az adatközpontokba szánt megoldásaink számos terméket és technológiát tartalmaznak – mondta *Rejtő Barnabás*, a HP Magyarország hálózatintegrációs üzletágának vezetője. – A tárolórendszereinkből kialakított storage hálózatokba például a Cisco SAN switchet építjük be, továbbá szállítjuk partnerünk front-end és back-end hálózati kapcsolóit is. Ezek a megoldások a HP szerverei mellett szakembereink IT-biztonság terén kiépített kompetenciáját is tartalmazzák. Mindennek köszönhetően **teljes körű adattárház-infrastruktúrát tudunk szállítani ügyfeleinknek, akik így a támogatást is egyetlen szállítótól kapják**, ami lényegesen egyszerűbbé teszi számukra az üzemeltetést. Az adatközpontokban megjelenő legfrissebb technológiák, például a szerver- és tárolóvirtualizáció, valamint a WAN-gyorsítás terén a HP szintén jelen van termékeivel. A virtualizáció révén az adatközpont több kiszolgálót telepíthet egyetlen hardverre, ami a meglévő és az új erőforrások rugalmasabb hozzárendelését és hatékonyabb hasznosítását te-

szí lehetősé. A WAN-gyorsítással pedig ügyfeleink a rendelkezésre álló sávszélességen nagyobb adatforgalmat bonyolíthatnak, így mindkét technológiának fontos szerep jut a költségek csökkentésében. Mindennek alapján állíthatom, hogy a Ciscoval kialakított együttműködésünk révén az adatközpontok területén a magyar piacon a legátfogóbb, minden szóba jöhető technológiára kiterjedő szakértelemmel rendelkezünk.

A távközlési cégek számára a hálózati infrastruktúra kialakításához és támogatásához a HP Magyarország rendszerintegrációs szakértelmet és szolgáltatásokat kínál a hazai piacon.

A leányvállalat hálózatintegrációs üzletágának vezetője elmondta, hogy ezt a területet kiemelten kezelik, mivel meglátásuk szerint a távközlési és internetszolgáltató cégek fejlődésük fontos szakaszán mennek keresztül.

– A távközlési piac szereplőinek fejlesztései egyrészt a hatékonyság növelését, másrészt olyan új szolgáltatások bevezetését célozzák, mint például a szélessávú mobil internetelés – mutatott rá *Rejtő Barnabás*. – Ezeket az igényeket termékekkel és tanácsadói-támogatói kompetenciával egyaránt lefedjük.

EGYSÉGES KOMMUNIKÁCIÓS INFRASTRUKTÚRA

A Cisco Unified Communications alkalmazásaival a vállalatok a kommunikáció különböző csatornáit – a telefont és faxot, az elektronikus levelezést és a videokonferenciát – IP-alapú hálózati infrastruktúrán egységesíthetik és integrálhatják az általuk használt kommunikációs eszközökkel, valamint csoportmunka-támogató alkalmazásokkal.

– A HP a Unified Communications területén kiépített kompetenciája révén teljes körű Cisco IP-telefonát tud megvalósítani, annak minden tartozékával együtt – emelte ki *Rej-*

tő Barnabás. – Együttműködésünk közös fejlesztésekre is kiterjed. Ennek eredményeként VoIP-képes mobilszközök támogatják a Cisco Softphone szoftvermegoldásait, HP iPAQ 600-as PDA-ntak pedig eleve úgy terveztük, hogy együttműködjön a Cisco Unified Wireless Network megoldásaival. Ennek köszönhetően az alkalmazottak a vezeték nélküli internetelésre képes kézi számítógépeinkkel bárhol és bármikor csatlakozhatnak a vállalat egységes kommunikációs rendszeréhez, ami sokkal hatékonyabb munkavégzést és együttműködést tesz lehetővé számukra. **Egyik legutóbbi fejlesztésünk a HP UCC (Unified Communication Collaboration) szoftver**, amelyet a Cisco IP-telefon megoldásának kiegészítéseként néhány európai országban már forgalmazunk, és rövidesen idehaza is felvesszük kínálatunkba. A megoldás mobil- és IP-telefon, valamint Microsoft szervereket egyaránt használó vállalatoknak alközponti funkcionalitást ad mobilkészülékükhöz. Így a készülékeknek egységes telefonszáma lehet (1 telefonszám, 1 hangposta), és mobilhívásokat lehet átirányítani a vállalati hálózatba egy megfelelően kontrollált, menedzselte környezetben. Az érték növelt megoldást a Cisco is külön kedvezményekkel támogatja.

A Unified Communications megoldások fejlett telefóniaszolgáltatásokat tesznek elérhetővé a vállalatok számára, növelik az egyéni és a csoportmunka, a folyamatok hatékonyságát, és az egységes, IP-alapú infrastruktúrának köszönhetően az üzemeltetést is egyszerűbbé, költséghatékonyabbá teszik.

A HP a világ számos országában jelen van,

így gyakorlatilag nincs olyan egyedi elvárás vagy technológiai probléma, amellyel szakembereink ne találkoztak volna.

Ugyanakkor más hálózati megoldásokhoz hasonlóan, az üzleti adatok és információk biztonságával kapcsolatban is fontos kérdéseket vetnek fel.

Ezek megválaszolására a HP az IT-biztonsági megoldásokra szakosodott csapatot is felállított. Ezek a szakemberek a HP partnerei által szállított IT-biztonsági termékek – például tűzfalak, behatolásészlelő, felhasználózo-

nosító stb. megoldások – rendszerbe integrálásával, valamint a vállalati IT-biztonsági stratégia és szabályzat kidolgozásával kapcsolatos tanácsadással foglalkoznak.

REGIONÁLIS KOMPETENCIAKÖZPONTOK

A HP Magyarország rendkívül szer-teágazó és mélyreható rendszerintegrátori szakértelemmel tudja segíteni ügyfeleit, mivel a projektek megvalósításához az anyacég regionális kompetenciaközpontjainak erőforrásai is rendelkezésre állnak. Ezáltal a magas szintű és naprakész szaktudás mellett a specifikus problémák megoldása, valamint a bevezetés és a támogatás nemzetközi tapasztalata, bevált gyakorlata is a magyar ügyfelek rendelkezésére áll. *Rejtő Barnabás* elmondta, hogy a HP Magyarország folyamatosan bővíti a távközlési szolgáltatások hálózati infrastruktúrájába szánt megoldásokon dolgozó szakembergárdáját, és a jövőben ezen a területen regionális kompetenciaközpontként kíván megjelenni.

– A nemzetközi tapasztalatok hasznosítása fontos előnyökkel jár – mondta a HP Magyarország hálózatintegrációs üzletágának vezetője. – Vállalatunk a világ számos országában jelen van, így gyakorlatilag nincs olyan egyedi elvárás vagy technológiai probléma, amellyel szakembereink ne találkoztak volna.

A legegztikusabb technológiák integrálásából adódó problémákat is bevált, már működő megoldásokat tudunk mutatni. Így nem kell kísérleteznünk a projektek megvalósítása során, és ügyfeleink biztosak lehetnek abban, hogy azokat eredményesen végigvisszük akár helyi, akár nemzetközi erőforrásainkra támaszkodva. Régió szinten 1600 mérnökünk szakosodott a Cisco-technológiákra, akik összesen több mint ötezer különböző Cisco-képesítéssel rendelkeznek.

További előny, hogy a HP rendkívül széles termék- és szolgáltatásportfólióval rendelkezik, így a hálózatintegrációt a vállalati IT-környezet kontextusában kezeli. Ügyfeleit ennek megfelelően minden részletre kiterjedő tanácsadással és megoldásokkal segíti az üzletmenet folytonosságát biztosító, költséghatékony módon üzemeltethető infrastruktúra és alkalmazáskörnyezet kialakításában.

A Cisco Expo idei rendezvényén a HP Magyarország ezüst fokozatú támogatóként jelenik meg. A vállalat szakemberei előadásukban öt tippet keresztül azt fogják bemutatni a konferencia közönségének, hogy miként valósítható meg a gyorsabb, hatékonyabb és biztonságosabb hálózati adatkommunikáció.

A virtuális tárgyaló, amely a kommunikáció új lehetőségeit nyitja meg a vállalati szféra és az államigazgatási intézmények számára. A Cisco TelePresence megoldása új kategóriát teremt a kapcsolattartásban és kommunikációban. Az IP-hálózaton működő, a szemtől szembeni találkozás élményét kínáló kép- és hangátviteli technológia korábban elképzelhetetlen módon segíti elő a felhasználók közötti kapcsolattartást és együttműködést. A megoldás alkalmazási területek sora konzultációtól a szaktanácsadásig, távoli interjúkon vagy az utazást nem igénylő látogatásokig tart.

www.cisco.hu

üdvözöljük
a humán hálózat világában.

